

ŽUPAN

Številka: 9001-3/2021
Datum: 26.5.2021

18. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE BREŽICE, dne 10.6.2021

ZADEVA: Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje

PRIPRAVIL: OBČINSKA UPRAVA OBČINE BREŽICE; ODDELEK ZA PRAVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

PREDLAGATELJ: župan Ivan MOLAN

POTEK POSTOPKA: redni

NAČIN SPREJEMA: z večino opredeljenih prisotnih članov sveta

UVODNIČAR: župan Ivan Molan

PRISTOJNO DELOVNO TELO: Statutarno-pravna komisija
 Odbor za družbene dejavnosti
 Odbor za proračun, finance in občinsko premoženje
 Odbor za gospodarstvo
 Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja
 Odbor za urbanizem
 Odbor za gospodarske javne službe in varstvo okolja

PREDLOG SKLEPA: Sprejme se Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje.

Ivan MOLAN
župan

Priloge:

- Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje z obrazložitvijo,
- Pripombe Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje z obrazložitvijo,
- Povzetek nove pokrajinske zakonodaje in besedilo osnutkov Zakona o ustanovitvi pokrajin, Zakona o pokrajinah in Zakona o financiranju pokrajin,
- Zbornik »Pokrajine v Sloveniji (osnutki pokrajinske zakonodaje s pregledom pristojnosti pokrajin)«, ki je dostopen na: www.pokrajine.si/zbornik2020,
- Osnutek predloga sklepa o mnenju posamezne občine k osnutkom pokrajinske zakonodaje, ki ga je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje

ŽUPAN

Številka: 3502-21/2021

Datum: 26.5.2021

OBČINSKEMU SVETU OBČINE BREŽICE

ZADEVA: Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje

Na podlagi 33. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) predlagam v sprejem in obravnavo Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje. Občinskemu svetu predlagam, da sprejme naslednji

SKLEP

Sprejme se Mnenje Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje.

OBRAZLOŽITEV:

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS/l, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13, 75/16 - UZ70a, v nadaljevanju Ustava) v 138. členu določa, da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih. Prvi in drugi odstavek 139. člena Ustave določata, da je občina je samoupravna lokalna skupnost, območje občine pa obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. V skladu s prvim odstavkom 140. člena Ustave v pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Ustava v 143. členu določa, da je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena. Pokrajine se ustanovijo z zakonom, s katerim se določi tudi njihovo območje, sedež in ime. Zakon sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. V postopku za sprejem zakona mora biti zagotovljeno sodelovanje občin. Država z zakonom prenese na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, mora pa jim za to zagotoviti potrebna sredstva.

Pokrajine v Sloveniji še niso ustanovljene, v postopku obravnave pokrajinske zakonodaje, in sicer Zakona o ustanovitvi pokrajin, Zakona o pokrajinah in Zakona o financiranju pokrajin, ki jih je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje. Državni svet Republike Slovenije je pozval občinske svete, da se opredelijo do osnutkov pokrajinske zakonodaje, ki so objavljeni v zborniku »Pokrajine v Sloveniji (osnutki pokrajinske zakonodaje s pregledom pristojnosti pokrajin)«, ki je dostopen na: www.pokrajine.si/zbornik2020. K osnutkom pokrajinske zakonodaje je podana obrazložitev, ki je razvidna iz Osnutka predloga sklepa o mnenju posamezne občine k osnutkom pokrajinske zakonodaje, ki ga je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje, ki je priloga tega gradiva.

Osntek Zakona o ustanovitvi pokrajin določa njihova območja, imena in sedeže ter število članov prvih pokrajinskih svetov, določa merila, v skladu s katerimi so določeni območja, imena in sedeži pokrajin, ureja konstituiranje pokrajin po ustanovitvi in določa poseben status Mestne

občine Ljubljana in Mestne občine Maribor. Ne glede na dosedanje aktivnosti povezovanja v regiji in prizadevanji posavskih občin po samostojni pokrajini Posavje, predlagani osnutek zakona tega ne predvideva, ampak občino Brežice umešča v Zasavsko-posavsko pokrajino in tako umetno ustvarja pokrajino na območju, na katerem se doslej niso oblikovali pomembnejši interesi prebivalstva za reševanje zadev širšega lokalnega in regionalnega pomena, kar je kriterij, ki mora biti izpolnjen za doseg uspešnega delovanja pokrajine.

Zakon o pokrajinah ureja predvsem pravni status pokrajine, področja nalog pokrajine, organizacijo pokrajine, sodelovanje prebivalcev pri odločanju, pokrajinsko upravo, načela urejanja financiranja pokrajin, pokrajinske predpise, sodelovanje pokrajine z občinami, državnimi organi in medsebojno sodelovanje pokrajin. Namen ustanovitve pokrajin je doseči skladnejši regionalni razvoj, zagotoviti učinkovito izvajanje javnih storitev, pokrajine bi naloge iz svoje pristojnosti opravljale samostojno. Da bi se dosegli željeni cilji, je potrebno, da so predpisi pripravljene tako, da omogočajo enakomeren in policentrični razvoj ter da so pristojnosti in naloge države, pokrajin in občin natančno definirane, da so zmanjšane administrativne ovire, storitve javne uprave in institucije pa čim bolj približane uporabnikom.

Financiranje pokrajin ureja osnutek Zakona o financiranju pokrajin.

Pripombe k posameznim določbam pokrajinske zakonodaje so priloga tega mnenja.

Predvidena uveljavitev nove ureditve je 1.1.2023, to je po naslednjih rednih lokalnih volitvah, ki bodo v skladu z 24. členom Zakona o lokalnih volitvah, tretjo nedeljo v novembru 2022, po uveljavitvi zakonov s katerimi se uredi status pokrajin, financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin. Predlagana pokrajinska zakonodaja temelji na že predlaganih rešitvah, in sicer na predlogu Zakona o ustanovitvi pokrajin, EVA: 2008-1546-0008, številka 0070111/2008/4, 10.7.2008, na predlogu Zakona o pokrajinah, EVA: 2005-1536-0019, Ljubljana 24.5.2007 in na predlogu Zakona o financiranju pokrajin, EVA: 2005-1536-0021, št. 00701-7/2007/13, Ljubljana, 24.5.2007.

Povzetek predpisov in njihovih obrazložitev ter besedilo zakonov je povzeto po publikaciji Pokrajine v Sloveniji (osnutki pokrajinske zakonodaje s pregledom pristojnosti pokrajin), ki jo je leta 2020 izdal Državni svet Republike Slovenije (uredniki: dr. Boštjan Brezovnik, doc. dr. Samo Drobne, izr. prof. dr. Borut Holcman, prof. dr. Žan Jan Oplotnik, izr. prof. dr. Gorazd Trpin).

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLAGANEGA AKTA:

Predlagani akt bo imel za občine obsežne posledice, ki pa jih v celoti zaradi nedorečenosti zakonodajnega okvirja v tem trenutku ni mogoče opredeliti.

Pripravila:
Branka Moldovan Matjašič
višja svetovalka za pomoč pri vodenju Oddelka
za pravne in splošne zadeve

Mag. Nadia Vižintin
vodja Oddelka za pravne in splošne zadeve

Ivan MOLAN
župan

Na podlagi drugega odstavka 143. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSL-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE) in 19. člena Statuta občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) je Občinski svet Občine Brežice na ____ . redni seji dne _____ sprejel

MNENJE OBČINE BREŽICE K OSNUTKOM POKRAJINSKE ZAKONODAJE

1.

Občinski svet Občine Brežice se je seznanil z osnutkom pokrajinske zakonodaje.

2.

Občina Brežice predlaga, da se sedanja regija Posavje oblikuje kot samostojna pokrajina in zato ne soglaša z ustanovitvijo Zasavsko-posavske pokrajine.

3.

Pokrajinska zakonodaja naj zagotovi podlage za policentričen in enakomeren razvoj ter za jasno razdelitev pristojnosti med občinami, pokrajino in državo, učinkovite storitve javne uprave in institucije, približane uporabnikom tako, da bodo delovale v okviru vsake pokrajine in bodo omogočale policentričen in enakomeren razvoj tudi znotraj pokrajine ter omogoča povezovanje v somestja in širše.

4.

Sestavni del tega mnenja so tudi pripombe Občine Brežice k osnutkom pokrajinske zakonodaje, ki so Priloga 1 tega mnenja.

5.

To mnenje začne veljati naslednji dan po sprejemu.

Številka: 3502-21/2021

Datum:

Ivan MOLAN
Župan

PRIPOMBE OBČINE BREŽICE K OSNUTKOM POKRAJINSKE ZAKONODAJE

1.

Občina Brežice predlaga naslednje spremembe osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin:

- prva alineja prvega odstavka 4. člena se spremeni tako, da glasi:
 - » - do 160.000 prebivalcev od 31 do 35 članov«,
- za 13. členom se doda nov 14. člen, ki se glasi:
 - »14. člen
 - (1) Ustanovi se Posavska pokrajina.
 - (2) Posavska pokrajina obsega občine: Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica.
 - (3) Sedež Posavske pokrajine je v Krškem. Sedež pokrajinskega sveta je v Brežicah. Sedež sveta občin je v Sevnici.
 - (4) Prvi pokrajinski svet Posavske pokrajine šteje 31 članov.«
- po upoštevanju predloga iz prejšnje alineje se členi osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin ustrezno preštevilčijo ter ustrezno spremeni besedilo sedanjega 15. člena oziroma ustrezno uredi Zasavska pokrajina.

2.

Občina Brežice predlaga naslednje spremembe osnutka Zakona o pokrajinah:

- V 7. členu se doda nov četrti odstavek, ki glasi:
 - »(4) Sprejeti predpis iz drugega in tretjega odstavka tega člena ne sme biti v nasprotju z mnenjem, ki ga je podala pokrajina ali združenje pokrajin.«

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.
- 9. člen se spremeni tako, da se glasi:
 - »(1) Pokrajina kot izvirne naloge samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena. Lokalne zadeve širšega pomena so tiste naloge občin in storitve skupnega pomena, ki so skupne več območjem občin in ki jih na pokrajino prenesejo občine.
 - (2) V aktu o prenosu obveznosti, občine določijo tudi premoženje, ki se zaradi opravljanja nalog iz prvega odstavka prenese na pokrajine in način financiranja nalog iz prvega odstavka tega člena.
 - (3) V primeru, da pokrajina preneha opravljati naloge iz prvega odstavka tega člena, je dolžna občinam vrniti vse premoženje, ki ga je pridobila iz naslova opravljanja lokalnih zadev širšega pomena.«
- Besedilu 10. člena je potrebno spremeniti in dodati nov prvi odstavek, ki bo podal definicijo nalog regionalnega pomena.
- Prva alineja drugega odstavka 13. člena se spremeni tako, da se glasi:
 - » - do 160.000 prebivalcev od 31 do 35 članov,«
- Črta se besedilo 23. člena.
- Uskladita naj se določbi 26. člena in 32. člena
- V petem odstavku 29. člena se doda nova četrta alineja, ki glasi:
 - »- proračun pokrajine«,
 - Dosedanja četrta alineja postane peta alineja.

3.

Občina Brežice predlaga naslednjo spremembo osnutka Zakona o financiranju pokrajin:

- črta se četrti odstavek 4. člena.

OBRAZLOŽITEV:

Obrazložitev k tč. 1:

V skladu s prvim odstavkom 2. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin je območje pokrajine zemljepisna enota, ki jo povezujejo poselitveni, infrastrukturni in naravni sistemi ter interesi prebivalstva za reševanje zadev širšega lokalnega in regionalnega pomena, ki jih je pokrajina kot samoupravna lokalna skupnost sposobna zagotavljati. Predlagana Zasavsko-posavska pokrajina ne izpolnjuje navedenih kriterijev, saj je ne povezujejo ne poselitveni, ne infrastrukturni sistemi, prav tako nismo zaznali pomembnejših interesov prebivalstva za reševanje zadev širšega lokalnega in regionalnega pomena. Edini skupni element občinam, ki naj bi tvorile predlagano Zasavsko-Posavsko pokrajino je, da jih večina leži ob reki Savi. Razen počasne železniške povezave je tudi cestna povezava slaba in je za pot iz Brežic do npr. Zagorja ob Savi, kjer je bil predlagan sedež sveta občin, ki znaša 66 km, potrebno več časa kot za pot do 110 km oddaljene Ljubljane. Večina občin, ki naj bi sestavljale predlagano Zasavsko-posavsko pokrajino so bile v preteklosti na podlagi Zakona o območjih občin in okrajev v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 24/55) že povezane v XI. Okraj Trbovlje. Da življenje ne sledi administrativno določenim povezavam, se je že pokazalo v preteklosti, saj se povezave med Zasavjem in Posavjem, ki naj bi jih prinesel Okraj Trbovlje, niso vzpostavile in ne obdržale. Morebitne skupne interese Posavske in Zasavske pokrajine, ki jih trenutno vidimo predvsem v potrebi po izboljšanju prometnih povezav, bi obe pokrajini lahko uresničili v zvezi pokrajin, v katero bi se povezali zaradi izvedbe skupnega razvojnega in investicijskega programa na določenem področju.

Nasprotno pa so že od leta 1991 tekle različne aktivnosti povezovanja posavskih občin, pa tudi prizadevanja za ustanovitev pokrajine Posavje. Povezanost posavskih občin se kaže z dobrim formalnim in neformalnim sodelovanjem, tako sta npr. poslanca iz Posavja v letu 2000 predlagala v sprejem Zakon o pokrajini Posavje, občine imajo ustanovljen tudi skupni upravni organ – Medobčinski inšpektorat - Skupni prekrškovni organ občinskih uprav občin Bistrica ob Sotli, Brežice, Krško, Radeče in Sevnica, ki deluje že od leta 2009.

Občine Brežice, Krško in Sevnica so s sprejetjem Statuta Sveta posavskih občin (Uradni list RS, št. 3/91 in 11/93) ustanovile Svet posavskih občin z namenom medsebojnega usklajenega sodelovanja pri obravnavi in urejanju zadev, ki so bile zanje skupnega pomena. V letu 1997 sprejeti Statutarni akt o ustanovitvi Sveta posavskih občin je med drugim določal, da ureja delo in organizacijo sveta posavskih občin (v nadaljevanju besedila: svet), katerega ustanoviteljice so Občine Brežice, Krško in Sevnica, ki tvorijo regijo Posavje ter da ima posvetovalno in usklajevalno funkcijo pri obravnavanju in uresničevanju zadev, ki so skupnega pomena za vse občine ustanoviteljice in njihove prebivalce ter je nosilec aktivnosti in sogovornik državi pri vprašanih nastajanja in ustanovitve pokrajine Posavje. Kasneje so se Posavju pridružile še občina Radeče, Bistrica ob Sotli in ob ustanovitvi samostojne občine tudi Kostanjevica na Krki. Občine predlagane Posavske pokrajine uspešno sodelujejo tudi v Razvojnem svetu regije Posavje. Svet regije Posavje je na 80. redni seji z dne 30.8.2019 sprejel naslednji sklep: »**Svet regije Posavje zahteva, da se dosedanja statistična razvojna regija Posavje oblikuje kot ena izmed pokrajin v novem predlogu o ustanovitvi pokrajin. Strokovni cilj izvedbe pokrajin je zagotovitev enakomernega policentričnega razvoja Slovenije, ki bo zagotavljal ustvarjanje delovnih mest v lokalnih okoljih. S priključitvijo v Dolenjsko bi bile Posavju odvzete številne razvojne priložnosti. Zato Svet regije Posavje enotno zagovarja samostojno pokrajino Posavje, ki zajema 6 občin (Občino Bistrica ob Sotli, Občino Brežice, Občino Kostanjevica na Krki, Občino Krško, Občino Radeče in Občino Sevnica), vključenih v razvojno in statistično regijo Posavje. Predstavniki Sveta regije menijo, da bi bile Posavju tudi pri priključevanju Zasavski regiji odvzete številne razvojne priložnosti.** «

Prepoznavnost in razvoj Posavja temeljita tudi na turizmu. Ponudba in deležniki posavskega turizma delujejo in se povezujejo pod krovno blagovno znamko »Čatež in Posavje«, katere poimenovanje je v skladu z opredelitvijo vodilnih destinacij po Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021. Do sedaj na področju turizma ni bilo nobenega povezovanja med Zasavsko in Posavsko regijo oz. med njunimi deležniki, s katerimi bi bili seznanjeni. Več deležnikov, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo v Posavju oz. jo spodbujajo, je aktivnih v zeleni shemi slovenskega turizma V Občini Brežice smo pridobili znak "Green Destination", ravno tako kot ostale občine v Posavju si prizadevamo za trajnostni in okolju prijazen razvoj.

S predlagano ustanovitvijo samostojne pokrajine Posavje bi bili izpolnjeni kriteriji opredelitve pokrajine iz 2. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin, pa tudi uresničeno dolgoletno prizadevanje prebivalcev občin po povezanosti v pokrajino, hkrati pa predlagana pokrajina Posavje s 76.168 prebivalci in 968 m² ne bi pomembno odstopala niti od priporočenega demografskega praga Sveta Evrope, po katerem naj bi imele pokrajine najmanj 100.000 prebivalcev.

Prva alineja prvega odstavka 4. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin določa število članov prvih pokrajinskih svetov, in sicer je v pokrajini, ki ima od 100.000 do 160.000 prebivalcev od 31 do 35 članov pokrajinskega sveta. Ker je predlagana ustanovitev pokrajine Posavje, ki ne šteje 100.000 prebivalcev, je potrebno določbo prve alineje prvega odstavka 4. člena ustrezno spremeniti.

S predlagano spremembo 14. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin je, zaradi uvodoma obrazloženih razlogov, namesto Zasavsko-posavske pokrajine predlagana ustanovitev Posavske pokrajine, ki obsega občine: Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica. Sedež pokrajine je v Krškem, sedež pokrajinskega sveta v Brežicah in sedež sveta občin v Sevnici, prvi pokrajinski svet pa šteje 31 članov.

Ker členu poglavja »Ustanovitev pokrajin« pokrajine ustanavljajo po abecednem redu predlaganih imen pokrajin, je predlagano, da se besedilo o ustanovitvi Posavske pokrajine uvrsti v člen 14, to je za Pomursko pokrajino, ki jo določa 13. člen ter glede na abecedni red pred Primorsko-notranjsko pokrajino, ki jo določa sedanji 14. člen, zato je potrebno člene ustrezno preštevilčiti.

Zaradi predlagane vsebinske spremembe sedanjega 15. člena, ki določa Zasavsko-posavsko pokrajino, je potrebno v skladu z željami prebivalcev občin Hrastnik, Litija, Trbovlje in Zagorje ob Savi poimenovati oz. določiti ime njihovi pokrajini.

Obrazložitev k tč. 2:

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ50, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ14, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13 - UZ90,97,99, 47/13 - UZ148, 75/16 - UZ70a) v prvem odstavku 140. člena določa, da v pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine, Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE) pa ureja občine kot temeljne samoupravne lokalne skupnosti. V skladu s prvim odstavkom 143. člena Ustave Republike Slovenije je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena, v skladu s tretjim odstavkom citiranega pa država z zakonom prenese na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti.

Vsebina 9. člena osnutka Zakona o pokrajinah s tem, ko lokalne zadeve širšega pomena opredeljuje kot tiste, ki jih pokrajina določi s svojim predpisom ali so določene z zakonom in so skupne območjem več občin ter te zadeve opredeljuje kot naloge zagotavljanja storitev splošnega pokrajinskega pomena in z zakonom določenih nalog občin in storitev splošnega

pomena, ki so skupne območjem več občin, ne sledi opredelitvi občine kot temeljne samoupravne lokalne skupnosti in daje podlago za prenos prav vseh nalog občin na pokrajino, saj je praktično nemogoče najti nalogo občine, ki ne bi ustrezala opredelitvi iz 9. člena osnutka. Glede na navedbo v obrazložitvi o zagotavljanju storitev splošnega pomena, je tako podana podlaga za prenos vseh gospodarskih javnih služb in vseh negospodarskih javnih služb, saj so vse skupne vsem občinam in jih morajo izvajati na svojem območju. Besedilo 9. člena je zato potrebno v celoti spremeniti in oblikovati tako, da bodo lokalne zadeve širšega pomena opredeljene kot tiste zadeve, ki so skupne območjem več občin in ki jih le občine lahko prenesejo na pokrajino. Možnost, da do prenosa pristojnosti iz občine na pokrajino pride na podlagi kasneje sprejetega zakona ali predpisa, pomeni pomemben poseg v samostojnost občin.

Potrebno je tudi opredeliti položaj premoženja, ki ga občine prenesejo na pokrajino zaradi izvajanja lokalnih zadev širšega pomena in urediti prehod premoženja nazaj na občine, če same prevzamejo opravljanje teh nalog. V pregledu pristojnosti pokrajin, ki je del gradiva, je npr. predlagano besedilo spremembe 67. člena Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo »Če občina iz prejšnjega odstavka s tem soglaša, lahko pokrajina z odlokom prevzame zagotavljanje javnih kulturnih dobrin širšega pomena na svojem območju in ustanoviteljske pravice v javnem zavodu, skupaj z javno kulturno infrastrukturo in stvarnim premoženjem javnega zavoda oziroma premoženjem, s katerim upravlja javni zavod«, ni pa opredeljena usoda premoženja, če bi npr. občina želela svoje ustanoviteljske pravice nazaj ali pa javni zavod npr. pridobil državni pomen.

Določba 9. člena osnutka Zakona o pokrajinah se v delu, ki določa, da se lokalne zadeve širšega pomena določijo z zakonom, vsebinsko pokriva tudi z 10. členom, ki določa, da pokrajina kot izvirne naloge opravlja z zakonom določene naloge regionalnega pomena.

Ob upoštevanju ustavne ureditve pokrajine kot samoupravne lokalne skupnosti, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena, država pa z zakonom prenese na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti predlagamo, da se:

- se lokalne zadeve širšega pomena v 9. členu opredelijo kot tiste zadeve, ki so skupne območjem več občin in so jih na pokrajine prenesle občine, pri čemer naj se doda tudi ureditev s tem povezanega premoženja
- doda nov prvi odstavek 10. člena, ki bo podal definicijo izvernih nalog regionalnega pomena.

Z izjemo določb prvega in drugega odstavka 11. člena osnutka Zakona o pokrajinah, ki se nanaša na prenesene naloge države, kljub obširnemu katalogu pristojnosti, ne iz kataloga in ne iz osnutka sprememb zakonov, kjer je, razen z redkimi izjemami, izraz »občina ali lokalna skupnost« v glavnem nadomeščen s »pokrajin in občin« ni mogoče povsem jasno zaključiti, ali se na pokrajine prenaša del občinskih in/ali del državnih nalog in če, v kakšnem obsegu. Niti iz predpisov, ki so trenutno v javni obravnavi – npr. novi Zakona o varstvu okolja, ni mogoče razbrati, kakšna bo vloga pokrajin, saj predlog citiranega zakona v temeljnih načelih govori le o državi in občini in v prvem odstavku 5. člena npr. določa: »Država in samoupravna lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: občina) pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbujata takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.« Tudi določbi 232. in 233. člena predloga Zakona o varstvu okolja opredeljujeta le obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja in obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja.

Ker je prav jasna opredelitev pristojnosti ključnega pomena za uspešno delovanje je potrebno pred nadaljnjo obravnavo zakona o pokrajinah dodatno pozornost posvetiti prav določitvi pristojnosti in na novo oblikovati besedilo 9. in 10. člena osnutka Zakona o pokrajinah.

Predlagana sprememba 13. člena osnutka Zakona o pokrajinah pomeni uskladitev s predlagano spremembo prve alineje prvega odstavka 4. člena Zakona o ustanovitvi pokrajin.

Ker je vloga predsednika pokrajine primerljiva z vlogo župana, je primerneje, da je predsednik pokrajine voljen na neposrednih volitvah, kot to določa 22. člen, zato je predlagano črtanje 23. člena osnutka Zakona o pokrajinah.

Prvi odstavek 26. člena določa: »Pokrajina ima najmanj eno podpredsednico oziroma podpredsednika pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine), ki opravlja funkcijo poklicno. Podpredsednika pokrajine imenuje izmed članov pokrajinskega sveta predsednik pokrajine, ki ga lahko tudi razreši. Z razrešitvijo podpredsedniku pokrajine ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta,« kar je v nasprotju z določbo drugega odstavka 32. člena po kateri je funkcija podpredsednika pokrajine nezdružljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta. Predlagamo uskladitev obeh členov, s katero naj se bolj jasno se opredeli tudi, ali je funkcijo podpredsednika pokrajine mogoče opravljati le poklicno ali morebiti tudi nepoklicno.

V petem odstavku 29. člena osnutka Zakona o pokrajinah naj se med zadeve iz pristojnosti pokrajinskega sveta, ki jih obravnava svet občin, doda tudi proračun pokrajine, ki kot eden od najpomembnejših dokumentov vpliva tudi na občine, zato je primerno, da ga obravnava svet občin.

Obrazložitev k tč. 3:

Četrty odstavek 4. člena osnutka Zakona o financiranju pokrajin določa, da vlada z uredbo določi način nakazovanja prihodkov od davkov iz prvega odstavka tega člena pokrajinam, prvi odstavek 22. člena pa določa: »(1) Prihodki iz 4. člena tega zakona se nakazujejo pokrajini tedensko po enakih deležih, začevši s prvim tednom proračunskega leta, za katero so izračunani.« Ker sta določbi med sabo v nasprotju predlagamo črtanje četrtega odstavka 4. člena.

**Povzetek nove pokrajinske zakonodaje in
besedilo osnutkov Zakona o ustanovitvi pokrajin, Zakona o pokrajinah
in Zakona o financiranju pokrajin**

**1. ZAKON O USTANOVITVI POKRAJIN /ZUPok/ - povzetek predpisa in
obrazložitve**

Zakon o ustanovitvi pokrajin ustanavlja pokrajine, določa njihova območja, imena in sedeže ter število članov prvih pokrajinskih svetov, določa merila, v skladu s katerimi so določeni območja, imena in sedeži pokrajin, ureja konstituiranje pokrajin po ustanovitvi in določa poseben status Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor.

Območje pokrajine je v 2. členu opredeljeno kot zemljepisna enota, ki jo povezujejo poselitveni, infrastrukturni in naravni sistemi ter interesi prebivalstva za reševanje zadev širšega lokalnega in regionalnega pomena, ki jih je pokrajina kot samoupravna lokalna skupnost sposobna zagotavljati, v območje pokrajine so vključena celotna območja občin.

Zakon določa sedež pokrajine terčasne sedeže pokrajinskega sveta in sveta občin. Sedeža pokrajinskega sveta in sveta občin določi pokrajinski svet s statutom pokrajine. Sedež predsednika pokrajine, nadzornega odbora pokrajine in pokrajinske uprave je v kraju, kjer je sedež pokrajine.

Število članov prvih pokrajinskih svetov je odvisno od števila prebivalcev pokrajine, pri čemer imajo v prvem pokrajinskem svetu pokrajine, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska oziroma madžarska narodna skupnost ter avtohtona romska skupnost, po enega predstavnika narodne skupnosti in avtohtone romske skupnosti v pokrajinskem svetu.

Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor imata poseben status in samostojno, preko svojih organov, izvršujeta pristojnosti in naloge pokrajine. Naloge organov pokrajine opravljajo organi mestne občine.

V skladu s 16. členom predloga Zakona o ustanovitvi pokrajin začne pokrajina delovati 1. januarja 2023, kar je po uveljavitvi zakonov s katerimi se uredi status pokrajin, financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin. V postopku konstituiranja pokrajine (razen pri MO Ljubljana in MO Maribor) se konstituira pokrajinski svet, imenujejo člani nadzornega odbora pokrajine, ustanovi pokrajinska uprava ter sprejmejo statut, proračun in drugi akti, potrebni za delovanje pokrajine.

Postopek konstituiranja pokrajin je določen v predlogu Zakona o ustanovitvi pokrajin in sicer v členih od 18 do 21.

Predsednik pokrajine imenuje direktorja pokrajinske uprave na podlagi izvedenega javnega natečaja najpozneje v 60 dneh po sprejetju odloka o ustanovitvi pokrajinske uprave.

Državni zbor sprejme zakone, s katerimi uredi status pokrajine, financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin v roku dveh let od uveljavitve tega zakona, z dnem uveljavitve zakona pa preneha veljati 23. člen Zakona o lokalni samoupravi (23. in 24. člen Zakona o ustanovitvi pokrajin), ki določa, da mestna občina, ki je povezana v pokrajino, lahko opravlja upravne funkcije pokrajine, če tako odločijo občine.

Predlog Zakona o ustanovitvi pokrajin v določbah 6. do 15. člena ustanavlja naslednje pokrajine, pri čemer se v skladu z določbo petega odstavka 10. člena in petega odstavka 12. člena med Osrednje-slovensko pokrajino in Mestno občino Ljubljana med Štajersko pokrajino in Mestno občino Maribor ustanovi zveza pokrajin za izvajanje posameznih upravnih nalog in skupnih razvojnih ter investicijskih programov.

Zap. št.	IME POKRAJINE (S strani Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen predlagano ime pokrajine)	SEDEŽ POKRAJINE	SEDEŽ POKR. SVETA	SEDEŽ SVETA OBČIN	število članov prvega pokr. sveta	površina in število prebivalcev	člen
1	Dolenjsko-belokranjska pokrajina (Novomeška pokrajina)	Novo mesto	Črnomelj	Trebnje	31	1.688,5 m ² 112.581 prebivalcev	6
2	Gorenjska pokrajina (Kranjska pokrajina)	Kranj	Škofja Loka	Jesenice	37	2.144,5 km ² 204.211 prebivalcev	7
3	Goriška pokrajina (Novogoriška pokrajina)	Nova Gorica	Ajdovščina	Idrija	32	2.326,9 km ² 118.012 prebivalcev	8
4	Koroško-šaleška pokrajina (Velenjska pokrajina)	Slovenj Gradec	Velenje	Ravne na Koroškem	34	1.748 km ² 132.267 prebivalcev	9
5	Osrednjeslovenska Pokrajina (Ljubljanska pokrajina)	Domžale	Grosuplje	Kočevje	45	3.528,2 km ² 301.981 prebivalcev	10
6	Savinjska pokrajina (Celjska pokrajina)	Celje	Šentjur	Rogaška Slatina	38	1.598 km ² 195.920 prebivalcev	11
7	Štajerska pokrajina (Mariborska pokrajina)	Ptuj	Slovenska Bistrica	Ormož	40	2.057,5 km ² 212.462 prebivalcev	12
8	Pomurska pokrajina (Murskosoboška pokrajina)	Murska Sobota	Ljutomer	Gornja Radgona	32	1.163,5 km ² 116.204 prebivalcev	13
9	Primorsko-notranjska pokrajina (Koprska pokrajina)	Koper - Capodistria	Postojna	Sežana	34	2.018 km ² 147.268 prebivalcev	14
10	Zasavsko-posavska pokrajina (Trboveljska pokrajina)	Krško	Brežice	Zagorje ob Savi	33	1.489 km ² 133.852 prebivalcev	15

V skladu z določbo 15. člena Zakona o ustanovitvi pokrajin je Občina Brežice umeščena v Zasavsko – posavsko pokrajino, sedež pokrajine je v Krškem, sedež pokrajinskega sveta v Brežicah, sedež sveta občin v Zagorju ob Savi, prvi pokrajinski svet šteje 33 članov, sestavljajo pa jo naslednje občine:

občina	št. prebivalcev s stalnim preb. na dan 1.7.2020 po podatkih SURS	površina
Bistrica ob Sotli	1.410	31 km ²
Brežice	24.193	268 km ²
Hrastnik	9.202	95 km ²
Kostanjevica na Krki	2.514	58 km ²
Krško	26.318	287 km ²
Litija	15.487	221 km ²
Radeče	4.345	52 km ²
Sevnica	17.388	272 km ²
Trbovlje	16.328	58 km ²
Zagorje ob Savi	16.667	147 km ²
SKUPAJ	133.852	1.489 km ²

V oceni stanja in razlogih za sprejetja zakona je med drugim navedeno, da je bila s strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo kot usmeritev in ukrep politike izrecno

predvidena vzpostavitev pokrajin kot vmesne ravni teritorialne upravne organiziranosti, ki bi lahko delovala kot partner evropskih strukturnih skladov ter v čezmejnem regionalnem sodelovanju in je regionalizacija nujna podlaga za hitrejši in bolj uravnotežen razvoj. Ob izvajanju zakonov s področja spodbujanja skladnega regionalnega razvoja kot temeljne sestavine razvojne politike v Republiki Sloveniji in Evropski Uniji, se je pokazalo, da rešitve, ki dajejo sicer teritorialni okvir in opredeljujejo regionalni razvoj kot skupno odgovornost države in občin, ne omogočajo uveljavljanja regionalnih interesov, kar ima lahko za posledico neučinkovito ter razvojno in ekonomsko neustrezno izvajanje razvojnih funkcij (Državni zbor RS, 2007a). Ob odsotnosti pokrajin se je Vlada RS s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 zavezala k postopni vzpostavitvi regionalnih struktur s povezovanjem občin v razvojne regije, ki je v obstoječem sistemu javne uprave edina delujoča regionalna povezava občin na podlagi določb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/ (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16). Ta proces povezovanja občin in opravljanja razvojnih nalog na regionalni ravni pa je temelj za vzpostavitev pokrajinske ureditve Slovenije. Na podlagi 143. člena ustave so pokrajine dobile pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti s pravico do pokrajinske samouprave in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi (Državni zbor RS, 2007a). Pokrajine bodo ustanovljene hkrati na območju cele države, imele bodo isti pravni status in iste naloge v vsej državi. Pokrajine bodo opravljale lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena, ki bodo določene z zakonom. Poleg tega ustava omogoča prenašanje izvajanja državnih nalog na pokrajine. Določba ustave določa način sprejemanja zakona o ustanovitvi pokrajin z dvotretjinsko večino navzočih poslancev in ob sodelovanju občin. Skladno s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 se bo z ustanovitvijo pokrajin krepil partnerski odnos med organi države in lokalne samouprave, kar je pogoj za pospešen razvoj obeh sistemov. Po reformi lokalne samouprave je Slovenija v letu 1994 dotedanji enotirni upravni sistem nadomestila z dvotirnim, s čimer je bila postavljena jasna meja med lokalno samoupravo in državno upravo, vendar pa sistema, nista ustrezno povezana, da bi zagotavljala učinkovito delovanje državne uprave na lokalni ravni ter predvsem učinkovito izvajanje javnih storitev. Z ustanovitvijo pokrajin se tako ponuja možnost (postopne) odprave dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitev enotirnega sistema, v katerem bi prenesene državne naloge na lokalni ravni izvajale pokrajinske uprave (Vlada RS, 2016). Upošteva strokovno utemeljeno razvojno optimalno teritorialno členitev na 8 pokrajin ter težnjo po ustanovitvi čim bolj homogenih pokrajin in navedene predloge predlagamo, da se Slovenija teritorialno členi na 10 pokrajin s podelitvijo posebnega statusa Mestni občini Ljubljana in Mestni občini Maribor, ki imata izkazano najvišjo stopnjo centralnosti in sta največji urbani središči v Sloveniji z več kot 100.000 prebivalci. V primeru členitve na predlaganih 10 pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljane in Mestne občine Maribor bi bil v vseh pokrajinah in mestnih občinah s posebnim statusom dosežen priporočen demografski prag Sveta Evrope, da naj bi imele ustanovljene pokrajine najmanj 100.000 prebivalcev (Šmidovnik, 2004) in ob tem ne bi presegle 300.000 prebivalcev, kar je ustrezno z vidika upravne, politične in fiskalne decentralizacije.

2. ZAKON O POKRAJINAH /ZPok/ - povzetek predpisa in obrazložitve

Predlog Zakona o pokrajinah v splošnih določbah (členi 1 do 8) opredeljuje pokrajino kot samoupravno lokalna skupnost, ki samostojno v skladu z ustavo in zakonom ureja in opravlja zadeve iz svoje pristojnosti v korist prebivalcev pokrajine. Pokrajinsko samoupravo uresničuje pokrajinski svet, ki ga sestavljajo člani, izvoljeni na podlagi splošne in enake volilne pravice, drugi pokrajinski organi, prebivalci pokrajine pa na načine neposrednega sodelovanja pri sprejemanju odločitev v pokrajini, določene z zakonom. Pokrajina ima pravico do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi s svojim predpisom; območje, ime in sedež pokrajine ter število članov prvega pokrajinskega sveta so določeni z zakonom o ustanovitvi pokrajine. Pokrajina je pravna oseba javnega prava, ki samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena v korist svojega prebivalstva ter opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je nanjo prenesla država z zakonom.

Pokrajino zastopa predsednik pokrajine. Pokrajina ima svoj statut, ureja zadeve iz svoje pristojnosti s svojimi predpisi.

Državni zbor mora pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi pokrajin, pridobiti njihovo mnenje. Če se predpis nanaša na posamezno pokrajino in posega v njene koristi, jo je potrebno seznaniti z namenom takšnega predpisa pred njegovim sprejemom.

Vlada mora pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje pokrajin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenja pokrajin.

Pokrajina, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ter avtohtona romska skupnost, uresničuje pravice teh skupnosti v skladu z ustavo in zakonom in v okviru svojih pristojnosti sprejema programe in ukrepe ter skrbi za zagotavljanje uresničevanja posebnih pravic avtohtone narodne skupnosti ter avtohtone romske skupnosti.

Naloge pokrajine določa predlog Zakona o pokrajinah v 9., 10. in 11. členu.

V skladu z 9. členom pokrajina kot **izvirne naloge** samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena, ki jih določi s svojim predpisom ali so določene z zakonom in so skupne območjem več občin. Lokalne zadeve širšega pomena so zlasti naloge:

- zagotavljanja storitev splošnega pokrajinskega pomena,
- z zakonom določenih nalog občin ter storitev splošnega pomena, ki so skupne območjem več občin. Z zakonom, s katerim se določijo te naloge, se določijo občine, na območje katerih se naloge nanašajo, če občine s tem soglašajo.

V obrazložitvi k 9. členu je v gradivu navedeno, da so lokalne zadeve širšega pomena v skladu z ustavo v izvorni pristojnosti pokrajine. Določi jih pokrajina s svojim predpisom, ali pa so določene z zakonom. Gre za lokalne zadeve, skupne območjem več občin, zlasti gre za zagotavljanje storitev splošnega pomena, gospodarskih in negospodarskih, za območje cele pokrajine ali za območje več občin v pokrajini, pa tudi nalog, ki jih zakon opredeljuje kot naloge samoupravnih lokalnih skupnosti, torej pokrajin in občin, nanašajo pa se na območje več občin v pokrajini. Pri teh nalogah je pomembna razmejitev pristojnosti med občinami in pokrajino. Razmejitev je mogoče opraviti z zakonom, kjer taka razmejitev glede na velike razlike v velikosti, zmogljivostih in interesih občin predvsem pa mestnih občin v pokrajini ni smiselna, pa zakon prepušča razmejitev samostojni odločitvi pokrajine. S tem je na ravni celotne države sicer dopuščena asimetrija opravljanja posameznih nalog občin in pokrajin, kar pa je v skladu z raznovrstnostjo potreb in interesov prebivalcev posameznih območij ter zmožnostmi občin.

V skladu z določbo 10. člena pokrajina kot **izvirne naloge** opravlja z zakonom določene naloge regionalnega pomena, in sicer:

1. pripravlja in sprejema dolgoročne strateške razvojne dokumente za pospeševanje razvojne odličnosti na ekonomskem, okoljskem in socialnem področju ter določa cilje regionalnega razvoja in zagotavlja skladen razvoj celotnega območja pokrajine in zagotavlja koherentnost oblikovanja regionalnih razvojnih politik s Strategijo razvoja Slovenije, sprejema regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa;
2. pripravlja in sprejema regionalne prostorske akte kot podlage za pripravo izvedbenih dokumentov na lokalni ravni;
3. sprejema načrte razvoja prometnega sistema v pokrajini in izvaja programe ukrepov na področju cestnega prometa, gradi in vzdržuje pokrajinske ceste, določa prometno ureditev na pokrajinskih cestah in površinah za mirujoči promet pokrajinskega pomena, izvaja naloge preventive in vzgoje v cestnem prometu, ter ureja plovbo na celinskih vodah;
4. načrtuje politiko in sprejema programe za pospeševanje gospodarskega razvoja, razvoja turizma in zagotavlja izvajanje ukrepov za spodbujanje podjetništva in turizma;
5. sprejema energetske koncepte pokrajine, koordinira lokalne energetske koncepte in izvaja programe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;
6. sodeluje pri načrtovanju strukturne kmetijske politike in izvaja ukrepe državnih pomoči regionalnega pomena ter sodeluje pri pripravi programa za razvoj podeželja in ribištva;

7. sprejema stanovanjski program za izvajanje stanovanjske politike regionalnega pomena, zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj in stanovanjskih stavb;
8. izvaja zemljiško politiko regionalnega pomena;
9. sprejema in izvaja programe varstva okolja, varstva naravnih vrednot in programe upravljanja voda za izvajanje storitev upravljanja voda ter sprejema ukrepe varstva okolja;
10. sprejema programe razvoja visokega šolstva in raziskav regionalnega pomena ter ustanavlja regionalne znanstvene in izobraževalne institucije;
11. sprejema in izvaja regionalne programe razvoja šolstva in športa ter na posameznih področjih vzgoje in izobraževanja ter športa določa izvajalcev programov, ustanavlja in financira vzgojne izobraževalne zavode ter zavode s področja športa;
12. sprejema in izvaja program zdravstvenega varstva, ustanavlja javne bolnišnice regionalnega pomena in zagotavlja njihovo mrežo na območju pokrajine, sprejema programe na področju preprečevanja uporabe prepovedanih drog in obravnave uživalcev prepovedanih drog, programe njihovega zdravljenja in socialne rehabilitacije, zagotavlja izvajanje ukrepov na področju javnega zdravja, usklajuje nujno medicinsko pomoč, zagotavlja izvajanje specialističnega zdravljenja, ustanovi svet za zdravje in zavod za zdravstveno varstvo;
13. načrtuje in organizira socialnovarstvene storitve in programe s področja dela, družine in socialnega varstva;
14. sprejema programe razvoja kulturnih dejavnosti in izvaja ukrepe za zagotavljanje javnega interesa za kulturo, zagotavlja naloge območnih knjižnic, regionalne naloge sklada za kulturne dejavnosti in ustanavlja javne zavode na področju kulture (pokrajinski arhivi, muzeji in galerije, poklicna gledališča, restavratska središča, zavod za upravljanje dediščine in kulturnih spomenikov ter za upravljanje javne kulturne infrastrukture);
15. sprejema programe in izvaja ukrepe zaščite in reševanja, usmerja osebno in vzajemno zaščito z organiziranjem svetovalne službe, določa posebne ukrepe varstva pred požarom ter razglasa povečano požarno ogroženost in zagotavlja prenos opozoril, napotil ali prepovedi prebivalstvu med povečano požarno ogroženostjo in ob velikih požarih, organizira, opremlja in vodi sile za zaščito, ocenjuje ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine ter načrtuje izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter ocenjuje škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, sprejme z zakonom določene ukrepe za varstvo pred utopitvami;
16. načrtuje in izvaja ukrepe za integracijo tujcev, zagotavlja mrežo pomoči pri integraciji;
17. ureja in opravlja druge naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom.

Zakon o pokrajinah v 11. členu opredeljuje prenesene državne naloge in v prvem odstavku določa, da pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, ki se določijo z zakonom, in se nanašajo na upravne naloge s področja gospodarstva, turizma in gostinstva, kmetijstva, razlastitev in služnosti v javnem interesu, upravnih dovoljenj za poseganje v prostor, graditev in uporabo zgrajenih objektov ter vodenja registrov na stanovanjskem področju. V skladu z določbo drugega odstavka 11. člena pokrajina opravlja naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti in sicer naloge: gradbenih inšpektorjev, inšpektorjev za okolje in naravo, tržnih inšpektorjev, inšpektorjev nadzora delovnih razmerij, inšpektorjev nadzora varnosti in zdravja pri delu, inšpektorjev za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in inšpektorjev za ceste.

V skladu s tretjim odstavkom 11. člena pokrajina opravlja naloge iz državne pristojnosti, ki ji jih z zakonom prenese država v izvrševanje, peti odstavek 11. člena pa določa, da se z zakonom ali uredbo lahko določi, da pokrajine opravljajo posamezne prenesene naloge iz državne pristojnosti za območje vse države.

Če je tako določeno z zakonom, lahko pokrajina podrobneje ureja opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti s svojimi predpisi.

V skladu s šestim odstavkom 11. člena mora pokrajina zagotoviti opravljanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti na način, s katerim se za prebivalce ne bo zmanjšala dostopnost do upravnih storitev.

Organi pokrajine so pokrajinski svet, predsednik pokrajine, nadzorni odbor pokrajine in svet občin.

V skladu z določbami členov 13 do 20 ima pokrajinski svet 31 do 45 članov, število članov (ter predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter avtohtono naseljene romske skupnosti) se določi s statutom pokrajine glede na število prebivalcev pokrajine. Člane pokrajinskega sveta volijo volivci z območja pokrajine z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo štirih let. Svet odloča na sejah, ki jih sklicuje in vodi predsednik pokrajine v skladu z določbami statuta pokrajine in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine:

- sprejema statut pokrajine, poslovnik pokrajinskega sveta, proračun pokrajine, zaključni račun proračuna pokrajine, programe razvoja pokrajine, prostorske akte pokrajine, odloke, druge predpise in splošne akte pokrajine,
- uresničuje ustanoviteljske pravice pokrajine v razmerju do pravnih oseb javnega prava ter drugih pravnih oseb, ki jih je ustanovila pokrajina, če zakon ne določa drugače,
- voli in razrešuje člane nadzornega odbora pokrajine, člane komisij in odborov pokrajinskega sveta, podpredsednike pokrajine,
- voli predstavnike v razvojni svet kohezijske regije,
- nadzoruje delo predsednika pokrajine glede izvajanja pokrajinskih predpisov in svojih odločitev,
- določi organizacijo in delovno področje pokrajinske uprave ter nadzoruje njeno delo,
- obravnava in sprejema poročila, sklepe, ukrepe in posebne akte o uresničevanju posebnih pravic italijanske ali madžarske narodne skupnosti in pravic avtohtone romske skupnosti ter s posebnimi akti ureja vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic in financiranje avtohtonih narodnih skupnosti in avtohtone romske skupnosti,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in statut pokrajine,
- odloča tudi o na pokrajino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug organ pokrajine.

V skladu z določbami členov 21 do 26 predsednik pokrajine:

- predstavlja in zastopa pokrajino,
- predstavlja pokrajinski svet, sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovanja,
- predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta, podpisuje akte pokrajinskega sveta, skrbi za objavo predpisov in splošnih aktov pokrajine ter opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in statut pokrajine,
- zadrži objavo splošnega akta pokrajine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga pokrajinskemu svetu, da o njem ponovno odloči, če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se predpis objavi, predsednik pokrajine pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom,
- zadrži izvajanje odločitev pokrajinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali v nasprotju s statutom ali drugim predpisom pokrajine, in o tem obvesti pristojno ministrstvo. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, lahko začne postopek pri upravnem sodišču, razen če gre za zadevo, katere urejanje je z zakonom preneseno na pokrajino.

Pokrajinski svet lahko izglasuje nezaupnico predsedniku pokrajine le, če na predlog najmanj ¼ članov sveta z večino vseh članov sveta izvoli novega predsednika pokrajine, s čimer je dotedanji predsednik pokrajine razrešen. Predsednik pokrajine je odgovoren vladi za zakonito, primerno in strokovno izvajanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti, letno poroča pokrajinskemu svetu o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

Pokrajina ima najmanj enega podpredsednika pokrajine, ki opravlja funkcijo poklicno in ga izmed članov pokrajinskega sveta imenuje predsednik pokrajine, ki ga lahko tudi razreši.

V skladu z določbami členov 27. in 28. je nadzorni odbor pokrajine najvišji organ nadzora javne porabe v pokrajini ter v okviru svoje pristojnosti opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem pokrajine, nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev, finančno

poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev pokrajine in finančno poslovanje pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina. Ima pet članov, ki jih imenuje pokrajinski svet izmed prebivalcev pokrajine, člani opravljajo delo nepoklicno in imajo pravico do nagrade.

Organ pokrajine je tudi svet občin, ki ga v skladu z 29. členom sestavljajo župani občin z območja pokrajine. Svetu občin predseduje predsednik pokrajine, ki sklicuje svet občin v skladu z določbami statuta in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa ga sklicati najmanj dvakrat letno ali v 7 dneh po prejemu pisne zahteve najmanj četrtnine županov občin na območju pokrajine, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Svet občin lahko predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.

Svet občin obravnava in daje mnenja o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, ki se nanašajo na: regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalne razvojne politike, prostorske ureditve regionalnega pomena, spodbujanje investicij na območju pokrajine in naloge pokrajine, ki jih ureja kot lokalne zadeve širšega pomena za območje več občin.

V 8 dneh po sprejetju odločitev pokrajinskega sveta iz prejšnjega stavka lahko svet občin zahteva, da pokrajinski svet o njih ponovno odloča. V zahtevi za ponovno odločanje predlaga svet občin spremembe in dopolnitve sprejete odločitve v obliki amandmajev, o katerih mora pokrajinski svet odločiti v postopku ponovnega odločanja. Pokrajinski svet ponovno odloča z večino glasov vseh članov.

Pokrajinski funkcionarji so:

- člani pokrajinskega sveta (nepoklicno) - ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijo župana in podžupana,
- predsednik pokrajine (poklicno), podpredsednik pokrajine - ni združljivo s funkcijo člana pokrajinskega sveta, z delom v državni, pokrajinski in občinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijama župana in podžupana.

Plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta je sejnina, plače poklicnih pokrajinskih funkcionarjev se določijo z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

V členih od 36 do 42 Zakon o pokrajinah ureja sodelovanje prebivalcev pri odločanju in med drugim določa, da morajo pokrajinski organi obveščati prebivalce pokrajine o vprašanih javnih zadevah iz pristojnosti pokrajine. Neposredni obliki sodelovanja prebivalcev pokrajine pri odločanju sta referendum (naknadni ali posvetovalni) in ljudska iniciativa.

Prebivalci pokrajine lahko pri urejanju javnih zadev iz pristojnosti pokrajine sodelujejo tudi na druge načine, ki jih natančneje določi pokrajina s statutom pokrajine. S statutom pokrajine uredi pokrajina tudi obveščanje, posvetovanje in sodelovanje nevladnih organizacij ter drugih organizacij civilne družbe v postopkih odločanja.

V skladu z določbami členov 43 do 52 pokrajinsko upravo ustanovi pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine za opravljanje upravnih nalog iz pristojnosti pokrajine in prenesenih upravnih nalog države. Za opravljanje upravnih nalog pokrajine in prenesenih upravnih nalog države, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo enote pokrajinske uprave, katerih območja se določijo tako, da je zagotovljena enakopravna dostopnost upravnih storitev vsem skupinam prebivalcev pokrajine. Predsednik pokrajine določi notranjo organizacijo pokrajinskih upravnih organov in enot pokrajinske uprave, sistemizacijo delovnih mest v njih ter usmerja in nadzira pokrajinsko upravo.

Pokrajinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem storitev splošnega pomena iz pokrajinske pristojnosti, pokrajinski svet lahko z odlokom za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvorne pristojnosti pokrajine podeli javno pooblastilo ali ustanovi osebo javnega prava za izvajanje javnih pooblastil.

Za izvajanje storitev splošnega pomena iz svoje pristojnosti lahko pokrajina v skladu z zakonom ustanovi pravno osebo javnega prava ali podeli koncesijo. Vodi jo direktor pokrajinske uprave, ki je uradnik na položaju in ga imenuje predsednik pokrajine. Pokrajinske upravne organe in enote pokrajinske uprave vodijo načelniki, ki so uradniki na položaju, imenuje jih predsednik

pokrajine, ravnati morajo v skladu z usmeritvami, obveznimi navodili in nalogi direktorja pokrajinske uprave, so odgovorni direktorju.

Direktor in načelniki, ki opravljajo prenesene državne naloge, morajo ravnati v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministrov, pristojnih za področja, na katera spadajo prenesene državne naloge ter jim redno poročati o opravljanju prenesenih državnih nalog in o vseh pomembnejših vprašanjih

O sporih o pristojnosti med pokrajinskimi upravnimi organi oziroma enotami pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine. O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev pokrajinskih javnih pooblastil, izdane v okviru izvirne pokrajinske pristojnosti, odloča predsednik pokrajine. O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, odločajo stvarno pristojna ministrstva.

Pokrajinska inšpekcija opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti in tudi prenesene naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti.

V skladu z 51. členom se za območje pokrajinske uprave za sodelovanje med pokrajinsko upravo, občinskimi upravami ter organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je pokrajina in ki pretežno opravljajo upravne naloge ustanovi koordinacijski sosvet, v katerem sodelujejo: direktor pokrajinske uprave, načelniki pokrajinskih upravnih organov, načelniki enot pokrajinske uprave, župani oziroma direktorji občinskih uprav ali od župana oziroma direktorja občinske uprave pooblaščen predstavniki občinske uprave in predstojniki organizacijskih enot ministrstev in organov v njihovi sestavi s sedežem na območju pokrajine. Koordinacijski sosvet obravnava vprašanja v zvezi z organizacijo, učinkovitostjo dela pokrajinske uprave z namenom zagotoviti čim bolj usklajeno delovanje javne uprave na območju pokrajine in usklajeno reševanje organizacijskih, prostorskih, materialnih vprašanj, vprašanj splošnega poslovanja in podobnih vprašanj.

Pokrajina lahko v skladu z 52. členom v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinsko odvetništvo, če ga ne ustanovi, lahko z odlokom določi, da naloge pokrajinskega odvetništva opravlja pokrajinski odvetnik, ki zastopa pokrajino pred sodišči in drugimi državnimi organi, po pooblastilu pa lahko zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila pokrajina.

V skladu z določbami členov 53 do 56 ima pokrajina pravico posedovati in pridobivati vse vrste **premoženja** ter razpolagati z njim, svoje premoženje upravlja samostojno, vrednost premoženja izkazuje s premoženjsko bilanco, za pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja pokrajine ter razpolaganje z njim se uporabljajo predpisi, ki urejajo pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter razpolaganje s tem premoženjem. **Financiranje** pokrajine določa zakon. Pokrajina v skladu z zakonom samostojno financira uresničevanje svojih nalog s prihodki od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od svojega premoženja, z dodatnimi sredstvi državnega proračuna in sredstvi skladov Evropske unije ter iz drugih virov, določenih z zakonom. Viri financiranja morajo biti predvidljivi in zadostni za učinkovito opravljanje njenih nalog.

Z zakonom, ki ureja prenos opravljanja posamezne naloge iz državne pristojnosti na pokrajino, se v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog določi način zagotavljanja sredstev, ki jih mora zagotoviti država.

Prihodki ali prejemki in odhodki ali izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe morajo biti zajeti v **proračunu pokrajine**, oblikovanem v skladu z zakonom. Proračun in zaključni račun proračuna pokrajine ter druge z zakonom določene proračunske dokumente sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine, ki je odgovoren za izvrševanje proračuna. V postopku priprave predloga proračuna lahko pokrajina določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo prebivalci pokrajine. Računsko sodišče opravlja nadzor nad proračunom pokrajine in celotno javno porabo pokrajine in pravnih oseb katerih ustanoviteljica je pokrajina.

Splošni akti pokrajine so opredeljeni v določbah členov 57 in 58 in so:

- **statut pokrajine**, ki ga pokrajinski svet sprejme z 2/3 večino, v njem se podrobneje določijo: organizacija in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacija dela njenih organov, uresničevanje pravice prebivalcev pokrajine do obveščeniosti ter način njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, sodelovanje med pokrajino in občinami v zadevah, ki so jim skupne, druge zadeve, ki jih določa ta zakon ter druga vprašanja skupnega pomena, volilne enote za volitve članov pokrajinskega sveta, sedeži organov pokrajinske uprave in enot pokrajinske uprave, organizacija uresničevanja pravic avtohtone narodne skupnosti in romske skupnosti v pokrajinskih organih ter način zagotavljanja pravice do uporabe jezika narodne skupnosti pri delu pokrajinskih organov in pokrajinske uprave;
- **odloki, odredbe, pravilniki in navodila**, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti in
- **odloki in drugi predpisi**, določenimi z zakoni, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti

V skladu z 59. členom pokrajina sodeluje z občinami na način, kot ga določata statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta, občinski organi pa imajo pravico biti obveščeni o delu organov pokrajine na način, določen s statutom pokrajine in poslovnikom pokrajinskega sveta.

Pokrajine sodelujejo z drugimi pokrajinami zlasti pri uresničevanju razvojnih nalog in sklepajo sporazume o sodelovanju za doseganje ciljev, ki so v skupnem interesu, lahko oblikujejo usklajevalna in posvetovalna delovna telesa, zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov lahko dve ali več pokrajin ali pokrajina in občina oziroma več občin ustanovijo zvezo pokrajin oz. zvezo pokrajin in občin ob smiselni uporabi določil zakona, ki ureja lokalno samoupravo.

Pokrajine lahko sodelujejo z regijami drugih držav v različnih oblikah sodelovanja v skladu s predpisi Evropske unije ali ratificirano mednarodno pogodbo ter zunanjepolitičnimi usmeritvami in cilji države, na skupnost, nastalo v okviru takega sodelovanja, lahko pokrajina prenese opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti le s soglasjem Državnega zbora.

Državni organi morajo pravočasno in na primeren način **zagotoviti sodelovanje pokrajine** pri načrtovanju in odločanju o vseh zadevah iz državne pristojnosti, ki se neposredno nanašajo na pristojnosti in financiranje pokrajin. Sodelovanje se zagotavlja neposredno s pokrajinami, kadar se zadeva nanaša na eno ali več pokrajin in tudi z združenjem pokrajin, če gre za zadevo, ki se nanaša na vse pokrajine.

V skladu s 63. členom so pokrajine združene v **Združenje pokrajin Slovenije**, ki je pravna oseba javnega prava. Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge pokrajin in financiranje pokrajin ali se kako drugače posega v njihove koristi ter zastopa interese pokrajin v mednarodnem sodelovanju, voli člane delegacije Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije ter delegaciji zagotavlja strokovno, tehnično in administrativno pomoč.

Nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine in pokrajinske uprave opravljajo vlada in ministrstva, v zadevah iz državne pristojnosti, ki jih je država prenesla v izvrševanje na pokrajine, opravljajo ministrstva tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo izvrševanja nalog.

O razpustitvi pokrajinskega sveta oziroma razrešitvi predsednika pokrajine odloča državni zbor na predlog vlade. Preden izda sklep, mora državni zbor opozoriti pokrajinski svet oziroma predsednika pokrajine na njegovo nezakonito ravnanje ter mu predlagati, kako naj v primernem roku te nezakonitosti odpravi. Če pokrajinski svet oziroma predsednik pokrajine ravna v skladu z opozorilom, državni zbor postopek o razpustitvi oziroma razrešitvi s sklepom ustavi. Pokrajinski svet se lahko predčasno razpusti, če: ne izvršuje odločb ustavnega sodišča, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje; v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za

prihodnje leto ne sprejme v skladu z zakonom predloženega in pripravljenega proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku leta ali če se v posameznem koledarskem letu po najmanj trikratnem sklicu sploh ne sestane na sklepčni seji. Predsednika pokrajine se lahko predčasno razreši, če ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne spore, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje.

Ime, sedež ali območje pokrajine se v skladu s 66. in 67. členom predloga Zakona o pokrajinah lahko spremeni z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev in v katerem se določi način in rok ureditve premoženjskopравnih, organizacijskih in drugih posledic sprememb, v postopku za sprejem zakona mora državni zbor pridobiti mnenje pokrajinskega sveta in mnenja občinskih svetov z območja pokrajine, v postopku sprejemanja lahko državni zbor razpiše posvetovalni referendum.

Prehodne in končne določbe določajo prenos pristojnosti na pokrajine najpozneje do 31. decembra ... z uskladitvijo zakonov, ki urejajo zadeve na teh področjih, s tem zakonom, če uskladitev ni opravljena se prenos pristojnosti izvede s posebnim zakonom, ki začne veljati 1. januarja... S temi zakoni se določijo ustanoviteljske pravice ter stvarno in finančno premoženje države, ki se prenesejo na pokrajine. Finančne obveznosti državnega proračuna, prevzete do dne prenosa, se ne prenašajo na pokrajine. Prav tako določajo rok za uskladitev zakonov, ki urejajo sistem javnih financ in sistem javne uprave, roka za prenos nalog upravnih enot, ki ne bodo prenesene z zakonom v izvrševanje pokrajinam ter določajo, dan, ko pokrajine vstopijo v koncesijske in druge pogodbe, sklenjene za izvajanje javnih služb, opravljanje nalog v javno korist, posebne pravice na javnem dobru ter izkoriščanje naravnega bogastva iz pokrajinske pristojnosti. Vlada z uredbo določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin najpozneje do 1. januarja leta, ki sledi letu volitev v prve pokrajinske svete.

Poslovni prostori, ki so potrebni za delovanje pokrajine, se kot nepremično premoženje države neodplačno odsvojijo in prenesejo na pokrajino v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Če ni na razpolago ustreznih poslovnih prostorov, zagotovi prostore občina, na območju katere je sedež pokrajine. Če občina soglaša, se prostori za plačilo prenesejo v last pokrajini. Če so poslovni prostori, ki jih zagotovi občina, začasni, sklenejo vlada, občina in pokrajina pogodbo o uporabi prostorov, v kateri določijo rok uporabe ter nadomestilo za uporabo in stroške. Do sprejetja pokrajinskega proračuna se delovanje pokrajine financira iz državnega proračuna v višini, določeni z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna in v skladu z zakonom, ki ureja financiranje pokrajin.

Javne uslužbenke, zaposlene v organih državne uprave, ki so do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po konstituiranju pokrajine. Javne uslužbenke, zaposlene v občinskih upravah občin z območja pokrajine, ki so opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po sprejetju predpisa iz tretjega odstavka 9. člena zakona. Prevzem javnih uslužbencev se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in položaj javnih uslužbencev, pri čemer javni uslužbenci obdržijo enakovredna delovna mesta in vse pravice pridobljene s pogodbo o zaposlitvi pri prejšnjem delodajalcu.

3. ZAKON O FINANCIRANJU POKRAJIN /ZFPok/ - povzetek predpisa in obrazložitve

Zakon o financiranju pokrajin ureja financiranje pokrajin, in sicer določa vire financiranja nalog iz pokrajinske pristojnosti, financiranje primerne porabe pokrajin, sofinanciranje posameznih nalog in programov ter investicij pokrajin iz državnega proračuna, nadzor nad zakonitostjo proračunov ter splošnih in posamičnih aktov pokrajin, ki urejajo financiranje pokrajinskih nalog, nadzor nad namensko porabo sredstev ter prekrške.

2. člen osnutka Zakona o financiranju pokrajin določa naslednji **pomen izrazov**:

1. »**naloge pokrajine**« so z zakonom določene lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena;
2. »**prenesene naloge pokrajin**« so posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je država z zakonom prenesla na pokrajine;
3. »**povprečnina**« je na prebivalca v državi ugotovljen obseg sredstev za financiranje nalog pokrajin brez investicij;
4. »**prebivalec**« je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Sloveniji in pokrajini ter tujec z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ki ima prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji in pokrajini. Za podatke o številu prebivalcev ali izračun deležev prebivalcev po tem zakonu se upoštevajo podatki Statističnega urada Republike Slovenije na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba.
5. »**finančna izravnava**« so sredstva iz državnega proračuna, ki se v posameznem proračunskem letu dodelijo pokrajini, ki iz pripadajočega deleža prihodkov iz 4. člena tega zakona, ne more financirati svoje primerne porabe;
6. »**investicije**« so naložbe v povečanje in ohranjanje premoženja pokrajine v obliki zemljišč, objektov, opreme in naprav ter drugega opredmetenega in neopredmetenega premoženja, vključno z naložbami v izobraževanje in usposabljanje, razvoj novih tehnologij, izboljšanje kakovosti življenja ter drugimi naložbami, ki bodo prinesle koristi v prihodnosti;
7. »**indeks razvitosti pokrajine**« je pokazatelj razvitosti pokrajine. Osnova za izračun je indeks razvojne ogroženosti pokrajine, ki se ugotavlja na podlagi podatkov o bruto domačem proizvodu na prebivalca pokrajine, bruto dodani vrednosti gospodarskih družb na zaposlenega v pokrajini, bruto osnovi za dohodnino na prebivalca pokrajine, številu delovnih mest na število aktivnega prebivalstva pokrajine, indeksa staranja prebivalstva pokrajine, stopnje registrirane brezposelnosti in stopnje zaposlenosti v pokrajini, povprečnem številu let šolanja prebivalcev pokrajine, opremljenosti s komunalno infrastrukturo, deležem območij Natura 2000 v pokrajini, kazalcem poseljenosti in drugih relevantnih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije na 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja indeks razvojne ogroženosti pokrajin. Indeks razvitosti pokrajine je razmerje med indeksom razvojne ogroženosti pokrajine in ponderirano aritmetično sredino indeksa v celotni državi.

V 3. členu so določena načela financiranja pokrajine, ki so: pokrajina financira naloge iz svoje pristojnosti samostojno na podlagi svojega proračuna; finančno poslovanje pokrajin ureja zakon; pokrajini pripadajo z zakonom določeni prihodki oziroma del prihodkov iz davkov in drugih dajatev v sorazmerju z njenimi nalogami; pokrajini, ki s temi prihodki ne more financirati svojih nalog, se v skladu z merili iz zakona zagotovijo dodatna sredstva iz državnega proračuna. Če je z zakonom na pokrajino preneseno opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, mora država pokrajini zagotoviti sredstva v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog, če je v soglasju z občino na pokrajino preneseno opravljanje posameznih nalog iz občinske pristojnosti, pa mora občina pokrajini zagotoviti sredstva v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog.

Viri financiranja pokrajin

1. prihodki od davkov (4. člen)

Viri financiranja pokrajine so prihodki pokrajinskega proračuna (v nadaljevanju: prihodki) **od dohodnine in davka od dohodkov pravnih oseb ter prihodki iz drugih davkov, v skladu z zakonom**, ki ureja posamezni davek ter prihodki iz davkov, določenih z zakoni, ki določajo pristojnosti in naloge pokrajin določenih z zakoni, ki določajo pristojnosti in naloge pokrajin. **Obseg prihodkov od davkov in drugih virov se določijo z zakoni na podlagi metodologije, ki jo z uredbo predpiše vlada. Vlada mora pred sprejetjem** predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje pokrajin, **zagotoviti ustrezno sodelovanje združenja pokrajin**. Vlada z uredbo določi način nakazovanja prihodkov od davkov iz prvega odstavka tega člena pokrajinam.

2. prihodki iz drugih virov (5. člen)

Vir financiranja pokrajine so tudi prihodki od **vodnih povračil**, povračil za **uporabo javnih cest, samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve**, plačil za **storitve pokrajinskih javnih služb**, od stvarnega in finančnega premoženja pokrajine, **dodatna sredstva iz državnega proračuna, neposredne spodbude in sredstva skladov Evropske unije** ter prejete **donacije in drugi prihodki**, če je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno dajatev, ali s predpisom, izdanim na podlagi zakona, in sicer v višini, ki je določena v aktu o njihovi uvedbi. Pokrajini pripadajo **prihodki iz naslova okoljskih dajatev** v višini, določeni v sorazmerju z njenimi nalogami z zakonom ali uredbo.

Zadolževanje pokrajin urejajo določbe členov 6 do 11, in sicer se pokrajina lahko zadolžuje v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, če s tem zakonom ni določeno drugače. Za izvrševanje proračuna v tekočem proračunskem letu se lahko pokrajina zadolži le pri upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države ali pri državnem proračunu. Za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije se lahko pokrajina zadolži največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev. Obseg zadolževanja pokrajine za izvrševanje pokrajinskega proračuna se določi v odloku s katerim se sprejme pokrajinski proračun, pred vsako zadolžitvijo, pri kateri črpanje in odplačilo posojila nista v istem proračunskem letu, mora pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance. Posle v zvezi z zadolževanjem pokrajinskega proračuna in upravljanjem z dolgovi pokrajinskega proračuna sklepa predsednik pokrajine (ali oseba, ki je zaposlena v pokrajinski upravi, ki jo predsednik pokrajine pisno pooblasti), na podlagi soglasja ministra za finance, ki je sestavni del pogodbe o zadolžitvi in sprejetega proračuna pokrajine. O poslih zadolževanja, za katere ni potrebno soglasje ministra za finance in o poslih likvidnostnega zadolževanja odloča in jih sklepa predsednik pokrajine. Pokrajina ne sme prevzemati dolga.

V skladu z 12. in 13. členom lahko pokrajina pod določenimi pogoji izda poročta za obveznosti iz naslova zadolževanja posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je, predsednik pokrajine lahko na podlagi sklepa pokrajinskega sveta zamenja obstoječo poročtveno pogodbo z novo. Zadolževanje in izdajanje poročtev javnega sektorja na ravni pokrajine ureja člen 14.

Financiranje prenesenih nalog – to je nalog iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je država z zakonom prenesla na pokrajino urejajo določbe členov 15, 16. in 17, in sicer:

- se za ugotovitev obsega sredstev za financiranje v skladu z vrsto in obsegom prenesenih nalog upoštevajo stroški za financiranje plač in drugih izdatkov zaposlenim javnim uslužbencem pokrajinskih upravnih organov, ki opravljajo naloge iz prenesene pristojnosti, prispevkov delodajalcev za socialno varnost ter izdatkov za blago in storitve, nakup poslovnih prostorov, prevoznih sredstev in opreme, potrebnih za opravljanje prenesenih nalog,
- se, če je z zakonom, določeno, da pokrajina kot preneseno nalogo izvaja tudi financiranje dejavnosti in programov iz državne pristojnosti, pri ugotovitvi obsega sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajine upoštevajo z zakonom določena sredstva,
- skupno višino sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajin in delež posamezne pokrajine za posamezno proračunsko leto ugotovi vlada na predlog pristojnih ministrstev in po predhodnem usklajevanju z združenjem pokrajin,
- glede višine sredstev za financiranje prenesenih nalog lahko pokrajina sproži spor pred arbitražo,
- sredstva za financiranje prenesenih nalog se zagotovijo v finančnih načrtih pristojnih neposrednih uporabnikov državnega proračuna,
- pokrajini se nakazujejo na podlagi pogodbe, ki jo skleneta pristojni neposredni uporabnik in pokrajina, mesečno po dvanajstih do 20. dne v mesecu.

Financiranje primerne porabe pokrajine je urejeno v določbah členov 18 do 22:

- za ugotovitev obsega sredstev za financiranje nalog pokrajine se upoštevajo z zakonom določeni prihodki za financiranje nalog pokrajin na področju lokalnih zadev širšega pomena in na področjih z zakonom določenih zadev regionalnega pomena,

- povprečnina se določi z zakonom, povprečnino za naslednje proračunsko leto ugotovi ministrstvo finance, po enačbi: $PPP_i = (0,25 + 0,10 * P_i + 0,30 * M_i + 0,15 * S_i + 0,20 * IRO_i) * P * O_i$
PPP_i (primerna poraba pokrajine) = **(0,25+0,10*P_i** (razmerje med površino posamezne pokrajine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca) **+ 0,30*M_i** (razmerje med deležem prebivalcev pokrajine, starih med 15 let in 24 let, v celotnem prebivalstvu pokrajine in deležem v državi) **+ 0,15*S_i** (razmerje med deležem prebivalcev, starejših od 65 let, v celotnem prebivalstvu pokrajine in deležem v državi) **+0,20*IRO_i** (indeks razvitosti pokrajine je razmerje med indeksom razvojne ogroženosti pokrajine in ponderirano aritmetično sredino indeksa razvojne ogroženosti v državi))***P*(povprečnina)O_i**(število prebivalcev pokrajine)
- pokrajina financira primerno porabo s prihodki iz 4. člena zakona (prihodki od davkov), če so ti za več kot 15 odstotkov višji od izračunane primerne porabe, se presežek nad 15 odstotkov zmanjša za 50 odstotkov, če pa so prihodki pokrajine manjši od izračunane primerne porabe, se ji razlika izplača kot finančna izravnava iz državnega proračuna,
- podatke o pripadajočih prihodkih in finančni izravnavi v naslednjem proračunskem letu in letu, ki mu sledi, sporoči pokrajini ministrstvo za finance po sprejetju državnega proračuna, predhodne podatke, potrebne za pripravo pokrajinskih proračunov sporoči ministrstvo za finance najpozneje v 15 dneh po predložitvi predloga državnega proračuna v državni zbor,
- prihodki iz 4. člena se nakazujejo pokrajini tedensko po enakih deležih,
- finančna izravnava se nakazuje po dvanajstih do 20. dne v mesecu za tekoči mesec razen nakazil finančne izravnave v znesku do 5000 eurov, ki se opravijo v dveh obrokih, in sicer do 20. junija in 20. decembra tekočega leta,
- s prihodki iz 4. člena in sredstvi finančne izravnave pokrajina razpolaga samostojno v skladu z zakonom.

V skladu z določbami členov 23 do 29 se za sofinanciranje nalog, programov in investicij pokrajini zagotavljajo dodatna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje posamezne naloge ali programa in investicij, ki se smejo uporabljati le za namene, za katere so dodeljena.

Za sofinanciranje nalog in programov se z zakonom lahko določijo posamezne naloge ali programi, za katerih izvajanje se pokrajini zaradi zagotavljanja širšega javnega interesa zagotavljajo dodatna sredstva iz državnega proračuna, višino in namen porabe določi zakon ali podzakonski predpis. Sredstva se zagotovijo v okviru finančnega načrta neposrednega uporabnika državnega proračuna, pristojnega za področje nalog, za katerih izvajanje so namenjena, ne glede na druge določbe tega zakona, se lahko pokrajini iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje posameznih nalog v višini odobrenih sredstev strukturne in kohezijske politike Evropske unije.

V državnem proračunu se pokrajini zagotavljajo dodatna sredstva za sofinanciranje investicij za izvajanje ukrepov skladnega regionalnega razvoja, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov pokrajinskih proračunov in sredstva za sofinanciranje investicij v višini odobrenih sredstev strukturne in kohezijske politike EU, in sicer na posebnih proračunskih postavkah v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov državnega proračuna, pristojnih za posamezna področja. Neposredni uporabniki državnega proračuna, vsak na svojem področju dela, sprejmejo praviloma za štiri leta programe sofinanciranja investicij v pokrajini, s katerimi se zagotavlja izvajanje ukrepov skladnega regionalnega razvoja v skladu z razvojnimi cilji države, na podlagi teh programov se oblikujejo predlogi investicij. Načrtovane investicije se na predlog pristojnega neposrednega uporabnika državnega proračuna uvrstijo v načrt razvojnih programov državnega proračuna. Sredstva za sofinanciranje investicij se dodelijo v skladu s programi sofinanciranja investicij in merili, ki jih določijo ministri, pristojni za posamezna področja, s pravilnikom, v katerem se podrobneje določijo namen porabe sredstev, upravičeni stroški in pogoji za dodelitev sredstev. Za posamezno investicijo v pokrajini pa se lahko določi sofinanciranje do 100 odstotkov upravičenih stroškov investicije. Pristojno ministrstvo določi obseg sofinanciranja posamezne investicije v skladu z indeksom razvitosti pokrajine, tako da imajo glede na skupna razpoložljiva sredstva prednost investicije v pokrajini z nižjo stopnjo razvitosti, ki ga na predlog ministrstva za finance določi vlada z uredbo za naslednja tri leta. Neposredni uporabnik državnega proračuna, pristojen za investicijo, izda pokrajini sklep, s katerim določi obseg sofinanciranja investicije. Sredstva se pokrajini nakazujejo na podlagi

pogodbe, sredstva, namenjena sofinanciranju investicij, pa se ne smejo zaseči za plačilo dospelih obveznosti iz zadolžitve in odškodnin po sodnih sklepih.

Členi 30 do 32 določajo nadzor, ki ga nad:

- zakonitostjo proračuna pokrajine, odloka, s katerim je urejeno izvrševanje pokrajinskega proračuna, ter drugih splošnih in posamičnih aktov pokrajine, izdanih za izvajanje zakona o financiranju pokrajin opravlja ministrstvo za finance,
- namensko porabo sredstev iz državnega proračuna, namenjenih za sofinanciranje posameznih nalog in programov ter investicij opravljajo neposredni uporabniki državnega proračuna, ki so podpisniki pogodb o sofinanciranju ter proračunska inšpekcija ministrstva za finance,
- porabo sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajin opravljajo neposredni uporabniki državnega proračuna, ki so podpisniki pogodb o financiranju prenesenih nalog pokrajine in proračunska inšpekcija ministrstva za finance.

V obrazložitvi gradiva je med drugim navedeno, da Evropska listina lokalne samouprave (Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS), Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 15, Uradni list RS, št. 57/96) v 11. členu določa, da so lokalne oblasti v okvirih nacionalne gospodarske politike upravičene do ustreznih lastnih finančnih virov, s katerimi v okviru svojih pooblastil razpolagajo. Finančni viri lokalnih oblasti morajo biti v sorazmerju z nalogami, ki jih določata ustava in zakon. Evropska listina priporoča, naj bodo finančni sistemi, na katerih temeljijo viri, ki so na voljo lokalnim oblastem, dovolj raznovrstni in prilagodljivi, da lahko, kolikor je praktično mogoče, sledijo dejanskemu gibanju stroškov opravljanja njihovih nalog. Za zaščito šibkejših lokalnih skupnosti je treba uvesti postopke za finančno izravnano ali druge ustrezne ukrepe za popravilo učinkov neenake porazdelitve možnih finančnih virov in finančnega bremena, ki ga nosijo. Taki postopki ali ukrepi ne smejo zmanjševati svobode odločanja lokalnih skupnosti na področju njihovih nalog. Lokalne oblasti je treba na primeren način vprašati za mnenje o tem, na kakšen način naj se jim dodelijo prerazporejeni viri. Subvencije oziroma dotacije lokalnim oblastem naj, kolikor je to mogoče, ne bodo strogo namenske za financiranje določenih projektov. Zagotavljanje takih sredstev ne sme posegati v temeljno svoboščino lokalnih oblasti, da prosto odločajo v okviru svoje lastne pristojnosti.

Predlog zakona temelji na izhodiščih financiranja regionalnih oblasti, ki so se izoblikovala v okviru Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope in priporočilih Komiteja ministrov državam članicam o finančnih virih lokalnih in regionalnih oblasti (Rec (2005)1), v skladu s katerimi mora sistem financiranja pokrajinam zagotoviti vnaprej predviden znesek dohodkov, ki ustrezajo njihovim pristojnostim in jim omogočajo izvajanje lastne politike. Viri morajo biti raznovrstni in prilagodljivi, tako da je zagotovljeno njihovo prilagajanje stroškom financiranja njihovih pristojnosti in splošnemu gospodarskemu razvoju. Sistem mora zagotoviti, da pokrajine financirajo naloge iz izvirne pristojnosti predvsem z lastnimi prihodki, s katerimi lahko samostojno razpolagajo. Delež pokrajin v splošnih davkih, določen z ustavo ali zakonom, predstavlja lastni vir prihodkov. Zagotovljeni morajo biti ustrezni postopki za posvetovanje pokrajin o pravilih in ureditvah porazdelitve takih virov. Uvede naj se mehanizem finančne izravnave, ki upošteva potencialne vire prihodkov in naloge pokrajin, s ciljem harmonizacije življenjskih standardov prebivalcev različnih pokrajin. Finančni transferji in deljeni davki morajo biti urejeni z vnaprej določenimi pravili, ki temeljijo na objektivnih kriterijih in so hkrati dovolj prožni, da se prilagajajo dejanskim potrebam pokrajin. Pokrajine naj imajo v skladu z zakonskimi mejami dostop do trga kapitala, kjer se lahko zadolžujejo za kritje investicij, če izkažejo sposobnost vračanja posojil iz lastnih prihodkov.

Viri financiranja pokrajin so prihodki od dela dohodnine, davka na dohodek pravnih oseb in drugi davčni viri, določeni z zakoni s katerimi se bodo prenesle naloge v pristojnost pokrajin ter drugi viri, kot so plačila za storitve javnih služb, prihodki od premoženja, dodatna sredstva države in skladov Evropske unije ter zadolževanje.

Financiranje nalog iz izvorne pristojnosti pokrajin temelji na ugotovitvi primerne obsega sredstev za financiranje teh nalog na prebivalca v državi ter na izračunu primerne porabe posamezne pokrajine. Za izračun primerne porabe pokrajine se upoštevajo:

- skupno število prebivalcev s stalnim prebivališčem v pokrajini,
- število prebivalcev med 15 in 24 letom,
- število prebivalcev starejših od 65 let in
- površina pokrajine,
- indeks razvitosti pokrajine.

Vnos indeksa razvitosti pokrajine v izračun primerne porabe doda območjem s posebnimi razvojnimi potrebami dodatno težo. Posledično pa spodbuja skladen regionalni razvoj. Indeks razvitosti pokrajine je razmerje med indeksom razvojne ogroženosti pokrajine in ponderirano aritmetično sredino indeksa razvojne ogroženosti v celotni državi.

Indeks razvojne ogroženosti je relativni kazalec razvitosti, ki se izračuna za pokrajino na podlagi ponderiranega izbora kazalcev s treh vidikov razvitosti: gospodarska razvitost, razvojna ogroženost in razvojne možnosti. Kazalci gospodarske razvitosti so: bruto domači proizvod na prebivalca, bruto dodana vrednost na zaposlenega, bruto osnova za dohodnino na prebivalca in število delovnih mest na število aktivnega prebivalstva. Kazalci razvojne ogroženosti so: indeks staranja prebivalstva, stopnja registrirane brezposelnosti in stopnja zaposlenosti. Kazalci razvojnih možnosti so: povprečno število let šolanja, opremljenost s komunalno infrastrukturo in delež območij natura 2000. Kazalci imajo enake uteži. Teža vidikov razvitosti se odraža s številom uporabljenih kazalcev za posamezen vidik razvitosti. Indeks razvojne ogroženosti se izračuna kot navadna aritmetična sredina iz standardiziranih vrednosti kazalcev razvitosti na osnovi zadnjih razpoložljivih podatkov.

Izračun primerne porabe temelji na izračunu povprečnine. To je primeren obseg sredstev za financiranje nalog pokrajin na prebivalca v državi, ki se ugotavlja v skladu z metodologijo za izračun primerne obsega odhodkov pokrajinskega proračuna za naloge na posameznih področjih in metodologijo za izračun povprečnine, ki ju z uredbo določi vlada.

Financiranje prenesenih nalog, to je nalog iz državne pristojnosti, ki jih država z zakonom prenese pokrajinam v opravljanje, zagotavlja država. Predlog zakona določa merila in postopek za ugotovitev obsega financiranja prenesenih nalog pokrajin ter ugotovitev skupne višine potrebnih sredstev, deleža posamezne pokrajine ter način zagotovitve sredstev pokrajini v skladu z načrtovanim obsegom prenesenih nalog, predvsem upravnih nalog iz državne pristojnosti.

Okvirna ocena finančnih sredstev za financiranje nalog, ki se bodo prenesle v pristojnost pokrajin do začetka delovanja pokrajin s 1. januarjem 2023 je bila pripravljena izhajajoč iz ocene stroškov neposrednih uporabnikov državnega proračuna in na podlagi predhodne analize področnih zakonov v zvezi s prenosom pristojnosti iz 9. (lokalne zadeve širšega pomena), 10. (naloge regionalnega pomena) in 11. (prenesene državne naloge) člena Zakona o pokrajinah, ocenjenih stroškov dela, materialnih stroškov, sredstev za razvojne programe ter investicij.

Z ustanovitvijo pokrajin in začetkom njihovega delovanja s 1. januarjem 2023 se odpravi dvotirni upravni sistem s:

- prezaopslitvijo javnih uslužbencev iz upravnih enot (58 upravnih enot, 1783 javnih uslužbencev na dan 31.12.2018) na pokrajinske uprave in prenosom nalog, ki jih na lokalni ravni izvajajo upravne enote, v pristojnost pokrajin,
- prenosom nalog, neposredno povezanih z izvajanjem zaščite, reševanja in pomoči v Izpostavah Uprave RS za zaščito in reševanje (prezaopslitve 62 javnih uslužbencev 13 Izpostavah Uprave RS za zaščito in reševanje, niso vključeni centri za obveščanje) ter finančnih virov, neposredno povezanih z izvajanjem nalog zaščite, reševanje in pomoči na sedanjih izpostavah (vključno s sredstvi za komisije, enote in štabe civilne zaščite)
- prenosom nalog pristojnosti Direktorata za regionalni razvoj,

- letnimi izdatki za delovanje regionalnih razvojnih agencij,
- prenosom nalog iz pristojnosti Direktorata za internacionalizacijo podjetništva in tehnologije oz. javne agencije SPIRIT: SPOT točke: splošno podjetniško svetovanje, ki ga izvaja okrog 60 svetovalcev in SIO – subjekti inovativnega okolja, ki jih je trenutno 20,
- prenosom nalog iz delovnega področja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, določene z: Zakonom o tržni inšpekciji, Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, Zakonom o kontroli cen, Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence, Zakonom o Poslovnem registru Slovenije, Zakonom o spodbujanju razvoja turizma in o Zakonom o podpornem okolju podjetništva.

Skupna ocena finančnih posledic¹ ustanovitve pokrajin z odpravo dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitvijo pokrajinskih uprav ter prenosom nalog v pristojnost pokrajin na dan 1.1.2023 je ocenjena na 176.328.320,57 €.

¹ podrobni podatki v zborniku Pokrajine v Sloveniji, str. 328-330
<http://www.pokrajine.si/zbornik2020/mobile/index.html#p=1>

ZAKON O USTANOVITVI POKRAJIN /ZUPok/**1 Splošne določbe****1. člen****(vsebina zakona)**

- (1) S tem zakonom se ustanovijo pokrajine in določijo njihova območja, imena in sedeži ter število članic oziroma članov (v nadaljnjem besedilu: član) prvih pokrajinskih svetov.
- (2) Zakon določa merila, v skladu s katerimi so določeni območja, imena in sedeži pokrajin ter število članov pokrajinskih svetov, in ureja konstituiranje pokrajin po ustanovitvi.
- (3) S tem zakonom se določi poseben status Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor pri izvrševanju pristojnosti in nalog pokrajine.

2. člen**(območje pokrajine)**

- (1) Območje pokrajine je zemljepisna enota, ki jo povezujejo poselitveni, infrastrukturni in naravni sistemi ter interesi prebivalstva za reševanje zadev širšega lokalnega in regionalnega pomena, ki jih je pokrajina kot samoupravna lokalna skupnost sposobna zagotavljati.
- (2) V območje pokrajine so vključena celotna območja občin.

3. člen**(ime in sedež pokrajine)**

- (1) Ime pokrajine je določeno po zemljepisnem imenu območja ali več območij, po imenih središč, ali po imenu največjega mesta v pokrajini.
- (2) Ta zakon določa sedež pokrajine terčasne sedeže pokrajinskega sveta in sveta občin. Sedeža pokrajinskega sveta in sveta občin določi pokrajinski svet s statutom pokrajine. Sedež predsednice oziroma predsednika pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine), nadzornega odbora pokrajine in pokrajinske uprave je v kraju, kjer je sedež pokrajine.

4. člen**(število članov prvega pokrajinskega sveta)**

- (1) S tem zakonom je določeno število članov prvih pokrajinskih svetov, tako daje v pokrajini, ki ima:
- od 100.000 do 160.000 prebivalcev od 31 do 35 članov,
 - od 160.001 do 220.000 prebivalcev od 36 do 40 članov,
 - nad 220.000 prebivalcev od 41 do 45 članov.
- (2) V prvem pokrajinskem svetu pokrajine, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska oziroma madžarska narodna skupnost ter avtohtona romska skupnost, ima narodna skupnost v pokrajinskem svetu enega predstavnika in avtohtona romska skupnost enega predstavnika.

3 Mestni občini s posebnim statusom**5. člen****(mestni občini s posebnim statusom)**

- (1) Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor (v nadaljnjem besedilu: mestna občina) imata poseben status in samostojno po svojih organih izvršujeta pristojnosti in naloge pokrajine.
- (2) Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta izvršuje mestni svet mestne občine iz prejšnjega odstavka. Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine izvršuje županja oziroma župan mestne občine. Pristojnosti nadzornega odbora pokrajine izvršuje nadzorni odbor mestne občine. Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave izvršuje mestna uprava mestne občine.

2 Ustanovitev pokrajin**6.****člen****(Dolenjsko-belokranjska pokrajina)**

- (1) Ustanovi se Dolenjsko-belokranjska pokrajina.
- (2) Dolenjsko-belokranjska pokrajina obsega občine: Črnomelj, Dolenjske Toplice, Metlika, Mirna, Mirna Peč, Mokronog - Trebelno, Novo mesto, Semič, Straža, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje, Žužemberk.
- (3) Sedež Dolenjsko-belokranjske pokrajine je v Novem mestu. Sedež pokrajinskega sveta je v Črnomlju. Sedež sveta občin je v Trebnjem.
- (4) Prvi pokrajinski svet Dolenjske pokrajine šteje 31 članov.

7. člen
(Gorenjska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Gorenjska pokrajina.
- (2) Gorenjska pokrajina obsega občine: Bled, Bohinj, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas - Poljane, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri in Žirovnica.
- (3) Sedež Gorenjske pokrajine je v Kranju. Sedež pokrajinskega sveta je v Škofji Loki. Sedež sveta občin je na Jesenicah.
- (4) Prvi pokrajinski svet Gorenjske pokrajine šteje 37 članov.

8. člen
(Goriška pokrajina)

- (1) Ustanovi se Goriška pokrajina.
- (2) Goriška pokrajina obsega občine: Ajdovščina, Bovec, Brda, Cerkno, Idrija, Kanal, Kobarid, Miren - Kostanjevica, Nova Gorica, Renče - Vogrsko, Šempeter - Vrtojba, Tolmin, Vipava.
- (3) Sedež Goriške pokrajine je v Novi Gorici. Sedež pokrajinskega sveta je v Ajdovščini. Sedež sveta občin je v Idriji.
- (4) Prvi pokrajinski svet Goriške pokrajine šteje 32 članov.

9. člen
(Koroško-šaleška pokrajina)

- (1) Ustanovi se Koroško-šaleška pokrajina.
- (2) Koroško-šaleška pokrajina obsega občine: Črna na Koroškem, Dravograd, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mežica, Mislinja, Mozirje, Muta, Nazarje, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Rečica ob Savinji, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje in Vuzenica. (3) Sedež pokrajine je v Slovenj Gradcu. Sedež pokrajinskega sveta je v Velenju. Sedež sveta občin je v Ravnah na Koroškem.
- (4) Prvi pokrajinski svet Koroške pokrajine šteje 34 članov.

10. člen
(Osrednjeslovenska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Osrednjeslovenska pokrajina.
- (2) Osrednjeslovenska pokrajina obsega občine: Bloke, Borovnica, Brezovica, Cerknica, Dobropolje, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Kostel, Log - Dragomer, Logatec, Loška dolina, Loški Potok, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.
- (3) Sedež Osrednjeslovenske pokrajine je v Domžalah. Sedež pokrajinskega sveta je v Grosupljem. Sedež sveta občin je v Kočevju.
- (4) Prvi pokrajinski svet Osrednjeslovenske pokrajine šteje 45 članov.
- (5) Zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov se v skladu z zakonom, ki ureja pokrajine, med Osrednjeslovensko pokrajino in Mestno občino Ljubljana ustanovi zveza pokrajin. Pristojnosti in naloge, kijih ureja zveza pokrajin določi zakon.

11. člen
(Savinjska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Savinjska pokrajina.
- (2) Savinjska pokrajina obsega občine: Braslovče, Celje, Dobje, Dobrna, Kozje, Laško, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rogaška Slatina, Rogatec, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vransko, Zreče in Žalec.
- (3) Sedež Savinjske pokrajine je v Celju. Sedež pokrajinskega sveta je v Šentjurju. Sedež sveta občin je v Rogaški Slatini.
- (4) Prvi pokrajinski svet Savinjske pokrajine šteje 38 članov.

12. člen
(Štajerska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Štajerska pokrajina.
- (2) Štajerska pokrajina obsega občine: Benedikt, Cerkvenjak, Cirkulane, Destričnik, Dornava, Duplek, Gorišnica, Hajdina, Hoče - Slivnica, Juršinci, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Majšperk, Makole, Markovci, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Ormož, Pesnica, Podlehnik, Poljčane, Ptuj, Rače - Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Središče ob Dravi, Starše, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici, Sveti Tomaž, Šentilj, Trnovska vas, Videm, Zavrč in Žetale.

- (3) Sedež Štajerske pokrajine je na Ptuj. Sedež pokrajinskega sveta je v Slovenski Bistrici. Sedež sveta občin je v Ormožu.
- (4) Prvi pokrajinski svet Vzhodnoštajerske pokrajine šteje 40 članov.
- (5) Zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov se v skladu z zakonom, ki ureja pokrajine, med Štajersko pokrajino in Mestno občino Maribor ustanovi zveza pokrajin. Pristojnosti in naloge, kijih ureja zveza pokrajin določi zakon.

13. člen
(Pomurska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Pomurska pokrajina.
- (2) Pomurska pokrajina obsega občine: Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik-Dobronak, Gornja Radgona, Gomji Petrovci, Grad, Hodoš - Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava - Lendva, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Razkrižje, Radenci, Rogošovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana in Veržej.
- (3) Sedež Pomurske pokrajine je v Murski Soboti. Sedež pokrajinskega sveta je v Ljutomeru. Sedež sveta občin je v Gomji Radgoni.
- (4) Prvi pokrajinski svet Pomurske pokrajine šteje 32 članov.

14. člen
(Primorsko-notranjska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Primorsko-notranjska pokrajina.
- (2) Primorsko-notranjska pokrajina obsega občine: Ankaran - Ancarano, Divača, Hrpelje - Kozina, Ilirska Bistrica, Izola - Isola, komen, Koper - Capodistria, Piran - Pirano, Pivka, Postojna in Sežana.
- (3) Sedež Primorsko-notranjske pokrajine je v Kopru - Capodistria. Sedež pokrajinskega sveta je v Postojni. Sedež sveta občin je v Sežani.
- (4) Prvi pokrajinski svet Primorsko-notranjske pokrajine šteje 34 članov.

15. člen
(Zasavsko-posavska pokrajina)

- (1) Ustanovi se Zasavsko-posavska pokrajina.
- (2) Zasavsko-posavska pokrajina obsega občine: Bistrica ob Sotli, Brežice, Hrastnik, Kostanjevica na Krki, Krško, Litija, Radeče, Sevnica, Trbovlje in Zagorje ob Savi.
- (3) Sedež Zasavsko-posavske pokrajine je v Krškem. Sedež pokrajinskega sveta je v Brežicah. Sedež sveta občin je v Zagorju ob Savi.
- (4) Prvi pokrajinski svet Zasavsko-posavske pokrajine šteje 33 članov.

4 Konstituiranje pokrajin

16. člen
(konstituiranje pokrajin)

- (1) V postopku konstituiranja pokrajine se konstituira pokrajinski svet in imenujejo članice oziroma člani nadzornega odbora pokrajine, ustanovi pokrajinska uprava ter sprejmejo statut, proračun in drugi akti, potrebni za delovanje pokrajine.
- (2) Določila prvega odstavka se ne uporabljajo za Mestno občino Ljubljana in Mestno občino Maribor.
- (3) Pokrajina začne delovati 1. januarja 2023 po uveljavitvi zakonov s katerimi se uredi status pokrajin, financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin.

17. člen
(subsidiarna uporaba zakona)

Za konstituiranje prvega pokrajinskega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja pokrajine, če ta zakon ne določa drugače.

18. člen
(konstituiranje prvega pokrajinskega sveta)

- (1) Prvi pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjena več kot polovica mandatov članov sveta.
- (2) Začetek mandatne dobe članov pokrajinskega sveta, izvoljenih na prvih volitvah, začne teči z dnem konstituiranja pokrajinskega sveta.

19. člen
(sklic prve seje pokrajinskega sveta)

- (1) Prvo sejo prvega pokrajinskega sveta skliče predsednica oziroma predsednik pokrajinske volilne komisije (v

nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajinske volilne komisije) v dvajsetih dneh po izvolitvi članov pokrajinskega sveta in predsednika pokrajine.

(2) Zaradi priprave dnevnega reda prve seje, predlogov za imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predlogov za imenovanje članic oziroma članov nadzornega odbora (v nadaljnjem besedilu: član nadzornega odbora pokrajine) skliče predsednik pokrajinske volilne komisije najpozneje deset dni po volitvah predsednika pokrajine in začasne vodje svetniških skupin pokrajinskega sveta.

20. člen
(začasni poslovnik)

(1) Pokrajinski svet na prvi seji najprej sprejme začasni poslovnik o svojem delu.

(2) Z začasnim poslovnikom se uredijo predvsem število, sestava in način izvolitve komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(3) Po sprejetju začasnega poslovnika pokrajinski svet imenuje komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja po postopku, določenem v začasnem poslovniku. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pregleda poročilo pokrajinske volilne komisije o izidu volitev in izda potrdila o izvolitvi predsednika pokrajine in članov pokrajinskega sveta ter odloči o morebitnih pritožbah kandidatk oziroma kandidatov (v nadaljnjem besedilu: kandidat) v skladu z zakonom, ki ureja pokrajine.

21. člen
(sprejetje statuta in drugih aktov za začetek dela pokrajine)

(1) Pokrajinski svet na prvi seji imenuje komisijo za pripravo statuta pokrajine in poslovnika pokrajinskega sveta.

(2) Člane komisije za pripravo statuta in poslovnika pokrajinskega sveta imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov, lahko pa tudi med drugimi prebivalci pokrajine, vendar ne več kot polovice članov. Komisiji predseduje član pokrajinskega sveta.

22. člen
(imenovanje direktorja pokrajinske uprave)

Predsednik pokrajine imenuje direktorico oziroma direktorja pokrajinske uprave na podlagi izvedenega javnega natečaja najpozneje v 60 dneh po sprejetju odloka o ustanovitvi pokrajinske uprave.

4 Prehodne in končna določba

23. člen
(sprejem zakonov)

Državni zbor sprejme zakone, s katerimi uredi status pokrajine, financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

financiranje pokrajin in volitve v organe pokrajin v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

24. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 23. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUJFO, 11/18 - ZSPDSLS-1 in 30/18).

25. člen
(objava in začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

ZAKON O POKRAJINAH /ZPok/**1 Splošne določbe****1. člen****(vsebina zakona)**

Ta zakon ureja pravni status pokrajine, področja nalog pokrajine, organizacijo pokrajine, sodelovanje prebivalcev pri odločanju, pokrajinsko upravo, načela urejanja financiranja pokrajin, statut pokrajine in pokrajinske predpise, sodelovanje pokrajine z občinami, državnimi organi in medsebojno sodelovanje pokrajin, postopek spremembe imena, sedeža in območja pokrajine, naloge pokrajine ter druge zadeve, pomembne za začetek dela pokrajin.

2. člen**(konstitutivni elementi in simboli pokrajine)**

(1) Z zakonom o ustanovitvi pokrajine so določeni območje, ime in sedež pokrajine ter število članov prvega pokrajinskega sveta.

(2) Pokrajina ima pravico do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi s svojim predpisom v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

3. člen**(pokrajinska samouprava)**

(1) Pokrajina je samoupravna lokalna skupnost, ki samostojno v skladu z ustavo in zakonom ureja in opravlja zadeve iz svoje pristojnosti v korist prebivalcev in prebivalcev pokrajine (v nadaljnjem besedilu: prebivalci).

(2) Pokrajinsko samoupravo uresničuje pokrajinski svet, ki ga sestavljajo članice in člani (v nadaljnjem besedilu: član), izvoljeni na podlagi splošne in enake volilne pravice, drugi pokrajinski organi ter prebivalci pokrajine na načine neposrednega sodelovanja pri sprejemanju odločitev v pokrajini, določene z zakonom.

4. člen**(statut in predpisi pokrajine)**

(1) Pokrajina ima svoj statut.

(2) Pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti s svojimi predpisi.

(3) Statut in drugi predpisi pokrajine se objavijo v uradnem glasilu, ki ga določa statut pokrajine, če za posamezne predpise zakon ne določa drugače. Predpisi, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti države, se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

5. člen**(pravna osebnost)**

(1) Pokrajina je pravna oseba javnega prava.

(2) Pokrajino zastopa predsednica oziroma predsednik pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine).

6. člen**(naloge pokrajine)**

(1) Pokrajina samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena v korist svojega prebivalstva.

(2) Pokrajina opravlja tudi posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je nanjo prenesla država z zakonom.

7. člen**(varstvo pokrajinske samouprave)**

(1) Pokrajina ima pravico do varstva lokalne samouprave v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

(2) Državni zbor mora pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi pokrajin, pridobiti njihovo mnenje. Če se predpis nanaša na posamezno pokrajino in posega v njene koristi, jo je potrebno seznaniti z namenom takšnega predpisa pred njegovim sprejemom.

(3) Vlada mora pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje pokrajin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenja pokrajin.

(4) Določbe iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi kadar posamezen minister sprejema predpis iz svoje pristojnosti.

8. člen**(narodni skupnosti in romska skupnost)**

(1) Pokrajina, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ter avtohtona romska skupnost, uresničuje pravice italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter avtohtone romske skupnosti v skladu z ustavo in zakonom.

(2) Pokrajina iz prejšnjega odstavka tega člena v okviru svojih pristojnosti sprejema programe in ukrepe ter skrbi za

zagotavljanje uresničevanja posebnih pravic avtohtone narodne skupnosti ter avtohtone romske skupnosti.

2 Področja nalog pokrajine

9. člen

(lokalne zadeve širšega pomena)

(1) Pokrajina kot izvirne naloge samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena, ki jih določi s svojim predpisom ali so določene z zakonom in so skupne območjem več občin.

(2) Lokalne zadeve širšega pomena so zlasti naloge:

- zagotavljanja storitev splošnega pokrajinskega pomena,
- z zakonom določenih nalog občin ter storitev splošnega pomena, ki so skupne območjem več občin.

(3) S predpisom, s katerim se določijo naloge iz druge alineje prejšnjega odstavka tega člena, se določijo občine, na območje katerih se naloge nanašajo, če občine s tem soglašajo.

10. člen

(naloge regionalnega pomena)

Pokrajina kot izvirne naloge opravlja z zakonom določene naloge regionalnega pomena, in sicer:

1. pripravlja in sprejema dolgoročne strateške razvojne dokumente za pospeševanje razvojne odličnosti na ekonomskem, okoljskem in socialnem področju ter določa cilje regionalnega razvoja in zagotavlja skladen razvoj celotnega območja pokrajine in zagotavlja koherentnost oblikovanja regionalnih razvojnih politik s Strategijo razvoja Slovenije, sprejema regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa;
2. pripravlja in sprejema regionalne prostorske akte kot podlage za pripravo izvedbenih dokumentov na lokalni ravni;
3. sprejema načrte razvoja prometnega sistema v pokrajini in izvaja programe ukrepov na področju cestnega prometa, gradi in vzdržuje pokrajinske ceste, določa prometno ureditev na pokrajinskih cestah in površinah za mirujoči promet pokrajinskega pomena, izvaja naloge preventive in vzgoje v cestnem prometu, ter ureja plovbo na celinskih vodah;
4. načrtuje politiko in sprejema programe za pospeševanje gospodarskega razvoja, razvoja turizma in zagotavlja izvajanje ukrepov za spodbujanje podjetništva in turizma;
5. sprejema energetske koncepte pokrajine, koordinira lokalne energetske koncepte in izvaja programe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;
6. sodeluje pri načrtovanju strukturne kmetijske politike in izvaja ukrepe državnih pomoči regionalnega pomena ter sodeluje pri pripravi programa za razvoj podeželja in ribištva;
7. sprejema stanovanjski program za izvajanje stanovanjske politike regionalnega pomena, zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj in stanovanjskih stavb;
8. izvaja zemljiško politiko regionalnega pomena;
9. sprejema in izvaja programe varstva okolja, varstva naravnih vrednot in programe upravljanja voda za izvajanje storitev upravljanja voda ter sprejema ukrepe varstva okolja;
10. sprejema programe razvoja visokega šolstva in raziskav regionalnega pomena ter ustanavlja regionalne znanstvene in izobraževalne institucije;
11. sprejema in izvaja regionalne programe razvoja šolstva in športa ter na posameznih področjih vzgoje in izobraževanja ter športa določa izvajalcev programov, ustanavlja in financira vzgojne izobraževalne zavode ter zavode s področja športa;
12. sprejema in izvaja program zdravstvenega varstva, ustanavlja javne bolnišnice regionalnega pomena in zagotavlja njihovo mrežo na območju pokrajine, sprejema programe na področju preprečevanja uporabe prepovedanih drog in obravnave uživalcev prepovedanih drog, programe njihovega zdravljenja in socialne rehabilitacije, zagotavlja izvajanje ukrepov na področju javnega zdravja, usklajuje nujno medicinsko pomoč, zagotavlja izvajanje specialističnega zdravljenja, ustanovi svet za zdravje in zavod za zdravstveno varstvo;
13. načrtuje in organizira socialnovarstvene storitve in programe s področja dela, družine in socialnega varstva;
14. sprejema programe razvoja kulturnih dejavnosti in izvaja ukrepe za zagotavljanje javnega interesa za kulturo, zagotavlja naloge območnih knjižnic, regionalne naloge sklada za kulturne dejavnosti in ustanavlja javne zavode na področju kulture (pokrajinski arhivi, muzeji in galerije, poklicna gledališča, restavratorska središča, zavod za upravljanje dediščine in kulturnih spomenikov ter za upravljanje javne kulturne infrastrukture);
15. sprejema programe in izvaja ukrepe zaščite in reševanja, usmerja osebno in vzajemno zaščito z organiziranjem svetovalne službe, določa posebne ukrepe varstva pred požarom ter razglša povečano požarno ogroženost in ob velikih požarih, organizira, opremlja in vodi sile za zaščito, ocenjuje ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine ter načrtuje izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter ocenjuje škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, sprejme z zakonom določene ukrepe za varstvo pred utopitvami;
16. načrtuje in izvaja ukrepe za integracijo tujcev, zagotavlja mrežo pomoči pri integraciji;
17. ureja in opravlja druge naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom.

11. člen **(prenesene državne naloge)**

(1) Pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, ki se določijo z zakonom, in se nanašajo na upravne naloge s področja gospodarstva, turizma in gostinstva, kmetijstva, razlastitev in služnosti v javnem interesu, upravnih dovoljenj za poseganje v prostor, graditev in uporabo zgrajenih objektov ter vodenja registrov na stanovanjskem področju.

(2) Pokrajina opravlja naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti in sicer naloge:

- gradbenih inšpektorjev po zakonu, ki ureja gradnjo,
- inšpektorjev za okolje in naravo po zakonih, ki urejajo varstvo okolja, varstvo voda, ohranjanje narave in ravnanja z genetsko spremenjenimi organizmi,
- tržnih inšpektorjev po zakonih, ki urejajo varstvo potrošnikov, potrošniške kreditov, splošno varnost proizvodov in tehnične zahteve za proizvode in o ugotavljanju skladnosti,
- inšpektorjev nadzora delovnih razmerij po zakonih, ki urejajo delovna razmerja, plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, zaposlovanja doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju ter stavke,
- inšpektorjev nadzora varnosti in zdravja pri delu po zakonih, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, omejevanje uporabe tobačnih izdelkov in omejevanje porabe alkohola,
- inšpektorjev za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano po zakonih, ki urejajo kmetijstvo, živinorejo, kmetijska zemljišča, semenski material kmetijskih rastlin, varstvo novih sort rastlin, fitofarmacevtska sredstva, mineralna gnojila, gensko spremenjene organizme, zdravstveno varstvo rastlin, semenski material kmetijskih rastlin, gozdove, gozdni reprodukcijski material, ohranjanje narave, varstvo okolja, zaščito živali, lovstvo in divjad, morsko ribištvo, sladkovodno ribištvo, veterinarskih merilih skladnosti, krmo, ionizirajoče sevanje, vino in druge proizvode iz grozdja in vino,
- inšpektorjev za ceste po zakonu, ki ureja javne ceste, in zakonu, ki ureja varnost cestnega prometa.

(3) Pokrajina opravlja naloge iz državne pristojnosti, ki ji jih z zakonom prenese država v izvrševanje.

(4) Če je tako določeno z zakonom, lahko pokrajina podrobneje ureja opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti s svojimi predpisi.

(5) Z zakonom ali uredbo se lahko določi, da pokrajine opravljajo posamezne prenesene naloge iz državne pristojnosti za območje vse države.

(6) Pokrajina mora zagotoviti opravljanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti na način, s katerim se za prebivalce ne bo zmanjšala dostopnost do upravnih storitev.

3 Organi pokrajine

12. člen **(organi pokrajine)**

Organi pokrajine so pokrajinski svet, predsednik pokrajine, nadzorni odbor pokrajine in svet občin.

3.1 Pokrajinski svet

13. člen **(sestava pokrajinskega sveta)**

(1) Pokrajinski svet ima od 31 do 45 članov.

(2) Število članov pokrajinskega sveta se določi s statutom pokrajine glede na število prebivalcev pokrajine, tako da ima v pokrajini:

- od 100.000 do 160.000 prebivalcev od 31 do 35 članov,
- od 160.001 do 220.000 prebivalcev od 36 do 40 članov,
- nad 220.000 prebivalcev od 41 do 45 članov.

(3) V pokrajini, na območju katere živi avtohtona italijanska ali madžarska skupnost ter avtohtona romska skupnost, ima narodna skupnost in avtohtona romska skupnost v pokrajinskem svetu najmanj enega predstavnika. Število članov pokrajinskega sveta, predstavnikov narodne skupnosti in predstavnikov avtohtone romske skupnosti določi statut pokrajine.

14. člen **(pristojnost pokrajinskega sveta)**

(1) Pokrajinski svet je naj višji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.

(2) Pokrajinski svet:

- sprejema statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta,
- sprejema proračun pokrajine in zaključni račun proračuna pokrajine,
- sprejema programe razvoja pokrajine in prostorske akte pokrajine,
- sprejema odloke, druge predpise in splošne akte pokrajine,
- uresničuje ustanoviteljske pravice pokrajine v razmerju do pravnih oseb javnega prava ter drugih pravnih oseb, ki jih je ustanovila pokrajina, če zakon ne določa drugače,

- voli in razrešuje člane nadzornega odbora pokrajine ter člane komisij in odborov pokrajinskega sveta,
 - voli in razrešuje podpredsednice oziroma podpredsednike pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine),
 - voli predstavnice oziroma predstavnike v razvojni svet kohezijske regije,
 - nadzoruje delo predsednika pokrajine glede izvajanja pokrajinskih predpisov in svojih odločitev,
 - določi organizacijo in delovno področje pokrajinske uprave ter nadzoruje njeno delo,
 - obravnava in sprejema poročila, sklepe, ukrepe in posebne akte o uresničevanju posebnih pravic italijanske ali madžarske narodne skupnosti in pravic avtohtone romske skupnosti ter s posebnimi akti ureja vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic in financiranje avtohtonih narodnih skupnosti in avtohtone romske skupnosti,
 - odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in statut pokrajine.
- (3) Pokrajinski svet odloča tudi o na pokrajino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug organ pokrajine.

15. člen **(volitve v pokrajinski svet)**

- (1) Člane pokrajinskega sveta volijo volivke in volivci (v nadaljnjem besedilu: volivec) z območja pokrajine na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo štirih let.
- (2) Mandatna doba članov pokrajinskega sveta se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov pokrajinskega sveta, traja pa do prve seje novo izvoljenega pokrajinskega sveta.
- (3) Do prve seje novo izvoljenega pokrajinskega sveta traja tudi:
- mandatna doba članov pokrajinskega sveta, ki so izvoljeni na predčasnih volitvah po razpustitvi prejšnjega pokrajinskega sveta, ali odstopu večine članov pokrajinskega sveta,
 - mandatna doba članov pokrajinskega sveta, ki so izvoljeni na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v pokrajinske svete.
- (4) Volitve v pokrajinski svet ureja zakon, ki ureja lokalne volitve.

16. člen **(konstituiranje pokrajinskega sveta)**

- (1) Pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjena več kot polovica mandatov članov sveta.
- (2) Zaradi priprave dnevnega reda prve seje, predlogov za imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predlogov za izvolitev članov nadzornega odbora pokrajine skliče prejšnji predsednik pokrajine, najpozneje deset dni po volitvah, začasne vodje svetniških skupin pokrajinskega sveta. Prvo sejo novoizvoljenega pokrajinskega sveta skliče prejšnji predsednik pokrajine v 20 dneh po izvolitvi članov pokrajinskega sveta.
- (3) Prvo sejo pokrajinskega sveta vodi njegov najstarejši član. Na njegov predlog lahko pokrajinski svet odloči, da vodi prvo sejo drug član pokrajinskega sveta.
- (4) Pokrajinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov pokrajinskega sveta, ki pregleda poročilo pokrajinske volilne komisije o izidu volitev, potrdila o izvolitvi članov pokrajinskega sveta ter morebitne pritožbe kandidatk oziroma kandidatov ali predstavnic oziroma predstavnikov kandidatur in list kandidatov.
- (5) O potrditvi mandatov članov pokrajinskega sveta in upravičenosti morebitnih pritožb odloča pokrajinski svet na podlagi poročila komisije iz četrtega odstavka tega člena tako, da skupaj odloči o potrditvi mandatov, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej. Šteje se, da je pokrajinski svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil tudi o pritožbi kandidatke oziroma kandidata ali predstavnice oziroma predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov.
- (6) Član pokrajinskega sveta, čigar mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.
- (7) Odločitev pokrajinskega sveta iz petega odstavka tega člena je dokončna. Zoper odločitev pokrajinskega sveta je dovoljena tožba na upravno sodišče, ki o njej meritorno odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

17. člen **(odločanje pokrajinskega sveta)**

- (1) Pokrajinski svet odloča na sejah.
- (2) Seje pokrajinskega sveta sklicuje in vodi predsednik pokrajine, ki lahko za vodenje seje pooblasti podpredsednika pokrajine ali drugega člana pokrajinskega sveta.
- (3) Pokrajinski svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov pokrajinskega sveta. Svet sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov, če zakon ne določa drugače.
- (4) Predsednik pokrajine sklicuje seje pokrajinskega sveta v skladu z določbami statuta pokrajine in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Predsednik pokrajine mora sklicati sejo pokrajinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov pokrajinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je podana pisna zahteva za sklic seje. Če predsednik pokrajine seje pokrajinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani pokrajinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje pokrajinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Predsednik pokrajine mora dati na dnevni red

predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

(5) Pokrajinski svet ureja svoje delo in poslovanje s poslovníkom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

18. člen

(delovna telesa pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(2) V pokrajini, na območju katere so občine, v katerih živita italijanska oziroma madžarska avtohtona narodna skupnost, se ustanovi svet za uresničevanje pravic italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.

(3) V pokrajini, na območju katere so občine, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, voli predstavnik romske skupnosti v občini svet, se ustanovi komisija za integracijo romske skupnosti.

(4) Pokrajinski svet lahko ustanovi razvojni svet in tudi druga delovna telesa.

(5) Pokrajinski svet podrobneje uredi organizacijo in delovno področje ter naloge delovnih teles s poslovníkom pokrajinskega sveta.

(6) Delovna telesa pokrajinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter mu dajejo mnenja in predloge.

19. člen

(sestava delovnih teles pokrajinskega sveta)

(1) Članice oziroma člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov.

(2) Članice oziroma člani sveta za uresničevanje pravic italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti so:

- predstavnice oziroma predstavniki narodne skupnosti, ki jih imenuje italijanska oziroma madžarska samoupravna narodna skupnost v Republiki Sloveniji izmed članov svetov občinskih samoupravnih narodnih skupnosti,

- članice oziroma člani pokrajinskega sveta - predstavnice oziroma predstavniki narodne skupnosti ter najmanj tretjina članov, ki jih imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov.

(3) Članice oziroma Člane komisije za integracijo romske skupnosti imenuje pokrajinski svet izmed članov pokrajinskega sveta in najmanj eno tretjino, vendar ne več kot polovico izmed predstavnic oziroma predstavnikov romske skupnosti s stalnim prebivališčem na območju pokrajine, ki jih predlaga Svet romske skupnosti Republike Slovenije.

(4) Članice oziroma člane drugih delovnih teles imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov in drugih prebivalcev pokrajine.

(5) Delovnim telesom pokrajinskega sveta predsedujejo člani pokrajinskega sveta. Sestava delovnih teles se podrobneje uredi s statutom pokrajine.

(6) Predsednik pokrajine in javni uslužbenci, zaposleni v pokrajinski upravi, ne morejo biti članice oziroma člani delovnih teles pokrajinskega sveta. Članice oziroma člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračuna pokrajine, ne morejo biti člani odbora za proračun.

(7) Članice oziroma člane delovnih teles imenuje pokrajinski svet praviloma najpozneje v 45 dneh po prvi seji po izvolitvi.

20. člen

(pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta)

(1) Član pokrajinskega sveta ima pravico predlagati pokrajinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.

(2) Član pokrajinskega sveta ima pravico in dolžnost udeleževati se sej pokrajinskega sveta in njegovih delovnih teles ter sodelovati pri oblikovanju programa dela pokrajinskega sveta in dnevnih redov njegovih sej, predlagati pokrajinskemu svetu obravnavo zadev iz njegove pristojnosti, glasovati o predlogih drugih članov pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in drugih upravičenih predlagateljev, predlagati kandidate za člane pokrajinskih organov, delovnih teles pokrajinskega sveta in organov pravnih oseb, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je pokrajina oziroma, v katerih ima pokrajina v skladu z zakonom svoje predstavnike.

(3) Pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta podrobneje določa statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta.

3.2 Predsednik pokrajine

21. člen

(predsednik pokrajine)

(1) Predsednik pokrajine predstavlja in zastopa pokrajino.

(2) Predsednik pokrajine predstavlja pokrajinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovanja.

(3) Predsednik pokrajine predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta.

- (4) Predsednik pokrajine podpisuje akte pokrajinskega sveta, skrbi za objavo statuta, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov pokrajine ter opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in statut pokrajine.
- (5) Predsednik pokrajine zadrži objavo splošnega akta pokrajine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga pokrajinskemu svetu, da o njem ponovno odloči. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se predpis objavi, predsednik pokrajine pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.
- (6) Predsednik pokrajine zadrži izvajanje odločitev pokrajinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali v nasprotju s statutom ali drugim predpisom pokrajine, in o tem obvesti pristojno ministrstvo. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, lahko predsednik pokrajine začne postopek pri upravnem sodišču, razen če gre za zadevo, katere urejanje je z zakonom preneseno na pokrajino.

22. člen

- (1) Predsednika pokrajine volijo volivci in volivke z območja pokrajine na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo štirih let.
- (2) Volitve predsednika pokrajine ureja zakon, ki ureja lokalne volitve.

23. člen

(volitve predsednika pokrajine)

- (1) Predsednik pokrajinske volilne komisije po posvetovanju z vodji svetniških skupin pokrajinskega sveta predloži pokrajinskemu svetu kandidatko oziroma kandidata (v nadaljnjem besedilu: kandidat) za predsednika pokrajine.
- (2) Predsednika pokrajine voli pokrajinski svet z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta. Glasovanje je tajno.
- (3) Če kandidat ne dobi potrebne večine glasov, lahko predsednik pokrajinske volilne komisije po ponovnih posvetovanjih v štirinajstih dneh predloži drugega ali ponovno istega kandidata, prav tako pa lahko kandidate predlagajo tudi svetniške skupine ali najmanj četrtnina članov pokrajinskega sveta. Če je bilo v tem roku vloženih več predlogov, se glasuje o vsakem predlogu posebej, in sicer najprej o kandidatu predsednika volilne komisije, če ta ni izvoljen, pa še o drugih kandidatih po vrstnem redu vložitve predlogov.
- (4) Če ni izvoljen noben kandidat, predsednik državnega zbora razpusti pokrajinski svet in razpiše nove volitve, razen če pokrajinski svet v osemindesetih urah z večino opredeljenih glasov navzočih članov pokrajinskega sveta ne sklene izvesti ponovne volitve predsednika pokrajine, kjer zadošča za izvolitev večina opredeljenih glasov navzočih članov pokrajinskega sveta. Na ponovnih volitvah se glasuje o posameznih kandidatih po vrstnem redu števila glasov, dobljenih pri prejšnjih glasovanjih, nato pa o novih, do volitev vloženih kandidatur.
- (5) Če tudi pri teh volitvah noben kandidat ne dobi potrebne večine glasov, predsednik državnega zbora razpusti pokrajinski svet in razpiše nove volitve.

24. člen

(nezaupnica predsedniku pokrajine)

- (1) Pokrajinski svet lahko izglasuje nezaupnico predsedniku pokrajine le tako, da na predlog najmanj četrtnine članov pokrajinskega sveta z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta izvoli novega predsednika pokrajine. S tem je dotedanji predsednik pokrajine razrešen.
- (2) Med vložitvijo predloga za volitev novega predsednika pokrajine in volitvami mora poteči najmanj osemindeset ur, razen če pokrajinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov pokrajinskega sveta ne sklene drugače.
- (3) Če je bil predsednik pokrajine izvoljen na temelju četrtega odstavka 22. člena tega zakona, mu je izrečena nezaupnica, če pokrajinski svet na predlog najmanj četrtnine članov pokrajinskega sveta izvoli novega predsednika pokrajine z večino opredeljenih glasov.

25. člen

(odgovornost predsednika pokrajine)

- (1) Predsednik pokrajine je za zakonito, primerno in strokovno izvajanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti odgovoren vladi.
- (2) Predsednik pokrajine letno poroča pokrajinskemu svetu o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

26. člen

(podpredsednik pokrajine)

- (1) Pokrajina ima najmanj eno podpredsednico oziroma podpredsednika pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine), ki opravlja funkcijo poklicno. Podpredsednika pokrajine imenuje izmed članov pokrajinskega sveta predsednik pokrajine, ki ga lahko tudi razreši. Z razrešitvijo podpredsedniku pokrajine ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.
- (2) V primeru predčasnega prenehanja mandata predsednika pokrajine opravlja funkcijo predsednika pokrajine do nastopa mandata novo izvoljenega predsednika pokrajine podpredsednik pokrajine. Če predsednik pokrajine ne določi, kateri podpredsednik pokrajine bo začasno opravljal funkcijo predsednika pokrajine, oziroma če je razrešen, odloči pokrajinski svet, kateri izmed članov pokrajinskega sveta bo opravljal to funkcijo.

(4) Podpredsednik pokrajine pomaga predsedniku pokrajine pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine, za katere ga predsednik pokrajine pooblasti.

(5) Podpredsednik pokrajine nadomešča predsednika pokrajine v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima pokrajina več podpredsednikov, nadomešča predsednika pokrajine tisti podpredsednik, ki ga določi predsednik pokrajine, če ga ne določi, pa najstarejši podpredsednik pokrajine. V času nadomeščanja opravlja podpredsednik pokrajine tekoče naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine in tiste naloge, za katere ga predsednik pokrajine pooblasti.

(6) Kadar nastopijo razlogi, da tako predsednik pokrajine kot podpredsednik pokrajine ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča predsednika pokrajine član pokrajinskega sveta, ki ga določi predsednik pokrajine, če ga ne določi pa najstarejši član pokrajinskega sveta. V času nadomeščanja opravlja član pokrajinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine.

3.3 Nadzorni odbor pokrajine

27. člen

(pristojnosti nadzornega odbora pokrajine)

(1) Nadzorni odbor pokrajine je najvišji organ nadzora javne porabe v pokrajini. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor:

- opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem pokrajine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev pokrajine,
- nadzoruje finančno poslovanje pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina.

(2) Nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja organov pokrajine, organov in organizacij uporabnikov proračuna pokrajine in pooblaščenih oseb z javnimi sredstvi pokrajine in javnim premoženjem pokrajine in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe proračunskih sredstev.

(3) Če nadzorni odbor pokrajine v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju pokrajine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora pokrajine, mora o teh kršitvah v roku petnajstih dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

(4) Vsak član nadzornega odbora pokrajine ima pravico zahtevati in dobiti podatke od pokrajine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor pokrajine.

(5) Delo nadzornega odbora pokrajine je javno. Nadzorni odbor pokrajine je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti pokrajinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev ter spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov.

(6) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora pokrajine zagotavljata predsednik pokrajine in pokrajinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje pokrajinski svet.

(7) Nadzorni odbor o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih izdela poročilo s priporočili in predlogi popravljalnih ukrepov. Pokrajinski svet, predsednik pokrajine ter organi uporabnikov proračunskih sredstev pokrajine ter pravne osebe javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina so dolžni upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora pokrajine v skladu s svojimi pristojnostmi.

(8) Obvezne sestavine poročila nadzornega odbora pokrajine določi minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

(9) Statut pokrajine določa naloge, postopke in način dela nadzornega odbora pokrajine, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora pokrajine, obveznosti in pravice organov pokrajine v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora pokrajine ter javnost dela nadzornega odbora pokrajine. Nadzorni odbor pokrajine v skladu s statutom pokrajine sprejme svoj poslovnik.

28. člen

(člani nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor pokrajine ima pet članic oziroma članov (v nadaljnjem besedilu: član), ki jih imenuje pokrajinski svet izmed prebivalcev pokrajine najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora pokrajine morajo imeti najmanj VII stopnjo strokovne izobrazbe in primerne izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja.

(2) Člani nadzornega odbora pokrajine opravljajo svoje delo nepoklicno. Člani nadzornega odbora pokrajine imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom pokrajinskega sveta.

(3) Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajinskega sveta, podpredsednik pokrajinskega sveta, direktor pokrajinske uprave, javni uslužbenci pokrajinske uprave, župani oziroma podžupani, člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračunskih sredstev ter člani poslovodstev pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina.

(4) Glede razrešitve člana nadzornega odbora se primemo uporabljajo razlogi iz določbe 31. člena tega zakona. Razrešitev opravi pokrajinski svet na predlog nadzornega odbora pokrajine. Članstvo v nadzornem odboru pokrajine preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta.

3.4 Svet občin

29. člen (svet občin)

- (1) Svet občin sestavljajo županje in župani (v nadaljnjem besedilu: župan) občin z območja pokrajine.
- (2) Svet občin lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina županov. Svet občin sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov.
- (3) Svetu občin predseduje predsednik pokrajine, ki lahko za predsedovanje pooblasti podpredsednika pokrajine. Predsednik pokrajine sklicuje svet občin v skladu z določbami statuta in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj dvakrat letno. Predsednik pokrajine mora sklicati sejo sveta občin, če to zahteva najmanj četrtnina županov občin na območju pokrajine, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če predsednik pokrajine ne skliče sveta občin v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani sveta občin, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje sveta občin mora biti priložen dnevni red. Predsednik pokrajine mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagani dnevni red pa lahko dopolni z novimi točkami.
- (4) Svet občin lahko predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere jev zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.
- (5) Svet občin obravnava in daje mnenja o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, ki se nanašajo na:
 - regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalne razvojne politike,
 - prostorske ureditve regionalnega pomena,
 - spodbujanje investicij na območju pokrajine,
 - naloge pokrajine, ki jih ureja kot lokalne zadeve širšega pomena za območje več občin.
- (6) Svet občin lahko v 8 dneh po sprejetju odločitev pokrajinskega sveta iz prejšnjega odstavka zahteva, da pokrajinski svet o njih ponovno odloča. V zahtevi za ponovno odločanje predlaga svet občin spremembe in dopolnitve sprejete odločitve v obliki amandmajev, o katerih mora pokrajinski svet odločiti v postopku ponovnega odločanja.
- (7) Pokrajinski svet ponovno odloča z večino glasov vseh članov.

4 Pokrajinski funkcionarji

30. člen (pokrajinski funkcionarji)

Člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine so funkcionarji.

31. člen (opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)

- (1) Člani pokrajinskega sveta opravljajo funkcijo nepoklicno.
- (2) Opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijo župana in podžupana.

32. člen (opravljanje funkcije predsednika in podpredsednika pokrajine)

- (1) Predsednik pokrajine opravlja funkcijo poklicno.
- (2) Opravljanje funkcije predsednika in podpredsednika pokrajine ni združljivo s funkcijo člana pokrajinskega sveta, z delom v državni, pokrajinski in občinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijama župana in podžupana.
- (3) Če podpredsedniku pokrajine predčasno preneha mandat člana pokrajinskega sveta, se šteje, daje razrešen.

33. člen (predčasno prenehanje funkcije)

- (1) Članu pokrajinskega sveta, predsedniku pokrajine in podpredsedniku pokrajine kot članu pokrajinskega sveta preneha mandat:
 - če izgubi volilno pravico,
 - če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
 - če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
 - če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine,
 - če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine,
 - če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v državni oziroma pokrajinski oziroma občinski upravi, ki na podlagi določil tega zakona ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine.
- (2) Članu pokrajinskega sveta, predsedniku pokrajine in podpredsedniku pokrajine preneha mandat z dnem, ko

pokrajinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka. Zoper ugotovitev pokrajinskega sveta lahko član pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vložijo tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

(3) Če član pokrajinskega sveta odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo predsedniku pokrajine, predsedniku pokrajine pa, ko o svojem odstopu pisno obvesti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo. Predsednik pokrajine mora pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana pokrajinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave.

(4) Če predsednik pokrajine v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti pokrajinskega sveta in pokrajinske volilne komisije, lahko pokrajinski funkcionar, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka iz prejšnjega odstavka vložijo tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče o tožbi odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana pokrajinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član pokrajinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, predstavnik kandidature oziroma predstavnik liste kandidatov za člane pokrajinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.

(5) Postopki za nadomestitev člana pokrajinskega sveta ali izvolitev novega predsednika pokrajine se lahko začnejo po poteku roka za vložitev tožbe, če tožba ni bila vložena, po preteku roka za vložitev pritožbe zoper odločitev upravnega sodišča, če pritožba ni bila vložena, oziroma po pravnomočni odločitvi sodišča.

(6) Če je predsednik pokrajine imenovan na funkcijo ali položaj oziroma sklence delovno razmerje za opravljanje dela, ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, mu po zakonu preneha mandat predsednika pokrajine z dnem imenovanja oziroma dnem sklenitve delovnega razmerja. O imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja mora predsednik pokrajine takoj pisno obvestiti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo.

(7) Če predsednik pokrajine opravlja funkcijo ali delo, ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, mu po zakonu preneha mandat predsednika pokrajine, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo predsednika pokrajine, ali še naprej delo ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, je predsednik pokrajine dolžan pisno obvestiti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo najkasneje v osmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v pokrajini.

34. člen

(plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)

(1) Plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta je sejnina za udeležbo na seji pokrajinskega sveta in seji delovnega telesa.

(2) Člani delovnih teles pokrajinskega sveta, ki niso člani pokrajinskega sveta, imajo pravico do sejnine za udeležbo na seji delovnega telesa.

(3) Letni znesek sejin posameznega člana pokrajinskega sveta ne sme presegati deset odstotkov letne plače predsednika pokrajine. Pri tem se ne upošteva dodatek za delovno dobo. Višino sejin določi pokrajinski svet.

(4) Predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine nista upravičena do sejnine za udeležbo na seji pokrajinskega sveta in seji delovnega telesa.

35. člen

(način določanja plače poklicnih funkcionarjev)

Plače poklicnih pokrajinskih funkcionarjev določi državni zbor z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

5 Sodelovanje prebivalcev pri odločanju

36. člen

(oblike sodelovanja)

(1) Pokrajinski organi morajo obveščati prebivalke in prebivalce pokrajine (v nadaljnjem besedilu: prebivalci) o vprašanih javnih zadevah iz pristojnosti pokrajine.

(2) Neposredni oblike sodelovanja prebivalcev pokrajine pri odločanju sta referendum in ljudska iniciativa.

(3) Prebivalci pokrajine lahko pri urejanju javnih zadevah iz pristojnosti pokrajine sodelujejo tudi na druge načine. Sodelovanje prebivalcev pokrajine natančneje določi pokrajina s statutom pokrajine.

(4) S statutom pokrajine uredi pokrajina tudi obveščanje, posvetovanje in sodelovanje nevladnih organizacij ter drugih organizacij civilne družbe v postopkih odločanja.

37. člen

(naknadni referendum)

(1) Prebivalci pokrajine lahko odločajo na referendumu o vprašanih, ki so vsebina predpisov pokrajine, razen o proračunu in zaključnem računu pokrajine, o predpisih pokrajine, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo pokrajinski davki in druge dajatve ter o predpisih pokrajine v zvezi z izvrševanjem posameznih državnih nalog. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem prebivalci potrdijo ali zavrnejo sprejeti predpis pokrajine ali njegove posamezne določbe.

(2) Pokrajinski svet lahko razpiše referendum iz prejšnjega odstavka na predlog najmanj tretjine članov pokrajinskega sveta ali tretjine županov občin na območju pokrajine.

- (3) Pokrajinski svet mora razpisati referendum iz prvega odstavka tega člena, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivk in volivcev v pokrajini (v nadaljnjem besedilu: volivec).
- (4) Predlog za razpis referenduma je treba vložiti oziroma pokrajinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcev za vložitev zahteve za razpis referenduma v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta. Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, predsednik pokrajine zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.
- (5) Če je splošni akt iz prejšnjega odstavka na referendumu potrjen, ga predsednik pokrajine objavi skupaj z izidom referenduma.
- (6) Odločitev volivcev na referendumu iz prvega odstavka tega člena zavezuje pokrajinski svet do konca njegovega mandata.

38. člen **(posvetovalni referendum)**

- (1) Pokrajinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše posvetovalni referendum, razen o predpisih pokrajine v zvezi z izvrševanjem posameznih državnih nalog.
- (2) Posvetovalni referendum se razpiše za vso pokrajino ali njen del.
- (3) Odločitev volivcev na posvetovalnem referendumu pokrajinskih organov ne zavezuje.

39. člen **(pobuda za razpis referenduma)**

- (1) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec ali politična stranka v pokrajini. Pobuda mora vsebovati zahtevo za razpis referenduma, ki mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev. Statut pokrajine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.
- (2) Pobudnica oziroma pobudnik (v nadaljnjem besedilu: pobudnik) o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznaniti pokrajinski svet in pobudo predloži predsedniku pokrajine. Če predsednik pokrajine meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prejšnjim odstavkom ali je v nasprotju z zakonom in s statutom pokrajine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Predsednik pokrajine o tem nemudoma obvesti pobudnika in pokrajinski svet.
- (3) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, da naj odločitev predsednika pokrajine preizkusi upravno sodišče, ki mora odločiti v 30 dneh. Če upravno sodišče ugotovi, daje odločitev neutemeljena, jo razveljavi.
- (4) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem. O načinu dajanja podpore odloči predsednik pokrajine z aktom, s katerim določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma. Osebnostno podpisovanje se izvaja v pokrajinski upravi, v kateri se zbirajo podpisi v podporo zahtevi za razpis referenduma. Pokrajinska uprava preveri in potrdi tudi pravilnost navedbe osebnih podatkov volivca na seznamu in njegovo volilno pravico. Glede postopka dajanja podpore zahtevi za razpis referenduma z osebnim podpisovanjem se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.
- (5) Volivci lahko dajo svojo podporo zahtevi za razpis referenduma tudi preko enotnega državnega portala eUprava s kvalificiranim elektronskim podpisom. Za oddajo podpore zahtevi preko enotnega državnega portala eUprava se uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.
- (6) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

40. člen **(razpis referenduma)**

- (1) Pokrajinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu oziroma od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma. Z aktom o razpisu referenduma določi pokrajinski svet vsebino vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu ter določi dan, ki se šteje za dan razpisa, referendumsko območje in dan glasovanja.
- (2) Če pokrajinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve za razpis referenduma v nasprotju z ustavo in zakonom, lahko zahteva, da o tem odloči ustavno sodišče. Zahtevo lahko pokrajinski svet vložiti od dneva vložitve zahteve in najkasneje do izteka roka za razpis referenduma. Ustavno sodišče odloči o zahtevi pokrajinskega sveta v 15 dneh.
- (3) Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je določen s statutom pokrajine za objavo splošnih aktov pokrajine.

41. člen **(pravica glasovati na referendumu)**

- (1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi prebivalci pokrajine, ki imajo pravico voliti člane pokrajinskega

sveta, če zakon ne določa drugače. Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča pokrajinska volilna komisija. Podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut pokrajine v skladu z zakonom.

(2) Splošni akt ali njegove posamezne določbe so na referendumu zavrnjeni, če proti glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti splošnemu aktu ali njegovim posameznim določbam glasuje najmanj petina vseh volivcev.

(3) Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje pokrajinska volilna komisija pokrajinskemu svetu, ki ga objavi na način, ki je v statutu pokrajine določen za objavo splošnih aktov pokrajine.

42. člen **(ljudska iniciativa)**

(1) Najmanj pet odstotkov volivcev v pokrajini lahko zahteva sprejetje ali spremembo odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ali predsednika pokrajine.

(2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopek s pobudo se primemo uporabljajo določila 38. člena tega zakona.

(3) Organ, na katerega je naslovljena zahteva iz prvega odstavka tega člena, mora o zahtevi odločiti najpozneje v treh mesecih.

6 Pokrajinska uprava

43. člen **(pokrajinska uprava)**

(1) Za opravljanje upravnih nalog iz pristojnosti pokrajine in prenesenih upravnih nalog države ustanovi pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine pokrajinsko upravo, ki jo sestavljajo pokrajinski upravni organi.

(2) Za opravljanje upravnih nalog pokrajine in prenesenih upravnih nalog države, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo enote pokrajinske uprave. Območja enot pokrajinske uprave se določijo tako, da je zagotovljena enakopravna dostopnost upravnih storitev vsem skupinam prebivalcev pokrajine.

(3) Notranjo organizacijo pokrajinskih upravnih organov in enot pokrajinske uprave ter sistemizacijo delovnih mest v njih določi predsednik pokrajine.

(4) Pokrajinsko upravo usmerja in nadzira predsednik pokrajine.

44. člen **(naloge pokrajinske uprave)**

(1) Pokrajinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem storitev splošnega pomena iz pokrajinske pristojnosti.

(2) Za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti pokrajine lahko pokrajinski svet z odlokom podeli javno pooblastilo ali ustanovi osebo javnega prava za izvajanje javnih pooblastil, določenih z odlokom.

(3) Za izvajanje storitev splošnega pomena iz svoje pristojnosti lahko pokrajina v skladu z zakonom ustanovi pravno osebo javnega prava ali podeli koncesijo.

45. člen **(direktor pokrajinske uprave)**

(1) Pokrajinsko upravo vodi direktorica oziroma direktor pokrajinske uprave (v nadaljnjem besedilu: direktor pokrajinske uprave), ki ga imenuje in razrešuje predsednik pokrajine.

(2) Direktor pokrajinske uprave je uradnik na položaju v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

(3) Za imenovanje in razrešitev direktorja pokrajinske uprave in njegov položaj se uporabljajo predpisi, ki urejajo javne uslužbenke.

46. člen **(vodenje upravnih organov in enot pokrajinske uprave)**

(1) Pokrajinske upravne organe in enote pokrajinske uprave vodijo načelnice oziroma načelniki (v nadaljnjem besedilu: načelnik), ki so uradniki na položaju v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

(2) Načelnika pokrajinskega upravnega organa in načelnika enote pokrajinske uprave imenuje in razrešuje predsednik pokrajine.

(3) Načelnik pokrajinskega upravnega organa in načelnik enote pokrajinske uprave mora ravnati v skladu z usmeritvami, obveznimi navodili in nalogi direktorja pokrajinske uprave ter mu redno poročati o opravljanju nalog organa oziroma enote pokrajinske uprave in o vseh pomembnejših vprašanjih.

(4) Direktor pokrajinske uprave in načelniki pokrajinskih upravnih organov ter načelniki enot pokrajinske uprave, ki opravljajo prenesene državne naloge, morajo ravnati v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministrov, pristojnih za področja, na katera spadajo prenesene državne naloge ter jim redno poročati o opravljanju prenesenih državnih nalog in o vseh pomembnejših vprašanjih.

(5) Načelnik pokrajinskega upravnega organa oziroma načelnik enote pokrajinske uprave odgovarja za svoje delo in delo organa oziroma enote pokrajinske uprave, ki jo vodi, direktoiju pokrajinske uprave.

47. člen**(spor o pristojnosti upravnih organov)**

O sporih o pristojnosti med pokrajinskimi upravnimi organi oziroma enotami pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine.

48. člen**(odločanje o upravnih zadevah)**

(1) Pokrajinski upravni organi odločajo s posamičnimi upravnimi akti o upravnih zadevah iz izvirne pokrajinske pristojnosti in upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti.

(2) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev pokrajinskih javnih pooblastil, izdane v okviru izvirne pokrajinske pristojnosti, odloča predsednik pokrajine.

(3) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, odločajo stvarno pristojna ministrstva.

49. člen**(odločanje o izločitvi)**

(1) O izločitvi načelnika in pooblaščenih uradnih oseb pokrajinskega upravnega organa oziroma upravne enote ali nosilca javnih pooblastil odloča direktor pokrajinske uprave. Če je izločena pooblaščen uradna oseba, odloči o zadevi načelnik, če pa je izločen načelnik, odloči o zadevi direktor pokrajinske uprave.

(2) O izločitvi direktorja pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.

(3) O izločitvi predsednika pokrajine odloči pokrajinski svet, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.

50. člen**(nadzor nad izvajanjem predpisov)**

(1) Pokrajinska uprava opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

(2) Za opravljanje nadzora iz prejšnjega odstavka se v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinska inšpekcija.

(3) Pokrajinska inšpekcija opravlja tudi prenesene naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti.

(4) Inšpekcijski nadzor neposredno opravljajo pokrajinske inšpektorice oziroma inšpektorji.

(5) Za določitev pogojev za opravljanje inšpekcijskega nadzora, pooblastil, dolžnosti in odgovornosti pokrajinskih inšpektorjev se uporablja zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.

51. člen**(koordinacijski sosvet)**

(1) Za sodelovanje med pokrajinsko upravo, občinskimi upravami ter organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je pokrajina in ki pretežno opravljajo upravne naloge, se za območje pokrajinske uprave ustanovi koordinacijski sosvet, v katerem sodelujejo direktor pokrajinske uprave, načelniki pokrajinskih upravnih organov, načelniki enot pokrajinske uprave, župani oziroma direktorji občinskih uprav ali od župana oziroma direktorja občinske uprave pooblaščen predstavniki občinske uprave in predstojniki organizacijskih enot ministrstev in organov v njihovi sestavi s sedežem na območju pokrajine.

(2) Koordinacijski sosvet obravnava vprašanja v zvezi z organizacijo, učinkovitostjo dela pokrajinske uprave z namenom zagotoviti čim bolj usklajeno delovanje javne uprave na območju pokrajine in usklajeno reševanje organizacijskih, prostorskih, materialnih vprašanj, vprašanj splošnega poslovanja in podobnih vprašanj.

52. člen**(pokrajinsko odvetništvo)**

(1) Pokrajina lahko v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinsko odvetništvo. Če pokrajina ne ustanovi pokrajinskega odvetništva lahko z odlokom določi, da naloge pokrajinskega odvetništva opravlja pokrajinski odvetnik.

(2) Pokrajinski odvetnik zastopa pokrajino pred sodišči in drugimi državnimi organi. Po pooblastilu lahko pokrajinski odvetnik zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila pokrajina.

(3) Naloge pokrajinskega odvetništva opravljajo vodja pokrajinskega odvetništva in pokrajinski odvetniki. Za vodjo pokrajinskega odvetništva je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za pokrajinskega odvetnika.

(4) Za pokrajinskega odvetnika je lahko imenovan, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja javne uslužbenke, izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

- da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naziv univerzitetni diplomirani pravnik (UN) in magister prava oziroma je v tujini končal primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju za namen zaposlitve ali z odločbo o nostrifikaciji,
- daje opravil pravniški državni izpit in
- ima najmanj tri leta delovnih izkušenj po opravljenem pravniškem državnem izpitu.

(5) Glede položaja in statusa pokrajinskega odvetništva v sodnih, upravnih in drugih postopkih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno odvetništvo.

(6) Glede položaja, pravic in obveznosti vodje pokrajinskega odvetništva in pokrajinskega odvetnika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne uslužbenke, če ta zakon ne določa drugače.

7 Premoženje in financiranje

53. člen
(premoženje pokrajine)

- (1) Pokrajina ima pravico posedovati in pridobivati vse vrste premoženja ter razpolagati z njim. Pokrajina svoje premoženje upravlja samostojno.
- (2) Premoženje pokrajine sestavljata stvarno in finančno premoženje.
- (3) Pokrajina izkazuje vrednost svojega premoženja s premoženjsko bilanco.
- (4) Za pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja pokrajine ter razpolaganje z njim se uporabljajo predpisi, ki urejajo pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter razpolaganje s tem premoženjem.

54. člen
(financiranje pokrajine)

- (1) Pokrajina v skladu z zakonom samostojno financira uresničevanje svojih nalog s prihodki od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od svojega premoženja, z dodatnimi sredstvi državnega proračuna in sredstvi skladov Evropske unije ter iz drugih virov, določenih z zakonom. Financiranje pokrajine določa zakon.
- (2) Viri financiranja iz prvega odstavka tega člena, ki jih pokrajini zagotavlja zakon, morajo biti predvidljivi in zadostni za učinkovito opravljanje njenih nalog.
- (3) Z zakonom, ki ureja prenos opravljanja posamezne naloge iz državne pristojnosti na pokrajino, se v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog določi način zagotavljanja sredstev, ki jih mora zagotoviti država.
- (4) Prihodke in izdatke za financiranje javne porabe v pokrajini načrtuje pokrajina s pokrajinskim proračunom.

55. člen
(proračun pokrajine)

- (1) Prihodki ali prejemki in odhodki ali izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe morajo biti zajeti v proračunu pokrajine, oblikovanem v skladu z zakonom.
- (2) Proračun in zaključni račun proračuna pokrajine ter druge z zakonom določene proračunske dokumente sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine, ki je odgovoren za izvrševanje proračuna.
- (3) Postopek sprejemanja proračuna pokrajine in zaključnega računa proračuna določa poslovnik pokrajinskega sveta.
- (4) Pokrajina lahko v postopku priprave predloga proračuna določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo prebivalci pokrajine. O predlaganih projektih pokrajina izvede posvetovanja z občani najkasneje do predložitve proračuna pokrajinskemu svetu v sprejem.

56. člen
(nadzor računskega sodišča)

Nadzor nad proračunom pokrajine in celotno javno porabo pokrajine in pravnih oseb katerih ustanoviteljica je pokrajina opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

8 Splošni akti pokrajine

57. člen
(statut pokrajine)

- (1) S statutom pokrajine se podrobneje določijo organizacija in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacija dela njenih organov, uresničevanje pravice prebivalcev pokrajine do obveščeniosti ter način njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, sodelovanje med pokrajino in občinami v zadevah, ki so jim skupne, druge zadeve, ki jih določa ta zakon ter druga vprašanja skupnega pomena.
- (2) S statutom pokrajine se v skladu z zakonom, ki ureja pokrajinske volitve, določijo volilne enote za volitve članov pokrajinskega sveta.
- (3) S statutom pokrajine se določijo sedeži organov pokrajinske uprave in enot pokrajinske uprave tako, da je prebivalcem pokrajine zagotovljena enaka dostopnost do upravnih storitev, kijih zagotavlja pokrajina.
- (3) Pokrajina, na območju katere so občine, v katerih živita italijanska oziroma madžarska avtohtona narodna skupnost in romska skupnost, s statutom podrobneje določi organizacijo uresničevanja pravic avtohtone narodne skupnosti in romske skupnosti v pokrajinskih organih ter način zagotavljanja pravice do uporabe jezika narodne skupnosti pri delu pokrajinskih organov in pokrajinske uprave.
- (4) Statut sprejme pokrajinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

58. člen
(urejanje zadev iz pristojnosti pokrajine)

- (1) Pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.
- (2) Zadeve iz prenesene pristojnosti ureja pokrajina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

9 Sodelovanje pokrajine z občinami, pokrajinami in državnimi organi

59. člen

(sodelovanje pokrajine z občinami)

- (1) Organi pokrajine sodelujejo z občinskimi organi na način, kot ga določata statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta.
- (2) Občinski organi imajo pravico biti obveščeni o delu organov pokrajine na način, določen s statutom pokrajine in poslovnikom pokrajinskega sveta.

60. člen

(medsebojno sodelovanje pokrajin)

- (1) Pokrajina sodeluje z drugimi pokrajinami zlasti pri uresničevanju razvojnih nalog in sklepa z njimi sporazume o sodelovanju za doseganje ciljev, ki so v skupnem interesu.
- (2) Za medsebojno sodelovanje lahko pokrajine oblikujejo usklajevalna in posvetovalna delovna telesa.
- (3) Zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov lahko dve ali več pokrajin ali pokrajina in občina oziroma več občin ustanovijo zvezo pokrajin oz. zvezo pokrajin in občin ob smiselni uporabi določil zakona, ki ureja lokalno samoupravo.

61. člen

(mednarodno sodelovanje pokrajin)

- (1) Pokrajina sodeluje z regijami drugih držav v različnih oblikah sodelovanja v skladu s predpisi Evropske unije ali ratificirano mednarodno pogodbo ter zunanjepolitičnimi usmeritvami in cilji države.
- (2) Pokrajina lahko na skupnost, nastalo v okviru sodelovanja iz prejšnjega odstavka, prenese opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti le s soglasjem Državnega zbora Republike Slovenije.

62. člen

(sodelovanje pokrajine z državnimi organi)

- (1) Pokrajina sodeluje z državnimi organi pri načrtovanju in odločanju o vseh zadevah iz državne pristojnosti, ki se neposredno nanašajo na njene pristojnosti in financiranje.
- (2) Sodelovanje pokrajine pri zadevah iz prejšnjega odstavka tega člena morajo državni organi zagotoviti pravočasno in na primeren način.
- (3) Sodelovanje iz drugega odstavka tega člena se zagotavlja neposredno s pokrajinami, kadar se zadeva nanaša na eno ali več pokrajin in tudi z združenjem pokrajin, če gre za zadevo, ki se nanaša na vse pokrajine.

63. člen

(združenje pokrajin)

- (1) Pokrajine so združene v Združenje pokrajin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: združenje).
- (2) Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge pokrajin in financiranje pokrajin ali se kako drugače posega v njihove koristi.
- (3) Združenje zastopa interese pokrajin v mednarodnem sodelovanju, voli člane delegacije Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije ter delegaciji zagotavlja strokovno, tehnično in administrativno pomoč.
- (4) Združenje ima svoj statut. Objavi ga v Uradnem listu Republike Slovenije.
- (5) Združenje je pravna oseba javnega prava. Pravno osebnost pridobi z dnem objave statuta.

10 Nadzor državnih organov

64. člen

(nazor nad zakonitostjo dela organov pokrajine in pokrajinske uprave)

- (1) Nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine in pokrajinske uprave opravljajo vlada in ministrstva.
- (2) V zadevah iz državne pristojnosti, ki jih je država prenesla v izvrševanje na pokrajine, opravljajo ministrstva tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo izvrševanja nalog.

65. člen

(razpustitev pokrajinskega sveta in razrešitev predsednika pokrajine)

- (1) Pokrajinski svet se lahko predčasno razpusti, če:
 - ne izvršuje odločb ustavnega sodišča, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje;
 - v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za prihodnje leto ne sprejme v skladu z zakonom predloženega in pripravljene proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku leta ali
 - če se v posameznem koledarskem letu po najmanj trikratnem sklicu sploh ne sestane na sklepni seji.
- (2) Predsednika pokrajine se lahko predčasno razreši, če:

- ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne spore, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje.
- (3) O razpustitvi pokrajinskega sveta oziroma razrešitvi predsednika pokrajine odloča državni zbor na predlog vlade.
- (4) Preden izda sklep o razpustitvi pokrajinskega sveta oziroma razrešitvi predsednika pokrajine, mora državni zbor opozoriti pokrajinski svet oziroma predsednika pokrajine na njegovo nezakonito ravnanje ter mu predlagati, kako naj v primernem roku te nezakonitosti odpravi. Če pokrajinski svet oziroma predsednik pokrajine ravna v skladu z opozorilom, državni zbor postopek o razpustitvi oziroma razrešitvi s sklepom ustavi.
- (5) Pokrajinski svet oziroma predsednik pokrajine lahko v tridesetih dneh po prejemu sklepa o razpustitvi oziroma razrešitvi vloži zahtevo za presojo ustavnosti sklepa državnega zbora iz prejšnjega odstavka. Če zahteva ni vložena v roku oziroma, če ji ni ugodeno, je pokrajinski svet razpuščen oziroma predsednik pokrajine razrešen z dnem objave odločitve državnega zbora oziroma ustavnega sodišča v Uradnem listu Republike Slovenije. V primeru razpustitve pokrajinskega sveta državni zbor razpiše predčasne volitve v pokrajinski svet, v primeru razrešitve predsednika pokrajine pa nadomestne volitve predsednika pokrajine.
- (6) Če je pokrajinski svet razpuščen, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti v času do izvolitve novega pokrajinskega sveta predsednik pokrajine. Predsednik pokrajine mora svoje odločitve predložiti v potrditev pokrajinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji.
- (7) Če je razrešen predsednik pokrajine, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti do izvolitve novega predsednika pokrajine podpredsednik pokrajine oziroma član pokrajinskega sveta, ki je v skladu s tem zakonom določen za začasno opravljanje funkcije predsednika pokrajinskega sveta, če je ta predčasno razrešen.
- (8) V primeru hkratne razpustitve pokrajinskega sveta in razrešitve predsednika pokrajine imenuje vlada začasnega upravitelja, ki do izvolitve novih organov pokrajine opravlja njune naloge. Začasni upravitelj mora svoje odločitve predložiti v potrditev novoizvoljenemu pokrajinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji. Za začasnega upravitelja ni mogoče imenovati osebe, ki opravlja funkcijo in delo, ki je nezdružljivo s funkcijo člana pokrajinskega sveta in predsednika pokrajine.

11 Sprememba imena, sedeža ali območja pokrajine

66. člen

(postopek spremembe imena, sedeža ali območja pokrajine)

- (1) Ime in sedež pokrajine ali njeno območje se spremeni z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslank oziroma poslancev.
- (2) V postopku za sprejem zakona iz prejšnjega odstavka mora državni zbor pridobiti mnenje pokrajinskega sveta in mnenja občinskih svetov z območja pokrajine.
- (3) Z zakonom iz prvega odstavka tega člena se določi način in rok ureditve premoženjskopравnih, organizacijskih in drugih posledic sprememb.

67. člen

(posvetovalni referendum)

- (1) Državni zbor lahko v postopku sprejemanja zakona iz prejšnjega člena razpiše posvetovalni referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev.
- (2) Z odlokom o razpisu referenduma iz prejšnjega odstavka se določi referendumsko območje oziroma območja, besedilo vprašanja oziroma vprašanj, dan razpisa referenduma in dan glasovanja.
- (3) Referendum se opravi v skladu z zakonom, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo, kolikor ta zakon ne določa drugače.
- (4) Postopek za izvedbo referenduma vodi državna volilna komisija, volilne komisije referendumskih območij, ki jih imenuje državna volilna komisija in volilni odbori. Glede oblikovanja in dela volilnih organov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja volitve v pokrajinah, za izvedbo referenduma pred ustanovitvijo pokrajin pa zakon, ki ureja lokalne volitve.

12 Prehodne in končna določba

68. člen

(konstituiranje pokrajin)

Konstituiranje pokrajin po volitvah v prve pokrajinske svete se opravi v skladu s tem zakonom in zakonom, s katerim so pokrajine ustanovljene.

69. člen

(prenos pristojnosti na pokrajine)

- (1) Prenos pristojnosti na pokrajine na področjih iz 9., 10. in 11. člena tega zakona se izvede najpozneje do 31. decembra ... z uskladitvijo zakonov, ki urejajo zadeve na teh področjih, s tem zakonom.
- (2) Če uskladitev iz prejšnjega odstavka ni opravljena se prenos pristojnosti izvede s posebnim zakonom, ki začne veljati 1. januarja ... Zakoni, ki urejajo sistem javnih financ in sistem javne uprave, se uskladijo s tem zakonom najpozneje do

(3) Naloge upravnih enot, ki ne bodo prenesene z zakonom v izvrševanje pokrajinam v skladu s prejšnjim odstavkom, se prenesejo najpozneje do ...

(4) Z zakoni iz prvega in drugega odstavka tega člena se določijo ustanoviteljske pravice ter stvarno in finančno premoženje države, ki se s ... prenesejo na pokrajine. Finančne obveznosti državnega proračuna, prevzete do dne prenosa, se ne prenašajo na pokrajine.

(5) Pokrajine s ... vstopijo v koncesijske in druge pogodbe, sklenjene za izvajanje javnih služb, opravljanje nalog v javno korist, posebne pravice na javnem dobru ter izkoriščanje naravnega bogastva iz pokrajinske pristojnosti.

70. člen

(zagotovitev pogojev za začetek dela pokrajin)

(1) Vlada z uredbo določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin najpozneje do 1. januarja leta, ki sledi letu volitev v prve pokrajinske svete.

(2) Na podlagi uredbe iz prejšnjega odstavka se zagotovita izvedba postopkov konstituiranja pokrajin in opravljanje nalog iz pristojnosti pokrajin.

71. člen

(prostori za delovanje pokrajine)

(1) Poslovni prostori, ki so potrebni za delovanje pokrajine, se kot nepremično premoženje države neodplačno odsvojijo in prenesejo na pokrajino v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(2) Če ni na razpolago ustreznih poslovnih prostorov iz prejšnjega odstavka, zagotovi prostore občina, na območju katere je sedež pokrajine. Če občina soglaša, se prostori za plačilo prenesejo v last pokrajini. Sredstva za plačilo se zagotovijo v državnem proračunu.

(3) Če so poslovni prostori, ki jih zagotovi občina, začasni, sklenejo vlada, občina in pokrajina pogodbo o uporabi prostorov, v kateri določijo rok uporabe ter nadomestilo za uporabo in stroške.

72. člen

(začasno financiranje pokrajine)

Do sprejetja pokrajinskega proračuna se delovanje pokrajine financira iz državnega proračuna v višini, določeni z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna in v skladu z zakonom, ki ureja financiranje pokrajin.

73. člen

(prevzem javnih uslužbencev)

(1) Javne uslužbenke, zaposlene v organih državne uprave, ki so do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po konstituiranju pokrajine.

(2) Javne uslužbenke, zaposlene v občinskih upravah občin z območja pokrajine, ki so opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po sprejetju predpisa iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona.

(3) Prevzem javnih uslužbencev se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in položaj javnih uslužbencev, pri čemer javni uslužbenci obdržijo enakovredna delovna mesta in vse pravice pridobljene s pogodbo o zaposlitvi pri prejšnjem delodajalcu.

74. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

ZAKON O FINANCIRANJU POKRAJIN /ZFPok/

1 Splošne določbe**1. člen
(vsebina zakona)**

S tem zakonom se ureja financiranje pokrajin.

**2. člen
(pomen izrazov)**

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »naloge pokrajine« so z zakonom določene lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena;
2. »prenesene naloge pokrajin« so posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je država z zakonom prenesla na pokrajine;
3. »povprečnina« je na prebivalca v državi ugotovljen obseg sredstev za financiranje nalog pokrajin brez investicij;
4. »prebivalec« je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Sloveniji in pokrajini ter tujec z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Slovenii, ki ima prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji in pokrajini. Za podatke o številu prebivalcev ali izračun deležev prebivalcev po tem zakonu se upoštevajo podatki Statističnega urada Republike Slovenije na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba.
5. »finančna izravnava« so sredstva iz državnega proračuna, ki se v posameznem proračunskem letu dodelijo pokrajini, ki iz pripadajočega deleža prihodkov iz 4. člena tega zakona, ne more financirati svoje primerne porabe;
6. »investicije« so naložbe v povečanje in ohranjanje premoženja pokrajine v obliki zemljišč, objektov, opreme in naprav ter drugega opredmetenega in neopredmetenega premoženja, vključno z naložbami v izobraževanje in usposabljanje, razvoj novih tehnologij, izboljšanje kakovosti življenja ter drugimi naložbami, ki bodo prinesle koristi v prihodnosti;
7. »indeks razvitosti pokrajine« je pokazatelj razvitosti pokrajine. Osnova za izračun je indeks razvojne ogroženosti pokrajine, ki se ugotavlja na podlagi podatkov o bruto domačem proizvodu na prebivalca pokrajine, bruto dodani vrednosti gospodarskih družb na zaposlenega v pokrajini, bruto osnovi za dohodnino na prebivalca pokrajine, številu delovnih mest na število aktivnega prebivalstva pokrajine, indeksa staranja prebivalstva pokrajine, stopnje registrirane brezposelnosti in stopnje zaposlenosti v pokrajini, povprečnem številu let šolanja prebivalcev pokrajine, opremljenosti s komunalno infrastrukturo, deležem območij Natura 2000 v pokrajini, kazalcem poseljenosti in drugih relevantnih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije na 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja indeks razvojne ogroženosti pokrajin. Indeks razvitosti pokrajine je razmerje med indeksom razvojne ogroženosti pokrajine in ponderirano aritmetično sredino indeksa v celotni državi.

**3. člen
(načela financiranja pokrajine)**

- (1) Pokrajina financira naloge iz svoje pristojnosti samostojno na podlagi svojega proračuna.
- (2) Finančno poslovanje pokrajin ureja zakon.
- (3) Pokrajini pripadajo z zakonom določeni prihodki oziroma del prihodkov iz davkov in drugih dajatev v sorazmerju z njenimi nalogami.
- (4) Pokrajini, ki s prihodki iz prejšnjega odstavka ne more financirati svojih nalog, se v skladu z merili iz tega zakona zagotovijo dodatna sredstva iz državnega proračuna.
- (5) Če je z zakonom na pokrajino preneseno opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, mora država pokrajini zagotoviti sredstva v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog.
- (6) Če je v soglasju z občino na pokrajino preneseno opravljanje posameznih nalog iz občinske pristojnosti, mora občina pokrajini zagotoviti sredstva v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog.

2 Viri financiranja pokrajin**4. člen
(prihodki pokrajine)**

- (1) Viri financiranja pokrajine so prihodki pokrajinskega proračuna (v nadaljevanju: prihodki) od dohodnine in davka od dohodkov pravnih oseb ter prihodki iz drugih davkov, določenih z zakoni, ki določajo pristojnosti in naloge pokrajin.
- (2) Pokrajini pripadajo prihodki od davkov iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja posamezni davek ter prihodki iz davkov, določenih z zakoni, ki določajo pristojnosti in naloge pokrajin.
- (3) Obseg prihodkov od davkov in drugih virov iz prvega odstavka tega člena se določijo z zakoni iz prejšnjega odstavka na podlagi metodologije, ki jo z uredbo predpiše vlada. Vlada mora pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje pokrajin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenja pokrajin.
- (4) Vlada z uredbo določi način nakazovanja prihodkov od davkov iz prvega odstavka tega člena pokrajinam.

5. člen

(prihodki iz drugih virov)

- (1) Vir financiranja pokrajine so tudi prihodki od vodnih povračil, povračil za uporabo javnih cest, samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve, plačil za storitve pokrajinskih javnih služb, od stvarnega in finančnega premoženja pokrajine, dodatna sredstva iz državnega proračuna, neposredne spodbude in sredstva skladov Evropske unije ter prejete donacije in drugi prihodki, če je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno dajatev, ali s predpisom, izdanim na podlagi zakona.
- (2) Prihodki iz prvega odstavka pripadajo pokrajini v višini, ki je določena v aktu o njihovi uvedbi.
- (3) Pokrajini pripadajo prihodki iz naslova okoljskih dajatev v višini, določeni v sorazmeju z njenimi nalogami z zakonom ali uredbo.

6. člen
(zadolževanje)

Pokrajina se lahko zadolžuje v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, če s tem zakonom ni določeno drugače.

7. člen
(zadolževanje pokrajine za izvrševanje pokrajinskega proračuna)

- (1) Pokrajina se za izvrševanje pokrajinskega proračuna v tekočem proračunskem letu lahko zadolži le pri upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države ali pri državnem proračunu.
- (2) Za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije se pokrajina lahko zadolži največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev.
- (3) Obseg zadolževanja pokrajine za izvrševanje pokrajinskega proračuna se določi v odloku s katerim se sprejme pokrajinski proračun, razen za zadolževanje pokrajine iz prejšnjega odstavka.
- (4) V obdobju začasnega financiranja zadolžitev pokrajinskega proračuna ne sme preseči višine, ki je potrebna za odplačilo glavnice dolga občinskega proračuna, ki zapadejo v plačilo v tekočem proračunskem letu.
- (5) Če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje proračuna ne more uravnotežiti, se lahko pokrajina likvidnostno zadolži, vendar največ do 5% vseh izdatkov zadnjega sprejetega proračuna. Ta omejitve ne velja za zadolžitev pokrajine iz drugega odstavka tega člena.
- (6) Pokrajina mora pred vsako zadolžitvijo, pri kateri črpanje in odplačilo posojila nista v istem proračunskem letu, pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance. Način, postopke in roke za izdajo soglasja predpiše minister, pristojen za finance.

8. člen
(največji obseg možnega zadolževanja pokrajine)

- (1) V naj večji obseg možnega zadolževanja pokrajine se vštevata zadolževanje za izvrševanje pokrajinskega proračuna, razen zadolževanja iz drugega odstavka 7. člena tega zakona, učinki zadolževanja v zvezi z upravljanjem z dolgom pokrajinskega proračuna, dana poročila posrednim proračunskih uporabnikom pokrajinskega proračuna in javnim podjetjem, katerih ustanoviteljica je pokrajina, in finančni najemi ter blagovni krediti neposrednih proračunskih uporabnikov pokrajinskega proračuna.
- (2) Pokrajina se v tekočem proračunskem letu lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je pokrajina, v posameznem letu odplačila ne preseže 10% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov pokrajinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije.

9. člen
(upravljanje z dolgom pokrajinskega proračuna)

- (1) Pokrajina lahko s črpanjem posojil pridobiva sredstva, potrebna za vračilo dolga pokrajine pred njegovo dospelostjo, če se s tem:
 - zmanjšajo stroški dolga pokrajine ali
 - izboljša struktura dolga na način, da se zniža izpostavljenost makroekonomskim in tržnim tveganjem.
- (2) Pokrajina pridobiva sredstva iz prejšnjega odstavka na podlagi soglasja ministrstva, pristojnega za finance. Način, postopke in roke za izdajo soglasja predpiše minister, pristojen za finance.
- (3) Obseg zadolževanja pokrajine za upravljanje z dolgom pokrajinskega proračuna se določi v odloku, s katerim se sprejme proračun pokrajine.
- (4) Obseg zadolževanja za upravljanje z dolgom pokrajinskega proračuna se ne vštevata v obseg zadolževanja za izvrševanje proračuna pokrajine.

10. člen
(sklepanje poslov v zvezi z dolgom pokrajinskega proračuna)

- (1) Posle v zvezi z zadolževanjem pokrajinskega proračuna in upravljanjem z dolgov pokrajinskega proračuna sklepa predsednica oziroma predsednik pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine) ali oseba, ki je

zaposlena v pokrajinski upravi in jo predsednik pokrajine pisno pooblasti, na podlagi soglasja iz šestega odstavka 7. člena in drugega odstavka 9. člena tega zakona in sprejetega proračuna pokrajine. Soglasje je sestavni del pogodbe o zadolžitvi pokrajine.

(2) O poslih zadolževanja, za katera po tem zakonu ni potrebno soglasje ministra, pristojnega za finance, in o poslih likvidnostnega zadolževanja odloča in jih sklepa predsednik pokrajine.

11. člen (prevzem dolga)

Pokrajina ne sme prevzemati dolga.

12. člen (poročstva pokrajine)

(1) Pokrajina lahko izdaja poročstva za obveznosti iz naslova zadolževanja posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je, v obsegu in po pogojih, ki jih določa odlok, s katerim se sprejme proračun pokrajine in če imajo te osebe zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov.

(2) Poroštvene pogodbe in pogodbe o zavarovanju poročstva lahko v primeru pokrajine sklepa predsednik pokrajine. Poroštvena pogodba in pogodba o zavarovanju poročstva se morata skleniti istočasno.

(3) Izdana poročstva pokrajine se štejejo v največji obseg možnega zdolževanja pokrajine, določen v 8. členu tega zakona.

13. člen (zamenjava obstoječe poroštvene pogodbe)

(1) Predsednik pokrajine lahko na podlagi sklepa pokrajinskega sveta zamenja obstoječo poroštveno pogodbo z novo poroštveno pogodbo, če:

- se znižajo stroški obstoječe zadolžitve,
- se ne podaljša rok končne zapadlosti obveznosti in
- se ne poveča stanje dolga obstoječe zadolžitve.

(2) Za sklenitev pogodbe iz prejšnjega odstavka niso potrebna posebna določila v odloku, s katerim se sprejme proračun pokrajine, takšna zadolžitev pa se ne všteva v skupno zadolžitev in izdanih poroštev iz 8. člena tega zakona.

14. člen (zadolževanje in izdajanje poroštev javnega sektorja na ravni pokrajine)

(1) Posredni proračunski uporabniki pokrajinskega proračuna, javni gospodarski zavodi, javna podjetja in zveze pokrajin, katerih ustanoviteljica je pokrajina ter druge pravne osebe, v katerih ima pokrajina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, se lahko zadolžujejo in izdajajo poročstva s soglasjem pokrajine pod pogoji, ki jih določi pokrajinski svet in če imajo te osebe zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov. Izdana soglasja se ne štejejo v največji obseg možnega zadolževanja pokrajine, določen v 8. členu tega zakona.

(2) Pogodbena določila v posojilni pogodbi ali pogodbi o zavarovanju poročstva, ki jo sklenejo posredni proračunski uporabniki pokrajinskega proračuna, javni gospodarski zavodi, javna podjetja in zveze pokrajin, ter druge pravne osebe, v katerih ima pokrajina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, so nična, če določajo zavarovanje s stvarnim premoženjem, kije namenjeno izvajanju javne službe.

(3) Soglasje izda pokrajinski svet.

(4) Obseg zadolževanja in obseg izdanih poroštev iz prvega odstavka tega člena se določi z odlokom, s katerim se sprejme pokrajinski proračun.

3 Financiranje prenesenih nalog

15. člen (določitev obsega sredstev)

(1) Za ugotovitev obsega sredstev za financiranje nalog iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je država z zakonom prenesla na pokrajino (v nadaljnjem besedilu: prenesene naloge), se v skladu z vrsto in obsegom prenesenih nalog upoštevajo stroški za financiranje:

- plač in drugih izdatkov zaposlenim javnim uslužbencem pokrajinskih upravnih organov, ki opravljajo naloge iz prenesene pristojnosti pokrajine,
- prispevkov delodajalcev za socialno varnost ter
- izdatkov za blago in storitve, nakup poslovnih prostorov, prevoznih sredstev in opreme, potrebnih za opravljanje prenesenih nalog pokrajine.

(2) Če je z zakonom, ki ureja prenos opravljanja nalog na pokrajine, določeno, da pokrajina kot preneseno nalogo izvaja tudi financiranje dejavnosti in programov iz državne pristojnosti, se pri ugotovitvi obsega sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajine upoštevajo z zakonom določena sredstva.

(3) Skupno višino sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajin in delež posamezne pokrajine pri teh sredstvih za posamezno proračunsko leto ugotovi vlada na predlog ministrstev, pristojnih za posamezna področja, na katera prenesene naloge spadajo, in po predhodnem usklajevanju z združenjem pokrajin.

16. člen
(arbitraža)

- (1) Pokrajina lahko sproži spor pred arbitražo glede višine sredstev iz prejšnjega člena.
- (2) Arbitražo sestavlja enako število predstavnic oziroma predstavnikov pokrajine in vlade. Predstojnica oziroma predstojnik (v nadaljnjem besedilu: predstojnik) neposrednega uporabnika državnega proračuna, pristojnega za sklenitev pogodbe iz drugega odstavka prejšnjega člena tega zakona, ne more biti imenovan za arbitra.
- (3) Arbitraži predseduje sodnica oziroma sodnik upravnega sodišča, ki ga stranki imenujeta sporazumno.
- (4) Za postopek pred arbitražo se uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek.

17. člen
(nakazovanje sredstev)

- (1) Sredstva za financiranje prenesenih nalog pokrajine se zagotovijo v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov državnega proračuna, pristojnih za posamezna področja, na katera prenesene naloge spadajo (v nadaljnjem besedilu: pristojni neposredni uporabnik).
- (2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se nakazujejo pokrajini na podlagi pogodbe, ki jo skleneta pristojni neposredni uporabnik in pokrajina, mesečno po dvanajstih do 20. dne v mesecu.

4 Financiranje primerne porabe pokrajine

18. člen
(ugotovitev obsega sredstev za financiranje nalog pokrajin)

Za ugotovitev obsega sredstev za financiranje nalog pokrajine se upoštevajo z zakonom določeni prihodki za financiranje nalog pokrajin na področju lokalnih zadev širšega pomena in na področjih z zakonom določenih zadev regionalnega pomena.

19. člen
(povprečnina)

- (1) Povprečnino za naslednje proračunsko leto ugotovi ministrstvo, pristojno za finance.
- (2) Povprečnina se določi z zakonom.

20. člen
(primerna poraba pokrajine)

Primerno porabo pokrajine za posamezno proračunsko leto ugotovi ministrstvo, pristojno za finance, po enačbi:

$$PPP_i = (0,25 + 0,10 * P_i + 0,30 * M_i + 0,15 * S_i + 0,20 * IRO_i) * P * O_i$$

Pri čemer je:

PPP _i -	primerna poraba pokrajine,
P _i -	razmerje med površino posamezne pokrajine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca,
M _i -	razmerje med deležem prebivalcev pokrajine, starih med 15 let in 24 let, v celotnem prebivalstvu pokrajine in deležem v državi,
S _i -	razmerje med deležem prebivalcev, starejših od 65 let, v celotnem prebivalstvu pokrajine in deležem v državi,
IRO _i -	indeks razvitosti pokrajine je razmerje med indeksom razvojne ogroženosti pokrajine in ponderirano aritmetično sredino indeksa razvojne ogroženosti v državi,
P -	povprečnina,
O _i -	število prebivalcev pokrajine.

21. člen
(financiranje primerne porabe pokrajine)

- (1) Pokrajina financira primerno porabo s prihodki iz 4. člena tega zakona.
- (2) Če so prihodki pokrajine iz prejšnjega odstavka za več kot 15 odstotkov višji od izračunane primerne porabe, se presežek nad 15 odstotkov zmanjša za 50 odstotkov. Če pa so prihodki pokrajine manjši od izračunane primerne porabe, se ji razlika izplača kot finančna izravnava iz državnega proračuna.
- (3) Podatke o pripadajočih prihodkih iz 4. člena tega zakona in finančni izravnavi v naslednjem proračunskem letu in letu, ki mu sledi, sporoči pokrajinam ministrstvo, pristojno za finance, po sprejetju državnega proračuna. Predhodne podatke, ki so potrebni za pripravo pokrajinskih proračunov, pa sporoči najpozneje v 15 dneh po predložitvi predloga državnega proračuna v državni zbor.

22. člen
(nakazovanje prihodkov za financiranje primerne porabe)

- (1) Prihodki iz 4. člena tega zakona se nakazujejo pokrajini tedensko po enakih deležih, začenši s prvim tednom proračunskega leta, za katero so izračunani.
- (2) Finančna izravnava se pokrajini nakazuje po dvanajstih do 20. dne v mesecu za tekoči mesec razen nakazil finančne izravnave v znesku do 5000 eurov, ki se opravijo v dveh obrokih, in sicer do 20. junija in 20. decembra tekočega leta.
- (3) S sredstvi iz prvega in drugega odstavka tega člena pokrajina razpolaga samostojno v skladu z zakonom.

5. Sofinanciranje nalog, programov in investicij pokrajin

23. člen

(predmet sofinanciranja)

- (1) Pokrajinam se zagotavljajo dodatna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje posamezne naloge ali programa in investicij.
- (2) Sredstva iz tega člena se smejo uporabljati le za namene, za katere so dodeljena.

24. člen

(sofinanciranje nalog in programov)

- (1) Z zakonom se lahko določijo posamezne naloge ali programi, za katerih izvajanje se pokrajinam zaradi zagotavljanja širšega javnega interesa zagotavljajo dodatna sredstva iz državnega proračuna. Višino in namen porabe dodatnih sredstev določi zakon ali predpis, izdan na podlagi zakona.
- (2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v okviru finančnega načrta neposrednega uporabnika državnega proračuna, pristojnega za področje nalog, za katerih izvajanje so namenjena.
- (3) Ne glede na druge določbe tega zakona se lahko pokrajini iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje posameznih nalog v višini odobrenih sredstev strukturne in kohezijske politike Evropske unije.

25. člen

(sofinanciranje investicij)

- (1) V državnem proračunu se pokrajinam zagotavljajo dodatna sredstva za sofinanciranje investicij za izvajanje ukrepov skladnega regionalnega razvoja, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov pokrajinskih proračunov.
- (2) Pokrajini se iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje investicij v višini odobrenih sredstev strukturne in kohezijske politike Evropske unije.
- (3) Sredstva iz prejšnjih odstavkov se za vsako proračunsko leto zagotovijo v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov državnega proračuna, pristojnih za posamezna področja, na posebnih proračunskih postavkah.

26. člen

(predlogi za sofinanciranje investicij)

- (1) Neposredni uporabniki državnega proračuna vsak na svojem področju dela sprejmejo praviloma za štiri leta programe sofinanciranja investicij v pokrajinah, s katerimi se zagotavlja izvajanje ukrepov skladnega regionalnega razvoja v skladu z razvojnimi cilji države.
- (2) Na podlagi programov iz prejšnjega odstavka oblikujejo neposredni uporabniki državnega proračuna predloge investicij v skladu s predpisi, ki urejajo sofinanciranje investicij iz državnega proračuna in postopek priprave predloga načrta razvojnih programov državnega proračuna.
- (3) Načrtovane investicije se na predlog pristojnega neposrednega uporabnika državnega proračuna uvrstijo v načrt razvojnih programov državnega proračuna.

27. člen

(dodelitev sredstev za sofinanciranje investicij)

- (1) Sredstva za sofinanciranje investicij se pokrajinam dodelijo v skladu s programi sofinanciranja investicij in merili, ki jih določijo ministrice oziroma ministri, pristojni za posamezna področja (v nadaljnjem besedilu: minister).
- (2) S pravilnikom, s katerim minister določi merila, se podrobneje določijo namen porabe sredstev, upravičeni stroški in pogoji za dodelitev sredstev.

28. člen

(določanje obsega sofinanciranja)

- (1) Za posamezno investicijo v pokrajini se lahko določi sofinanciranje do 100 odstotkov upravičenih stroškov investicije.
- (2) Pristojno ministrstvo določi obseg sofinanciranja posamezne investicije v skladu z indeksom razvitosti pokrajine, tako da imajo glede na skupna razpoložljiva sredstva prednost investicije v pokrajinah z nižjo stopnjo razvitosti.
- (3) Indeks razvitosti pokrajin določi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance, z uredbo za naslednja tri leta.

29. člen**(nakazovanje sredstev za sofinanciranje investicij)**

- (1) Neposredni uporabnik državnega proračuna, pristojen za investicijo, izda pokrajini sklep, s katerim določi obseg sofinanciranja investicije iz državnega proračuna.
- (2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se pokrajini nakazujejo na podlagi pogodbe, ki jo skleneta neposredni uporabnik državnega proračuna, pristojen za investicijo, in pokrajina. S pogodbo se določijo tudi nadzor namenske porabe sredstev ter pogoji in postopek povrnitve nenamensko porabljenih sredstev v državni proračun.
- (3) Če pokrajina ne sklene pogodbe iz prejšnjega odstavka, se šteje, da se je sredstvom odpovedala.
- (4) Sredstva, namenjena sofinanciranju investicij, se ne smejo zaseči za plačilo dospelih obveznosti iz zadolžitve in odškodnin po sodnih sklepih.

6 Nadzor**30. člen****(nadzor nad zakonitostjo)**

Za nadzor nad zakonitostjo proračuna pokrajine, odloka, s katerim je urejeno izvrševanje pokrajinskega proračuna, ter drugih splošnih in posamičnih aktov pokrajine, izdanih za izvajanje tega zakona, je pristojno ministrstvo za finance.

31. člen**(nadzor nad namensko porabo)**

Nadzor nad namensko porabo sredstev iz državnega proračuna, namenjenih za sofinanciranje posameznih nalog in programov ter investicij, opravljajo neposredni uporabniki državnega proračuna, ki so podpisniki pogodb o sofinanciranju, ter proračunska inšpekcija ministrstva, pristojnega za finance.

32. člen**(nadzor nad porabo sredstev za financiranje prenesenih nalog)**

Nadzor nad porabo sredstev za financiranje prenesenih nalog pokrajin opravljajo neposredni uporabniki državnega proračuna, ki so podpisniki pogodb o financiranju prenesenih nalog pokrajine in proračunska inšpekcija ministrstva, pristojnega za finance.

7 Kazenska določba**33. člen****(prekrški)**

- (1) Z globo od 1500 do 4000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pokrajine:
 - če sklene pogodbo o zadolžitvi, s katero se pokrajina zadolži v obsegu, večjem od dovoljenega ali brez soglasja ministra, pristojnega za finance, če je to predpisano, in s tem krši tretji ali četrti odstavek 7. člena tega zakona,
 - če sredstva za financiranje prenesenih nalog pokrajine porabi, dovoli njihovo porabo ali ne prepreči njihove porabe v nasprotju s pogodbo in s tem krši 17. člen tega zakona,
 - če namenska sredstva državnega proračuna porabi, dovoli njihovo porabo ali ne prepreči njihove porabe v nasprotju z namenom, določenim s tem zakonom, in s tem krši 23. člen tega zakona.
- (2) Postopek o prekrških iz tega člena vodi in o njih odloča proračunska inšpekcija ministrstva, pristojnega za finance.

8 Prehodna in končna določba**34. člen****(uskladitev predpisov)**

- (1) Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617,13/18) ter predpise izdane na njegovi podlagi je treba uskladiti s tem zakonom najpozneje do 1. januarja 2023.
- (2) Uredbe iz tretjega in etrtega odstavka 4. člena ter tretjega odstavka 28. člena sprejme vlada najpozneje do 1. januarja 2023.
- (3) Ministri, pristojni za posamezna področja, izdajo predpise iz 27. člena tega zakona najpozneje do 1. januarja 2023.

35. člen**(uveljavitev zakona)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se začne 1. januarja 2023.

Osnutek predloga sklepa o mnenju posamezne občine k osnutkom pokrajinske zakonodaje, ki ga je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje

OBČINA ...

Številka: ...

Datum: ...

ZADEVA: PREDLOG SKLEPA O MNENJU OBČINE ... K OSNUTKOM POKRAJINSKE ZAKONODAJE

PРАВNA PODLAGA: 143. člen Ustave Republike Slovenije (33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a), 29. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE), ... člen Statuta Občine ... (navesti uradno glasilo občine, npr.: Uradno glasilo slovenskih občin, št. ...), ... člen Poslovnika Občinskega sveta Občine ... (navesti uradno glasilo občine, npr.: Uradno glasilo slovenskih občin, št. ...)

PREDLAGATELJ: ..., župan/ja**PRIPRAVLJAVEC:** ...**POROČEVALEC:** ..., župan/ja**Obrazložitev:**

Državni svet Republike Slovenije se je na 34. seji 11. novembra 2020 seznanil z osnutki pokrajinske zakonodaje, in sicer z Zakonom o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/, Zakonom o pokrajinah /ZPok/ s pregledom pristojnosti in nalog pokrajin ter Zakonom o financiranju pokrajin /ZFPok/, ki jih je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje. Državni svet Republike Slovenije je pozval občinske svete, da se do 1. marca 2021 opredelijo do osnutkov pokrajinske zakonodaje, ki so objavljeni v zborniku »Pokrajine v Sloveniji (osnutki pokrajinske zakonodaje s pregledom pristojnosti pokrajin)«, ki je dostopen na: www.pokrajine.si/zbornik2020. K osnutkom pokrajinske zakonodaje je podana naslednja obrazložitev:

1 Uvod

Za decentralizacijo kot splošni pojem je značilno prenašanje nalog z države na druge organizacije, ki niso sestavni del državne uprave, ampak so sorazmerno samostojne. V pravni teoriji se govori o decentralizaciji s pomočjo samouprave. Samouprava v širšem smislu pomeni, da neki krog interesentov sam upravlja s svojimi nalogami. Samouprava je v tem, da se nek krog poslov opravlja po ljudeh tiste organizacije, ki je na teh poslih neposredno zainteresirana, ne pa od centralne vlade ali od njej podrejene uprave (Pitamic, 1996). Ideja in pravna podlaga decentralizacije je utemeljena na enotnosti celotne sfere oblasti, ki jo predstavljajo centralni državni organi. Država pa lahko del te oblasti oziroma del javnih nalog, in sicer naloge lokalnega (regionalnega) pomena, izroča lokalnim skupnostim, ki naj te naloge opravljajo načeloma samostojno, s svojimi organi, s svojimi sredstvi, vendar pod nadzorstvom centralnih državnih oblasti. Te naloge so lastne oziroma samoupravne naloge lokalnih skupnosti. Na lokalne skupnosti pa se prenašajo naloge izvajanja lokalnih javnih služb, ki jih morajo lokalne skupnosti izvajati samostojno in s svojimi sredstvi. Drugi krog nalog pa je tisti, ki jih država naloži lokalnim skupnostim, da jih opravljajo zanjo; to so prenesene naloge, ki jih izvajajo organi lokalnih skupnosti. Pri opravljanju teh nalog nastopajo organi lokalnih skupnosti kot nekakšna podaljšana roka državnih organov, vendar pa delujejo pri tem bolj samostojno kot državni organi (več Šmidovnik, 1995).

Temeljna značilnost samoupravne decentralizacije je, da prebivalstvo ožje družbene (lokalne) skupnosti (samo)upravlja s to družbeno skupnostjo po voljenih organih (posredno) in z instituti neposredne demokracije (na primer prek zbora občanov, referendumov, ljudske iniciative), temelja samouprave lokalnih skupnosti pa sta samostojnost in neodvisnost. Najbolj splošna opredelitev pojma samouprave je, da gre za pravico samostojno odločati o lastnih zadevah, torej tudi o zadovoljevanju potreb prebivalcev ožje skupnosti po dobrinah in storitvah, na podlagi lastne moči. Vendar pa o taki samostojnosti in neodvisnosti samouprave lokalnih skupnosti kot absolutni kategoriji ni mogoče govoriti saj mejo lokalne oblasti določa država s svojim pravnim redom. Slednja tako ne dopušča, da bi se na ozemlju, ki ga državna oblast obvladuje, pojavila oblast, ki bi bila po sili in učinku enaka ali podobna državni oblasti. Zato bo državna oblast ne glede na stopnjo decentralizacije in demokracije venomer obdržala nadzor nad delom oblasti ožjih družbenih skupnosti (Brezovnik, 2008a).

Samoupravi je blizu tudi pojem avtonomije, ki pa se od nje razlikuje glede na to, da se na primer v kontinentalni evropski pravni tradiciji samouprava praviloma omejuje samo na izvršilno oblast in ne na sprejemanje splošnih pravnih aktov –

zakonov. Pogoj relativne samostojnosti in neodvisnosti samoupravnih ožjih družbenih (lokalnih) skupnosti je ustrezna stopnja teritorialne, upravne, politične in fiskalne decentralizacije (Brezovnik, 2008a).

1.1 Teritorialna decentralizacija

Lokalna samouprava po Evropski listini lokalne samouprave označuje pravico in sposobnost krajevne oblasti, da v mejah ustave in zakonov predpiše in ureja pomemben delež javnih zadev lokalne narave z lastno odgovornostjo in v interesu lokalnega prebivalstva (prvi odstavek 3. člena). V demokratičnih družbah poznajo krajevno samoupravo že več stoletij, prav tako pa je njena tradicija prisotna tudi na našem ozemlju. Nosilec lokalne samouprave je lokalna skupnost, t.j. tista teritorialna skupnost, kjer se na najnižji ravni pojavljajo določene skupne potrebe prebivalstva, ki jih je mogoče reševati le skupno. Lokalne skupnosti so naravne skupnosti, ki so nastale z zgodovinskim razvojem. Imajo svojo ozemeljsko razsežnost, ki je zelo različna (več Vljaj, 1998). Kljub navedenemu pa moramo v sklopu razprave o teritorialni decentralizaciji in členitvi Slovenije na pokrajine opomniti na priporočen demografski prag Sveta Evrope, da naj bi imele ustanovljene pokrajine najmanj 100.000 prebivalcev (Šmidovnik, 2004).

1.2 Upravna decentralizacija

Pojem upravne decentralizacije oziroma decentralizacije upravnih sistemov zajema prenašanje upravnih funkcij iz centra sistema na njegove posamezne dele. Pri tem gre predvsem za prenašanje treh temeljnih funkcij: izvrševanja, odločanja in kontrole. Omenjene funkcije je možno prenašati v različnem obsegu in od tega obsega je odvisna tudi stopnja decentralizacije upravnih sistemov. V primeru nizke stopnje decentralizacije se lahko prenese le funkcije izvrševanja, v primeru visoke stopnje decentralizacije pa se prenesejo na nižje ravni funkcije izvrševanja in odločanja, poleg tega pa tudi del funkcije kontrole. Ni pa mogoče prenesti vseh treh funkcij v celoti, kajti njihov prenos v celoti ne bi pomenil več decentralizacije sistema, ampak razpad in nastanek novih decentraliziranih sistemov (Trpin, 1998).

Upravna decentralizacija ni samo tehnični proces, ampak ima večkrat tudi izrazit interesni naboj. Od uresničevanja interesov sta odvisna tudi vrsta in obseg decentralizacije. Tako lahko pri decentralizaciji upravnih sistemov razlikujemo upravno-tehnični in interesni vidik. Cilj prvega je doseči čim večjo racionalnost in učinkovitost upravljanja, cilj drugega vidika pa je povečati možnost uveljavljanja interesov njegovih nosilcev. Pri izvedbi decentralizacije pa se omenjena vidika medsebojno prepletata. Omenjena izhodišča decentralizacije upravnih sistemov so temelj razmerja med lokalno samoupravo in upravno decentralizacijo. Temeljni cilj upravne decentralizacije je zagotoviti učinkovit in racionalen upravni proces, pri lokalni samoupravi pa so interesi neposredni temelj decentralizacije upravnega sistema. Omenjeni interesi so bistveni element pojma lokalne samouprave, ki se oblikuje kot teritorialno upravni sistem na ožjem območju prav iz razlogov zadovoljevanja interesov, ki izhajajo iz skupnih potreb. Z vidika prenosa funkcij v okviru upravne decentralizacije gre pri lokalni samoupravi najprej za prenos funkcije odločanja (o interesih), čemur logično sledi tudi prenos funkcije izvrševanja teh odločitev. Praviloma se z omenjenima funkcijama prenese tudi del kontrole, ki se neposredno nanaša na izvajanje prvih dveh funkcij, del kontrole, ki naj zagotovi usklajeno delovanje vseh enot lokalne samouprave, pa se zadrži v centru (Trpin, 1998).

1.3 Politična decentralizacija

Z vidika prenosa funkcij v okviru upravne decentralizacije pri lokalni samoupravi se najprej prenašajo funkcije odločanja (o interesih), čemur pa logično sledi tudi prenos funkcije izvrševanja teh odločitev. Za lokalno samoupravo je bistveno, da prebivalci lokalne skupnosti sami upravljajo z lastnimi zadevami. Upravljanje pa pomeni sprejemanje odločitev, ki jih lahko prebivalci lokalne skupnosti sprejemajo neposredno ali prek organov lokalne samouprave. Zato je ključno vprašanje lokalne demokracije v tem, kakšno možnost imajo prebivalci lokalne skupnosti, da sodelujejo pri odločitvah v lokalni skupnosti (Grad, 1998).

Bistveni temelj decentralizacije oblasti je vsekakor prenos pristojnosti odločanja o lokalnih zadevah na nižje ravni. Tako se centralna oblast dejansko decentralizira. Seveda se postavlja vprašanje, katere sploh so lokalne zadeve in katera merila odločanja se pri prenosu odločanja o lokalnih zadevah uporabljajo. Z vidika demokratične vladavine bi bilo smiselno, da bi prebivalci lokalne skupnosti upravljali sami neposredno, kar pomeni, da bi vse odločitve v celoti sprejemali sami. Vendar pa je to v sodobni demokraciji nemogoče, ker so potrebe, ki se v njej zadovoljujejo, preveč raznovrstne in zapletene, da bi o njih odločali vsi občani, in ker sodobno življenje zahteva nenehno odločanje. Zato je sprejemanje vseh ali večine odločitev, ki zadevajo lokalno samoupravo, poverjeno različnim organom lokalne samouprave, med katerimi ima osrednje mesto in pomen za lokalno demokracijo predstavniški organ (občinski svet, pokrajinski svet). Lokalno samoupravo tako razume tudi Evropska listina lokalne samouprave, po kateri lokalno samoupravo uresničujejo praviloma sveti in skupščine, ki jih sestavljajo člani, izvoljeni s svobodnim in tajnim glasovanjem na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice. Ti organi pa imajo lahko izvršilne organe, Evropska listina lokalne samouprave pa posebej poudarja, da to ne vpliva na reševanje zadev tudi na zborih krajanov, referendumih ali kakšni drugi obliki neposredne udeležbe državljanov, kjer to dopušča zakon. To pomeni, da šteje Evropska listina odločanje po predstavniških telesih za nujen pogoj lokalne samouprave, neposredno demokratično odločanje pa ni obvezen del lokalne samouprave, temveč je odvisno od tradicije posamezne države in se v resnici zelo razlikuje po evropskih državah (Grad, 1998).

1.4 Fiskalna decentralizacija

Zmožnost izvajanja decentraliziranih nalog je precej bolj odvisna od dejanskih kot pa normativnih danosti posamezne lokalne skupnosti. Res je, da se lokalne skupnosti osnujejo na normativni podlagi, pa vendar ustanavljanje ožjih lokalnih skupnosti večinoma ne sledi načelom racionalnosti. Zato moramo ob vprašanju zmožnosti izvajanja javnih storitev na lokalni ravni odpreti tudi razpravo o finančnih sredstvih, ki se namenjujejo lokalnim skupnostim za izvajanje navedenih nalog. Če izhajamo iz tega, je tako nujna razprava o tako imenovani fiskalni decentralizaciji, ki je v svetu poznana tudi pod pojmom fiskalni federalizem (Oates, 1972).

Teorija pravi, da je osnovni namen oblikovanja decentraliziranih enot doseganje večjih narodnogospodarskih koristi, kot bi bile dosežene, če decentralizacije ne bi bilo. Osnovno raven države se zato razdeli na več nižjih ravni, ki namesto nje opravljajo, po navadi z ustavo in zakoni, določene naloge v javnem interesu. V grobem bi lahko rekli, da je naloga države skrb za makroekonomsko stabilizacijo, nacionalno varnost in prerazdeljevanje dohodka, nižje ravni države (decentralizirane enote) pa prevzemajo tiste naloge, ki jih država zaradi svoje narave ne zmore dovolj učinkovito opravljati. Pri tem mislimo predvsem na dobavo tistih javnih dobrin, katerih poraba je tudi sicer omejena na meje decentralizirane enote (Brezovnik & Oplotnik, 2003).

Glavni dejavnik doseganja višjih stopenj narodnogospodarskih koristi z decentralizacijo je v tem, da se s pomočjo oblikovanja decentraliziranih enot bolj približamo dejanskim potrebam okolja, saj je centralizirana raven upravljanja zaradi informacijske asimetrije v podrejenem položaju glede na posamezne decentralizirane ravni (če ob tem zanemarimo še dodatne dejavnike, kot so na primer politični ali ustavni). Empirične analize so pokazale, da se potreba po decentraliziranih enotah večja z demografsko, geografsko, kulturno in ekonomsko raznolikostjo okolja, povpraševanje po lokalnih dobrinah in storitvah pa je cenovno močno neelastično. Temelje fiskalne decentraliziranosti je na primer že leta 1956 postavil Tiebout s svojim znanim modelom, ki je danes znan kot Tieboutov model. Tiebout tako pravi, da bodo v primeru velike mobilnosti gospodinjstev ta »volila z nogami«, kar pomeni, da bodo družine oziroma posamezniki za svoje bivanje izbrali tisto okolje, ki se bo glede na davke in ponudbo javnih dobrin (proizvodov in storitev, ki se zagotavljajo z izvajanjem dejavnosti javnih služb) najbolje prilegalo njihovim osebnim »okusom«. Kljub temu pa ne moremo trditi, da ob popolni odsotnosti mobilnosti decentralizacija ne prinaša neto povečanja skupnih koristi. Tako na primer tako imenovani Samuelsonov pogoj izenačevanja vsote mejnih stopenj substitucij in mejnih stroškov pravi, da te varirajo od ene do druge jurisdikcije (na primer stopnja čistoče vode ali zraka v mestu je zagotovo drugačna od tiste na podeželju) (Tiebout, 1956).

Decentralizirane fiskalne enote seveda nujno potrebujejo svoje lastne, specifične fiskalne instrumente. Tu se pojavlja vprašanje »pravilne vertikalne javnofinančne (davčne) strukture«. Napačna vertikalna javnofinančna (davčna) struktura ima namreč resne posledice za optimalno porazdelitev proizvodnih virov in povzroča motnje v delovanju ekonomskega sistema (McLure, 1983).

Vrnimo se še na teoretična izhodišča, ki se nanašajo na meje in velikost decentraliziranih fiskalnih enot oziroma območij, med katerimi je treba poiskati ravnotežje med internalizacijo prelivajočih se koristi (oziroma stroškov) in upoštevanjem lokalnih specifičnosti (demografskih, geografskih, kulturnih in ekonomskih). Tako je smiselno oblikovati nekaj ravni enot, na primer:

- zaokrožena območja, ki obsegajo mestna središča, v katerih poteka večina ekonomske dinamike, in predmestja, v katerih živijo ustvarjalci te ekonomske dinamike;
- zaokrožena območja, ki obsegajo geografsko zaključene celote, kot so na primer naravni rezervati, visokogorske kmetije, gozdovi in drugi naravni viri;
- raven manjših lokalnih skupnosti, ki svojim prebivalcem omogočajo oblikovati njim lastne skupine potreb, ki jih nato skozi obstoj lokalne skupnosti tudi zadovoljujejo (Oates, 1972).

Poleg pozitivnih strani decentralizacije obstajajo tudi negativne strani drobljenja večjega območja na manjše decentralizirane enote. Med temi tako imenovanimi pastmi decentralizacije lahko navedemo:

- decentralizacija in prevelika regulacija,
- decentralizacija in drobljenje internega trga,
- decentralizacija in korupcija,
- decentralizacija in ustrezna struktura virov ter nalog nižjih ravni oblasti,
- decentralizacija in makroekonomska koordinacija ter
- decentralizacija in (ne)transparentnost (Tanzi, 2001).

Da bi dosegli osnovni namen fiskalne decentralizacije, mora biti izpolnjenih nekaj pogojev. Eden glavnih je nedvomno ta, da je decentralizirana enota avtonomna na področju financiranja. To pomeni, da ima na voljo dovolj raznoliko paleto finančnih virov, s katerimi lahko pokriva stroške, ki nastajajo ob dobavi dogovorjenih javnih dobrin svojim prebivalcem. Osnovni finančni viri so tako:

- lastni davki, ki jih predpisuje decentralizirana enota sama oziroma so bili predpisani z zakonom in jih uporabljajo vse decentralizirane enote;
- davčni viri, ki si jih decentralizirana enota deli z državo (tako imenovani odstopljeni davki);
- nedavčni prihodki različnih oblik (takse, pristojbine, subvencije, drugi lastni prihodki); in
- zadolževanje (Brezovnik & Oplotnik, 2003).

Pri oblikovanju ustrezne vertikalne javno finančne strukture je zato zelo pomembno, da se upoštevajo značilnosti lokalne skupnosti, ki so konec koncev tudi davčna baza in pogojujejo višino zbranih sredstev. Ob tem je pomembno, da ima lokalna skupnost v enem delu tudi možnost predpisovanja tako imenovanih lastnih davkov, ki jih oblikuje prav na podlagi informacij, ki jih ima o svojih prebivalcih, njihovem premoženju, moralnih vrednotah, ekonomski moči, navadah in predvsem potrebah. S tem se interna finančna konstrukcija decentralizirane enote lažje zapre, uresniči se načelo njene avtonomnosti in doseže učinek povečane narodnogospodarske koristi (Brezovnik & Oplotnik, 2003). Odgovornost za stabilnost je primarno dodeljena centralni oblasti, deloma tudi zaradi problemov, ki bi nastali v primeru neodvisnosti lokalnih oblasti nad lokalnimi finančnimi viri. Čeprav se mednarodno makroekonomsko okolje spreminja v smeri fiskalne decentralizacije in čeprav imajo decentralizirane lokalne skupnosti v industrijsko razvitih državah pomembno vlogo pri stabilizaciji, je očitno, da je stabilizacijska funkcija v državah v razvoju funkcija centralne oblasti. Ob tem je pomembno omeniti, da je vloga lokalnih skupnosti pri stabilizacijski funkciji v državah v razvoju minimalna. Še več, lokalne skupnosti so pogosto visoko finančno odvisne od centralne oblasti celo v razmeroma decentraliziranih sistemih. Poleg tega pa so v državah v razvoju posebej problematični finančni (davčni) viri lokalnih skupnosti, ki večinoma ne temeljijo na stabilnih davčnih osnovah, kot je na primer premoženje, temveč na virih, ki so odvisni od ekonomskih aktivnosti v lokalni skupnosti, kot so na primer kmetijstva in gospodarstva. Po omenjeni teoriji o fiskalni decentralizaciji je odgovornost za distribucijo, enako kot odgovornost za stabilnost, primarno dodeljena centralni oblasti. To primarno odgovornost centralne oblasti pa lahko opravičimo z naslednjim:

- samo centralna oblast je v položaju, da lahko prerazporeja finančna sredstva od bogatejših na revnejše lokalne skupnosti;
- različni programi redistribucije finančnih sredstev med lokalnimi skupnostmi lahko ustvarjajo več problemov ob pogoju, da so produktivni faktorji visoko mobilni. To pomeni, da se lahko rezidenti in gospodarski subjekti selijo iz revnejših lokalnih skupnosti v bogatejše; lokalne skupnosti stremijo k zbiranju javnih prihodkov po virih, ki so progresivni in enostavni (Smoke, 2001).

Vloga decentraliziranih lokalnih skupnosti pri funkciji delitve javnofinančnih sredstev (alokacijska funkcija) je precejšnja predvsem, ker ni mogoče poenotiti javnih storitev v vseh lokalnih skupnostih v posamezni državi. Splošno blaginjo v lokalni skupnosti je mogoče doseči le z ustrezno decentralizacijo, saj lahko rezidenti posamezne lokalne skupnosti sami izbirajo med javnimi dobrinami ter finančnimi viri za kritje javnih izdatkov. V primeru enotne ponudbe javnih dobrin se odločitve o kakovosti in učinkovitosti ponudbe sprejemajo na centralni ravni. Tak sistem pa ni približan prebivalstvu, ki živi na območju posamezne lokalne skupnosti. Prav zato je decentralizacija nujna, ne le zaradi razlik v ponudbi, ampak tudi, ker se odločitve o potrošnji javnih sredstev vežejo na dejanski vir stroškov. Če obstaja v posamezni državi več decentraliziranih lokalnih skupnosti, je večja tudi verjetnost inovacij in izboljšav v ponudbi lokalnih javnih dobrin in storitev (Brezovnik & Oplotnik, 2003).

2 Ocena stanja in razlogi za sprejetje pokrajinske zakonodaje

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93), ki je bil sprejet konec leta 1993, je na podlagi 143. člena ustave uredil povezovanje občin v pokrajine zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena, postopek ustanovitve pokrajine, pravni status pokrajine, izstop občine iz pokrajine, prenos nalog v izvirno pristojnost pokrajin ter načela prenosa nalog iz državne pristojnosti v opravljanje pokrajinam, organe pokrajine, predstavništvo občin v pokrajinskem svetu in druga vprašanja uvedbe pokrajin (Državni zbor, 2007a).

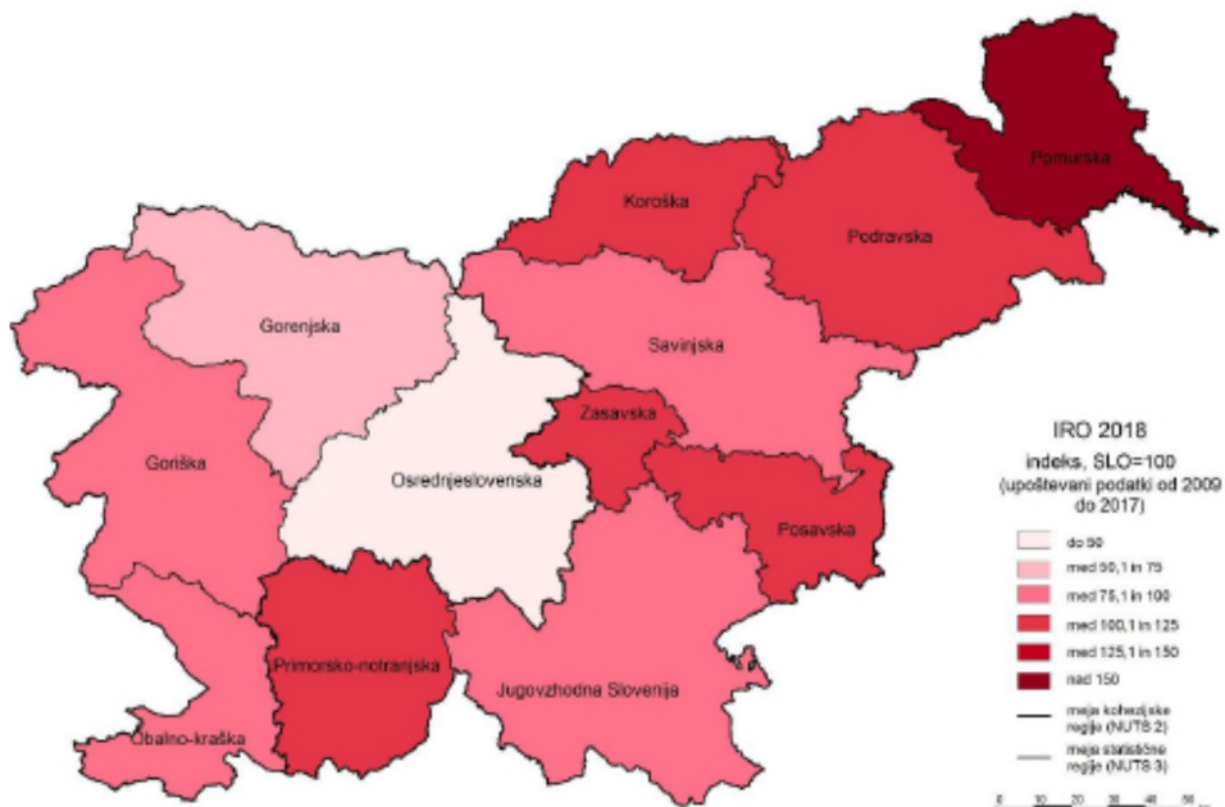
Določbe Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki so se nanašale na pokrajine, niso bile nikoli izvedene. Ureditvev pokrajin v ustavi in zakonu je bila od vsega začetka sporna. Predvsem zaradi tega, ker naj bi se v pokrajine povezovale občine, torej bi bile ustanoviteljice pokrajin občine. S tem bi bile pokrajine institucionalna oblika medobčinskega sodelovanja (Državni zbor, 2007a).

S strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo je bila kot usmeritev in ukrep politike izrecno predvidena vzpostavitev pokrajin kot vmesne ravni teritorialne upravne organiziranosti, ki bi lahko delovala kot partner evropskih strukturnih skladov ter v čezmejnem regionalnem sodelovanju. Regionalizacija je nujna podlaga za hitrejši in bolj uravnotežen razvoj Slovenije. Ob izvajanju zakonov, s področja spodbujanja skladnega regionalnega razvoja kot temeljne sestavine razvojne politike v Republiki Sloveniji in Evropski Uniji, se je pokazalo, da rešitve, ki dajejo sicer teritorialni okvir in opredeljujejo regionalni razvoj kot skupno odgovornost države in občin, ne omogočajo uveljavljanja regionalnih interesov, kar ima lahko za posledico neučinkovito ter razvojno in ekonomsko neustrezno izvajanje razvojnih funkcij (Državni zbor, 2007a). Ob odsotnosti pokrajin se je Vlada RS s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 zavezala k postopni vzpostavitvi regionalnih struktur s povezovanjem občin v razvojne regije, ki je v obstoječem sistemu javne uprave edina delujoča regionalna povezava občin na podlagi določb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/ (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16). Ta proces povezovanja občin in opravljanja razvojnih nalog na regionalni ravni pa je temelj za vzpostavitev pokrajinske ureditve Slovenije, ki je sicer majhna, vendar geografsko izrazito raznolika država.

V skladu z navedenim pa moramo opomniti, da je Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/ v 3. členu določil izhodišča za oblikovanje indeksa razvojne ogroženosti, ki je opredeljen kot »relativni kazalec razvitosti razvojne regije, izračunan na podlagi utežitve kazalcev razvitosti, uravnoteženosti in razvojnih možnosti«. Z navedenim kazalnikom Indeksa razvojne ogroženosti se ugotavlja stopnja razvojne ogroženosti po statističnih regijah. Izsledki raziskave (Pečar, 2018) kažejo, da polovica regij presega povprečne vrednosti indeksa razvojne ogroženosti, zato so bile opredeljene kot razvojno ogrožene. Te regije so: pomurska, zasavska, primorsko-

notranjska, podravska, koroška in posavska. Vse regije z izjemo primorsko-notranjske so v kohezijski regiji vzhodna Slovenija, ki zaradi višine BDP/prebivalca, ki ne dosega 75% povprečja EU, sodi tudi med manj razvite regije v EU. Med razvojno neogroženimi pa so torej vse štiri regije kohezijske regije zahodna Slovenija (osrednjeslovenska, gorenjska, obalno-kraška in goriška), poleg teh pa še jugovzhodna Slovenija in savinjska regija iz vzhodne kohezijske regije. Ob navedenem moramo opomniti, da je bila v letu 2018 pomurska regija 3,8 krat bolj razvojno ogrožena od osrednjeslovenske regije. Medregionalne razlike, merjene s koeficientom variacije, pa so znašale okoli 27,8%. Glede na leto 2014 se je tudi razmerje med skrajnima regijama nekoliko povečala (s 3,3 na 3,8 krat), prav tako pa tudi medregionalne razlike (s 27% na 27,8%). Vse navedeno kaže na dejstvo, da v Sloveniji, kljub ustrezni normativni ureditvi, nismo uspeli zagotoviti skladnega regionalnega razvoja (Pečar, 2018).

Slika: Indeks razvojne ogroženosti, 2018

Vir: GURS, SI-STAT podatkovni portal, SURS, MOP, ZRSVN, URSZR, MGRT, DRI upravljanje investicij d.o.o., izračuni Pečar, 2018. Kartografija (Pečar, 2018).

Od uvedbe lokalne samouprave v letu 1994 se je pokazalo, da je Slovenijo treba regionalizirati z ustanovitvijo pokrajin. Od leta 1999 so poslanke in poslanci sicer predlagali ustanovitev posameznih pokrajin (predlog Zakona o Koroški pokrajini z dne 3.2.1999 (Herman Tomažič, Peter Petrovič, Darinka Mravljak); predlog Zakona o pokrajini Posavje z dne 14.7.2000 (Jože Avšič, Branko Janc); predlog Zakona o pokrajini Bela Krajina z dne 24.8.2000 (Andrej Fabjan); predlog Zakona o Severnoprimerški pokrajini z dne 18.10.2000 (Borut Pahor); predlog Zakona o Pokrajini Spodnje Podravje z dne 18.10.2000 (Franc Pukšič); predlog Zakona o ustanovitvi Zgornje Savinjske in Šaleške pokrajine z dne 9.2.2005 (Bojan Kontič)), vendar jih Državni zbor RS ni sprejel, češ da je potrebno vse pokrajine ustanoviti hkrati. Tega pa ni bilo mogoče storiti brez spremembe ustave, ki bi na območju cele države hkrati omogočila ustanovitev pokrajin kot samostojnih upravno političnih teritorialnih skupnosti in razvojnih entitet s položajem pravne osebe javnega prava, z lastnim premoženjem in finančnimi viri, z izvirnimi pristojnostmi in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi (več Šmidovnik, 1995). S spremembami je bilo treba omogočiti izvedbo decentralizacije oziroma prenosa upravljanja javnih zadev z državne na lokalno, pokrajinsko raven v skladu z načeli subsidiarnosti (Vlaj, 2001).

S sprejetjem Ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 68/06) so bili spremenjeni 121., 140. in 143. člen ustave, ki so podlaga za oblikovanje zakonov, s katerimi bodo urejeni oblikovanje območij pokrajin, njihov pravni status, organizacija, naloge in financiranje (Državni zbor, 2007a).

Z ustavnim zakonom se v državno ureditev Republike Slovenije umeščajo pokrajine kot samostojni upravno politični teritorialni podsistem lokalne samouprave. Novi določbi 121. in 140. člena ustave sta odprli proces decentralizacije javne uprave s prenosom izvajanja državnih nalog na lokalne skupnosti in s tem uveljavljanje evropskega načela

subsidiarnosti. Na podlagi 143. člena ustave so pokrajine dobile pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti s pravico do pokrajinske samouprave in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi (Državni zbor, 2007a).

Pokrajine bodo ustanovljene hkrati na območju cele države, imele bodo isti pravni status in iste naloge v vsej državi. Pokrajine bodo opravljale lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena, ki bodo določene z zakonom. Poleg tega ustava omogoča prenašanje izvajanja državnih nalog na pokrajine. Določba ustave določa način sprejemanja zakona o ustanovitvi pokrajin z dvotretjinsko večino navzočih poslancev in ob sodelovanju občin (Državni zbor, 2007a).

Sposobnost pokrajinske skupnosti, da samostojno in demokratično v sistemu pokrajinske samouprave uresničuje skupne interese in zagotavlja skupne potrebe svojih članov, se izkazuje v ustreznem obsegu lastnih človeških, materialnih in finančnih virov. Pokrajina je torej v skladu z ustavnim konceptom geografsko zaokrožena teritorialna enota, ki ima možnosti, da zaradi svojih gospodarskih, človeških, prostorskih in drugih zmogljivosti, zagotavlja uresničevanje potreb pokrajinske skupnosti v skladu z njenimi interesi. S tem je opredeljeno osnovno izhodišče, po katerem je pokrajina območje z lastnimi zaključenimi funkcijskimi in infrastrukturnimi sistemi. Optimalna regionalizacija bo zagotavljala možnosti za skladnejši regionalni razvoj, porast razvojnih potencialov in stabilnosti razvojnih procesov in nikakor ne poslabšanje sedanjih razmer in nove prostorske ter razvojne neuravnoteženosti. Pomenila bo racionalno organiziranost sistema javne uprave na regionalni ravni, splošno optimalno dostopnost do pokrajinskih (javnih) služb in vsebinsko usklajeno umestitev pokrajin v hierarhijo teritorialnih členitev (Vlaj, 2010). Skladno s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 se bo z ustanovitvijo pokrajin krepil partnerski odnos med organi države in lokalne samouprave, kar je pogoj za pospešen razvoj obeh sistemov. Po reformi lokalne samouprave je Slovenija v letu 1994 dotedanji enotirni upravni sistem nadomestila z dvotirnim, s čimer je bila postavljena jasna meja med lokalno samoupravo in državno upravo, vendar pa sistema, nista ustrezno povezana, da bi zagotavljala učinkovito delovanje državne uprave na lokalni ravni ter predvsem učinkovito izvajanje javnih storitev. Z ustanovitvijo pokrajin se tako ponuja možnost (postopne) odprave dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitev enotirnega sistema, v katerem bi prenesene državne naloge na lokalni ravni izvajale pokrajinske uprave (Vlada RS, 2016).

Pokrajine so nova struktura upravljanja, ki bo zapolnila vrzel med občinami in državo in bo primerno mesto za uresničevanje načela subsidiarnosti oziroma za nujno potrebno decentralizacijo in demokratizacijo naše države. To dograditev lokalne samouprave nam narekujejo najprej domače razmere in razlogi, pa tudi primerljivost z evropskimi kriteriji in standardi, ki jih vsebujejo ratificirana Evropska listina lokalne samouprave (MELLS) in drugi dokumenti Sveta Evrope in Evropske unije. Dobra lokalna in regionalna samouprava je javna dobrina, ki so jo želele zagotoviti države članice Sveta Evrope. Zagotavljanje dobrega lokalnega in regionalnega upravljanja je bistveni cilj, ki ga morajo zasledovati članice Sveta Evrope, z namenom odgovoriti na izzive, s katerimi se soočajo njihove družbe in upoštevati legitimna pričakovanja njihovih državljanek in državljanov. Hkrati regionalna samouprava spodbuja učinkovito rabo različnih regionalnih virov in ohranja regionalno identiteto (Vlaj, 2009).

3 Cilji, načela in poglavitne rešitve pokrajinske zakonodaje

Temeljni namen in cilj teritorialne (regionalne) decentralizacije je učinkovito in pregledno upravljanje ter zagotavljanje kakovostnih storitev za lokalno in regionalno prebivalstvo ter zagotavljanje skladnejšega regionalnega razvoja, ki mora temeljiti na zmanjšanju naraščajočih regionalnih razlik, krepitvi policentrizma, ohranjanju poseljenosti in izboljšanju možnosti za dvig blagostanja prebivalcev in ekosistemov vseh geografskih območij Slovenije. Nadaljevanje zastalega procesa regionalizacije in decentralizacije ter ustvarjanje večplastnih pogojev za učinkovitejšo in uspešnejšo mobilizacijo različnih regionalnih razvojnih virov in večjo dostopnostjo do storitev višje stopnje ter zmanjševanje okoljsko-podnebne regionalne ranljivosti je ključno za kakovostnejše življenje prebivalcev in prebivalcev Slovenije, za večjo medregionalno enakost državljanek in državljanov (Nared et al, 2019).

Evropsko primerljivo skromen prebivalstveni in posledično skromnejši regionalni razvojni potencial je v dosedanjih poskusih teritorialnih členitev geografsko izjemno pestre Slovenije kot trajnostno razvojno optimalno predvidel delitev na 8 pokrajin (razvojnih regij), ki pa v zadnjem poskusu ustanavljanja pokrajin v letu 2007 ni bila sprejeta (Plut, 2019).

Večje število pokrajin, katerih prebivalstvo ne bi dosegalo 100.000 prebivalcev je bilo ovrednoteno kot razvojno in sonaravno manj primerno, celo tvegano, saj bi bile šibke pokrajine pričakovana »žrtev« dejansko centralizacijskih teženj. Majhne pokrajine bi v globalizacijskem in digitalizacijskem procesu dodatno izgubljale možnosti opravljanja zahtevnejših nalog in javnih storitev ter ne bi ustrezale ekonomičnosti obsega, pojavljale bi se ovire pri oblikovanju sodobnega krožnega trajnostnega regionalnega gospodarstva, bile bi praktično neprimerljive z večino evropskih razvojnih regij, oteženo bi bilo enakopravno čezmejno medregionalno sodelovanje (Plut, 2019).

Členitev geografsko mozaične Slovenije izrazitejših regionalnih razlik zgolj na manjše število (od 3 do 5 oz. 6 makroregij) za naše razmere velikih razvojnih regij bi povzročilo nadaljevanje regionalnega razvoja v smeri zanemarjanja robnih geografskih območij in prevelike podrejenosti regionalnih središč nižje stopnje in mezo-regij oziroma regionalnih skupnosti. Regionalizacija oziroma členitev Slovenije na 8 pokrajin je bila zasnovana na funkcijski, razvojno-oskrbno in gravitacijsko opredeljeni regiji, ki temeljno izhaja iz izbranih regionalizacijskih kriterijev:

1. demografski kriterij: doseganje kritičnega makroregionalnega demografskega praga;
2. urbani kriterij: hierarhija centralnih naselij mest Slovenije;

3. ekonomskogeografski in političnogeografski kriterij: vplivna, gravitacijska območja regijskih središč;
4. hidrogeografski kriterij: členitev na večja porečja;
5. regionalno identitetni (skupnostni) kriterij: delno upoštevanje regionalne identitete prebivalcev (socialni kapital), ki je sicer zaradi velike geografske razčlenjenosti Slovenije praviloma vezana na manjše prostorske enote (Plut, 2019).

V primeru členitve na 8 pokrajin bi bil v vseh primerih dosežen priporočen demografski prag Sveta Evrope, da naj bi imele ustanovljene pokrajine najmanj 100.000 prebivalcev (Šmidovnik, 2004). Zavodnik Lamovškova in sodelavci poudarjajo, da morajo funkcionalne regije z dovolj močnimi urbanimi središči omogočati napredek manj razvitih, obrobni delov Slovenije. Tudi po njihovem mnenju le regije z dovolj velikim razvojnim kapitalom in z več kot 100.000 prebivalcev, z večjimi pristojnostmi in zmožnostjo gravitacijskega tekmovanja z močnimi in večjimi regijami in mesti sosednjih držav omogočajo doseganje ciljev trajnostnega regionalnega razvoja in ohranjanje dejanske nacionalne suverenosti. Zgolj ekonomsko, zaposlitveno in storitveno dovolj močna regionalna središča lahko namreč enakopravno tekmujejo z večjimi mesti sosednjih držav in gospodarsko in kulturno krepijo dovolj razvojno močne obmejne regije Slovenije (Pogačnik et al, 2011).

Ravbar upravičeno sodi, da se za usmerjanje regionalnega razvoja med številnimi možnimi modeli regionalizacij kot najbolj uporabna običajno izkaže mestna regija, saj so urbana središča izredno pomembna za uspešnost delovanja celotne regije. Ustrezna oprema središčnih krajev je po njegovem mnenju temeljni pogoj za oblikovanje prihodnje pokrajinske, regionalne mreže (Ravbar, 1999).

Omrežje centralnih naselij se sicer z gospodarskim in družbenim razvojem spreminja, vendar njegove temeljne značilnosti ostajajo. Po teoriji o centralnih naseljih, ki je ključna za razumevanje družbeno prostorske organizacije in njenega delovanja, je po sistemskih raziskavi Vrišerja v Sloveniji 7 stopenj centralnih naselij (Vrišer, 1999: 47-67). V 5-7 stopnjo centralnih naselij z razvitimi najvišjimi, makroregionalnimi funkcijami storitvenih dejavnosti (promet, trgovina, obrt, gostinstvo, javna uprava, šolstvo, zdravstvo) uvršča naslednjih 8 mest (Vrišer, 1999, 42): Ljubljana (7. stopnja), Maribor (6. stopnja) in Celje, Koper, Kranj, Murska Sobota, Novo mesto in Nova Gorica (5. stopnja). Z razvojno-storitvenega vidika je navedenih 8 mest z najvišjimi funkcijami, katera so bila zato predlagana za središča razvojno zasnovanega predloga členitve na 8 pokrajin. Srednja (mezo-regionalna) oskrba raven oziroma razvrstitev urbanih središč po vplivnemu (gravitacijskemu) območju je postavila na vrh prav vseh osem centralnih naselij 5-7. stopnje, ki imajo v najslabšem primeru nekaj manj kot 100.000 prebivalcev v vplivnem območju (Vrišer, 1999, 46):

1. Ljubljana - 489.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
2. Maribor – 257.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
3. Celje – 208.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
4. Murska Sobota – 124.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
5. Nova Gorica – 118.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
6. Kranj – 117.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
7. Novo mesto: 97.000 prebivalcev v gravitacijskem območju;
8. Koper – 96.000 prebivalcev v gravitacijskem območju.

Po nekaterih predlogih členitve Slovenije na večje število pokrajin (8-10) se je podčrtal tudi poseben položaj Mestne občine Ljubljana kot glavnega mesta, vendar v okviru širše pokrajine (Vrišer, 1999).

Razen razvojno optimalne členitve na 8 pokrajin pa je z mezo-regionalnega razvojnega vidika in okrepljenega policentričnega razvoja centralnih središč tudi 4. in delno 3. stopnje izjemno pomembno, da bi se v okviru 8 predlaganih pokrajin prepoznale t.i. regionalne skupnosti (drugi regionalni hierarhični prag), ki jih je po regionalizacijah 25-30. Regionalne skupnosti med drugim označuje višje poistovetenje njihovih prebivalcev in prebivalcev, pa tudi nekateri specifični razvojni, infrastrukturni in okoljski problemi, specifična naravna in podnebna tveganja, v številnih primerih obmejna lega ter različni razvojni mezo-regionalni potenciali. Z vidika sodobnega, trajnostno sonaravnega razvoja gospodarstva in regionalnega razvoja je upoštevanja vreden naslednji predlog Ravbarja (1999): ob »velikih« pokrajinah je možno uvesti še vmesno stopnjo središč medobčinskega sodelovanja po načelih majhnih in prilagodljivih, a sodobnih regij za upravljanje.

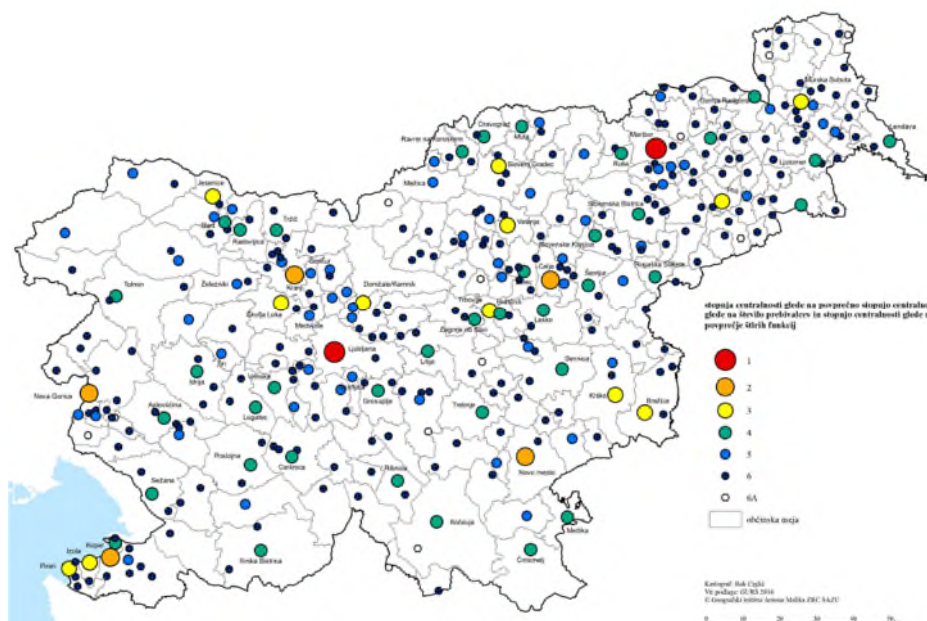
Upoštevanje hidrogeografskega kriterija, torej členitve na porečja in dele porečja, čim večje upoštevanje zlasti izrazitejših razvodnic med porečju tudi pri razmejevanju pokrajin omogoča sonaravno urejanje porečij npr. glede vodne oskrbe (vodo zbirna območja), poplavne varnosti, prilagajanja na podnebne spremembe, varovanja okolja in narave itd. Podčrtati velja, da so razvodnice med porečji obenem pomembno vplivale na oblikovanje regionalne identitete prebivalcev, torej na socialni kapital naravnogeografsko zaokroženih območij. V posameznih primerih (nižinska in gričevnata območja) pa so razvodnice višinsko neizrazite, zato se hidrogeografski kriterij ni uporabil.

Glede na geografsko, poselitveno in gospodarsko sestavo Slovenije, gospodarske, prebivalstvene, geografske in funkcijske kazalce, sodobne evropske regionalizacijske težnje in predvidene široke razvojne naloge pokrajine bi členitev na 8 pokrajin po mnenju večine strokovnjakov projektne skupine Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije v letu 2004, omogočala glede na razmerje med učinkovitostjo in stroški najbolj smotno, optimalno izpolnjevanje njihovih zahtevnih avtonomnih nalog in opravil (Plut, 2004).

Analiza centralnih naselij v Sloveniji iz leta 2017 je pokazala, da imata najvišjo stopnjo centralnosti Ljubljana in Maribor,

sledijo Koper, Nova Gorica, Kranj, Novo mesto in Celje. V to skupino pa sodi smiselno tudi Murska Sobota (njena vloga v zdravstvu ni bila upoštevana zaradi lokacije bolnišnice v Rakičanu) (Nared et al, 2019).

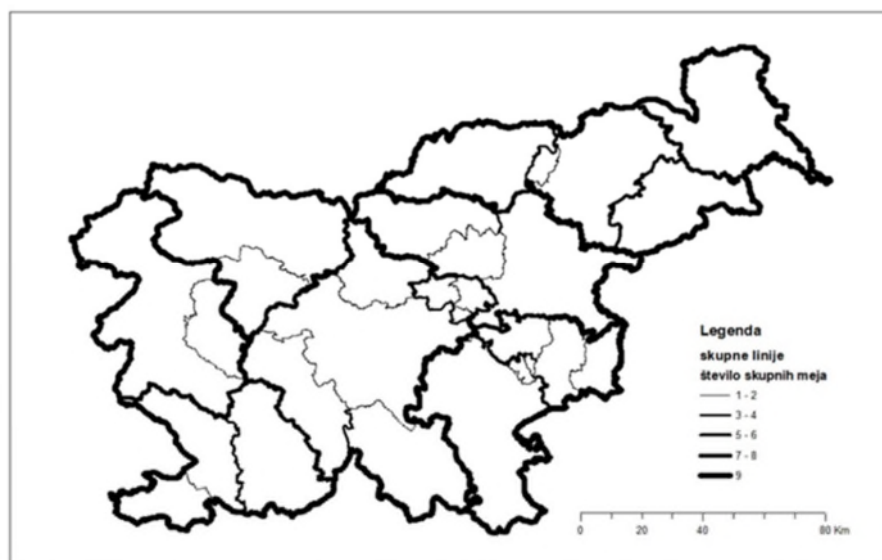
Slika: Središča centralnega pomena

Vir: Nared in sodelavci, 2017.

Pomemben dejavnik pri oblikovanju pokrajin pa je tudi obstoječa sektorska regionalizacija, ki nakazuje na utečena razmerja v slovenskem prostoru. Izstopa osem funkcijsko zaokroženih območij (pogostost skupne meje 7-9). S tega vidika pa je vprašljiva edino umestitev Koroške, ki v upravnem smislu sodi v Podravje, z vidika mobilnosti pa v Savinjsko pokrajino (Nared et al, 2019); samostojno pa ne dosega 100.000 prebivalcev, kar je priporočen demografski prag Sveta Evrope.

Slika: Teritorialne členitve po kriteriju obstoječih teritorialnih/sektorskih delitev

Vir: Nared s sodelavci, 2019.

Ob navedenem moramo opomniti, da je v sodobnem času v Evropi koncept regije pogosto povezan z uresničevanjem ciljev učinkovite in trajnostne ozemeljske razvojne politike (Svet Evrope, 2016) in ozemeljske kohezije v okviru Evropske unije (Evropska unija; Evropska komisija, 1999, 2010, 2016) (Drobne, 2019). Evropska unija zagotavlja skladen razvoj celotnega evropskega ozemlja s spodbujanjem funkcionalnega pristopa k celovitemu razvoju ozemelj kot prostorov, kjer državljani živijo, kot želijo, s krepitvijo lokalnih politik, in sicer z upravljanjem na več ravneh, od

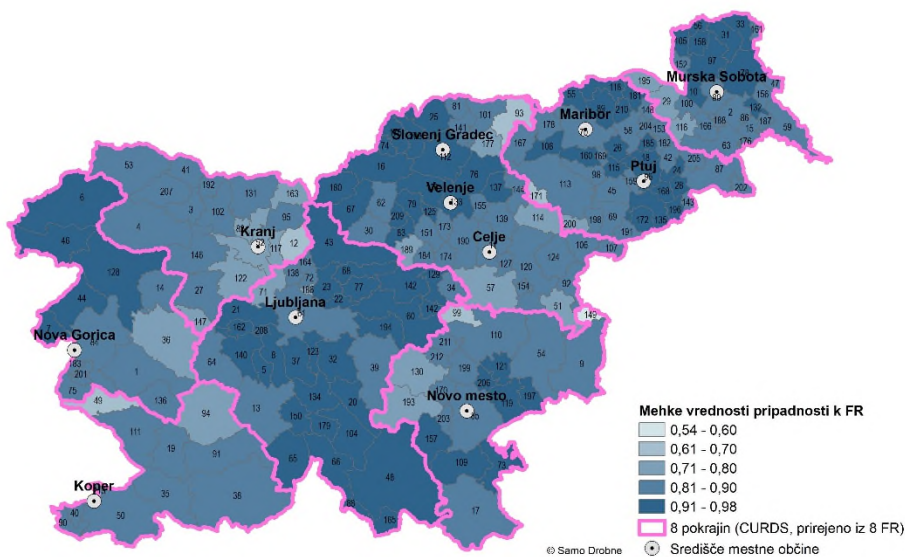
lokalnega do evropskega, s spodbujanjem sodelovanja med ozemlji in krepitevijo lokalnih politik in evropskega povezovanja, z boljšim poznavanjem ozemelj za lažje usmerjanje njihovega razvoja (Evropska komisija, 2016; Svet Evrope, 2016)). Pri tem še kar nekaj članic uporablja dogovorno opredeljene administrativne regije, ki sicer homogeno pokrijejo celotno pripadajoče območje države in so primerljive velikosti (OECD, 2002; Coombes et al, 2012). Administrativne regije so najpogosteje opredeljene na podlagi zgodovinskih dejstev ali zamejitve homogenih območij na podlagi enega ali več parametrov. V nasprotju z njimi pa so funkcionalne regije rezultat funkcionalnih povezav v prostoru in času. Funkcionalne regije se z razvojem družbe, tehnologije in investicij v prostoru spreminjajo in so lahko raznolike po velikosti in številu prebivalstva. Na podlagi trajnostnih funkcionalnih regij Slovenije (s pripadajočimi trajnostnimi funkcionalnimi regionalnimi skupnostmi) se na območju Slovenije lahko oblikujejo:

1. Pomurska regija (116.670 prebivalcev, 1338 km²): 1-1 Prekmurje, 1-2 Prlekija;
2. Podravska regija (346.587, 2394 km²): 2-1 Mariborska regija, 2-2 Dravinjska regija, 2-3 Spodnje Podravje;
3. Koroško-Savinjska regija (307.711, 3201 km²): 1-1 Koroška, 3-2 Zgornje Savinjska dolina, 3-3 Šaleška dolina, 3-4 Celjska regija, 3-5 Posotelje;
4. Gorenjska regija (203.850, 2137 km²): 4-1 Zgornja Gorenjska, 4-2 Srednja Gorenjska, 4-3 Škofjeloška regija;
5. Osrednjeslovenska regija (661.532*, 4780 km²): 5-1 Ljubljanska regija (MO Ljubljana – glavno mesto s posebnim statusom), 5-2 Kamniško-Domžalska regija, 5-3 Zasavje, 5-4 Litjska regija, 5-5 Vrhnjsko-Logaška regija, 5-6 Notranjska, 5-7 Grosupeljska regija, 5-8 Kočevsko-Ribniška regija;
6. Regija Jugovzhodne Slovenije (Dolenjsko-Posavsko-Belokranjska regija) (181.844, 2575 km²): 6-1 Srednja Dolenjska, 6-2 Spodnje Posavje, 6-3 Bela krajina;
7. Severnoprimska regija (118.188, 2325 km²): 7-1 Zgornje Posočje, 7-2 Goriška regija, 7-3 Idrijsko-Cerkljanska regija, 7-4 Vipavska dolina;
8. Južnoprimska regija (126.492, 1524 km²): 8-1 Kraško - Brkinska regija, 8-2 Slovenska Istra (Nared et al, 2019).

Na delovnem sestanku ožje strokovne skupine za pripravo pokrajinske zakonodaje 16. 9. 2019 se je izpostavila potreba po doslednem upoštevanju strokovnega predloga 8 regij, ki zagotavljajo skladnejši regionalni razvoj Slovenije, kot strokovnega izhodišča za oblikovanje bodočih pokrajin v Sloveniji. V tem primeru gre za členitev, kot jo prikazuje slika v nadaljevanju, ki jo dobimo tudi z manjšo preureditvijo 8 FR modeliranih po metodi CURDS (glej sliko). Parametri, ki smo jih v tem primeru uporabili za modeliranje FR so bili $minWP = 30.000$, $tarWP = 35.000$, $minSC = 0,70$, $tarSC = 0,80$). Pripadnost občine k posamezni od 8 pokrajin je v preglednici v prilogi 12 v (Drobne, 2019).

Podrobna analiza mehkih vrednosti pripadnosti občine k pokrajini (slika spodaj) izkaže nekoliko nižjo samozadostnost 8 pokrajin kot 8 funkcionalnih regij na sliki 12 v (Drobne, 2019), saj se zniža najmanjša vrednost samozadostnosti občine iz 0,7 (8 funkcionalnih regij) na 0,54 (8 pokrajin). Občine, ki imajo v primeru predloga 8 pokrajin nekoliko nižjo samozadostnost kot v primeru 8 FR so: (149) Bistrica ob Sotli, (99) Radeče, (12) Cerklje na Gorenjskem, (171) Oplotnica, (49) Komen in (93) Podvelka. V primeru, da se zakonodajalec odloči za uvedbo 8 predlaganih pokrajin, bi bilo smiselno ponovno proučiti pripadnost omenjenih šestih občin k pokrajini (Drobne, 2019).

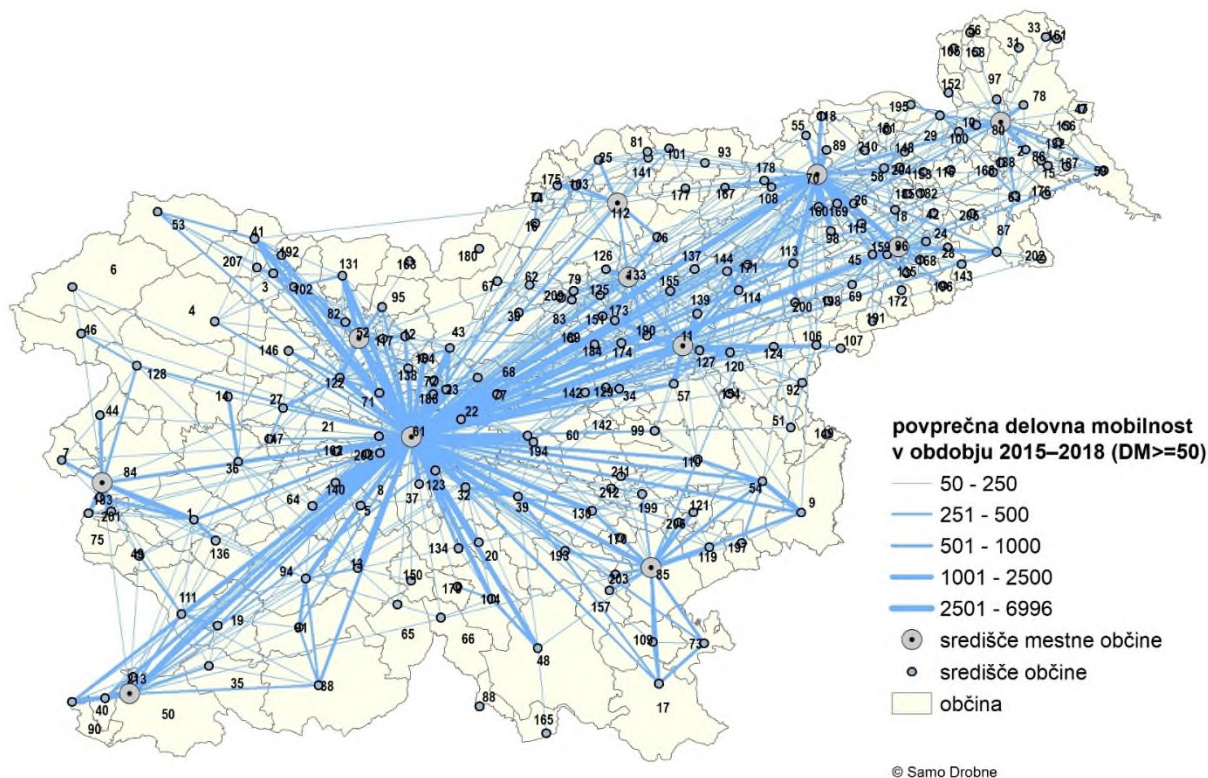
Slika: Mehke vrednosti pripadnosti k funkcionalni regiji (8 funkcionalnih regij modeliranih po metodi CURDS)

Vir: Drobne, 2019.

Na podlagi izsledkov študije o funkcionalnih regijah, kot podlagah za ustanovitev pokrajin (Drobne, 2019) je pri modeliranju in upodobitvi tokov delovne mobilnosti med občinami v Sloveniji v obdobju 2015–2018 izkazana prevladujoča vloga najmočnejšega zaposlitvenega središča v Sloveniji, t.j. glavnega mesta Ljubljane. Mestna občina Ljubljana je namreč v obdobju 2015–2018 nudila preko 26% vseh delovnih mest v Sloveniji, kar kaže na izrazito »dejansko centralizacijo« Slovenije in pešanje zamisli o policentrični Sloveniji (Drobne, 2019)

Slika: Tokovi delovne mobilnosti med občinami Slovenije v obdobju 2015-2018

Vir: Drobne, 2019: 25.

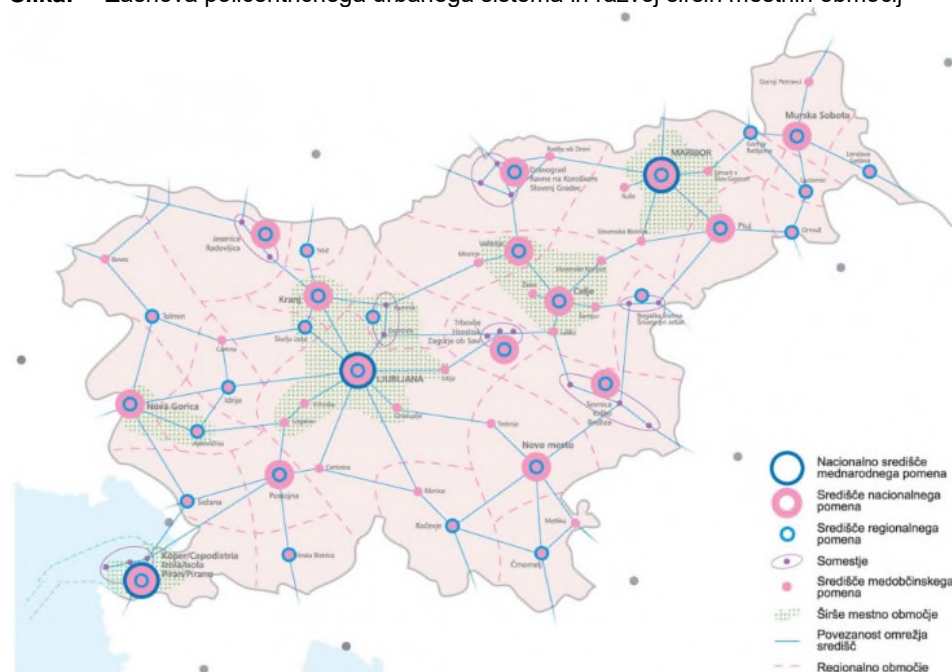
Preglednica: Povprečno število delovnih mest v občini v obdobju 2015–2018 (urejeno po rangu; prikazanih je prvih 17 občin)

Rang	Mestna občina	Šifra občine	Ime občine	Število prebivalcev*	Število delovnih mest	% delovnih mest glede na Slovenijo
1	da	61	Ljubljana	292.988	216.952	26,6 %
2	da	70	Maribor	112.065	57.825	7,1 %
3	da	11	Celje	49.473	28.329	3,5 %
4	da	85	Novo mesto	37.063	23.678	2,9 %
5	da	52	Kranj	56.267	23.591	2,9 %
6	da	50	Koper/Capodistria	52.234	23.564	2,9 %
7	da	133	Velenje	33.293	15.861	1,9 %
8	da	84	Nova Gorica	31.799	14.289	1,7 %
9	da	96	Ptuj	23.257	12.422	1,5 %
10	da	80	Murska Sobota	18.730	11.652	1,4 %
11	ne	23	Domžale	36.264	11.070	1,4 %
12	ne	122	Škofja Loka	23.076	9156	1,1 %
13	ne	54	Krško	25.996	8857	1,1 %
14	ne	190	Žalec	21.340	8128	1,0 %
15	ne	43	Kamnik	29.686	7760	0,9 %
16	da	112	Slovenj Gradec	16.596	7747	0,9 %
17	ne	113	Slovenska Bistrica	25.599	7709	0,9 %

* vir: SURS (www.stat.si); Drobne, 2019.

V skladu z navedenim moramo opomniti, da prostorski razvoj v Sloveniji sledi načelom policentričnega razvoja. Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS 2004) tako opredeljuje sistem središč – policentrični urbani sistem, v katerem opredeljuje središča nacionalnega (15)¹, regionalnega (15) in medobčinskega pomena (20). Središča nacionalnega in regionalnega pomena so najpomembnejša središča družbene infrastrukture, oskrbnih, storitvenih, upravnih in drugih dejavnosti ter najpomembnejša gospodarska območja in prometna vozlišča. S primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami pa se nanje navezuje omrežje ostalih središč.

Slika: Zasnova policentričnega urbanega sistema in razvoj širših mestnih območij

Mappa na mestrju med RS in RNI je prejeta na podlagi o skupni študiji med RS in RNI (priloga 1), ki sta ga 19.07.2001 potrdili oboje vladi. 20.07.2001 pa je bil samostojno o istih vseh pogajalskih sklopih.

Karta št.4

ZASNOVA POLICENTRIČNEGA URBANEGA SISTEMA IN RAZVOJ ŠIRŠIH MESTNIH OBMOČIJ

Vir: Ministrstvo za okolje in prostor, dostopno na: <https://www.gov.si teme/nov-tema-42/> (26.9.2019).

¹ Kot središča nacionalnega pomena se prioritarno razvija mesta Celje, Kranj, Ljubljano, Maribor, Mursko Soboto, Novo Gorico, Novo mesto, Postojno, Ptuj in Velenje ter somestja Brežice – Krško – Sevnica, Jesenice – Radovljica, Koper – Izola – Piran, Slovenj Gradec – Ravne na Koroškem – Dravograd in Trbovlje – Hrastnik – Zagorje ob Savi (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije /OdSPRS/ (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17- ZUreP-2)).

Podprta z infrastrukturo, imajo urbana središča ključno vlogo v uravnoveženem razvoju države kot ekonomska, trgovinska, izobraževalna, kulturna, stanovanjska in storitvena središča. Iz razvojnega vidika v Sloveniji tri urbana območja izstopajo kot središča mednarodnega pomena. To so Ljubljana, Maribor in Koper. Ta tri središča so ključna za konkurenčnost Slovenije v globalnem smislu, saj imajo pomembno vlogo v okviru prometnih omrežij, dostopnosti in povezav ter koncentracije znanja in inovativnosti. V okviru razvoja države ima vsako od njih specifičen pomen ter razvojne priložnosti in probleme. Ljubljana in Maribor predstavljata dve največji urbani središči v državi (edini urbani središči z več kot 100.000 prebivalcev), Koper pa ima zaradi svoje obmorske prostorske lege in pristanišča posebno geostrateško vlogo (Ministrstvo za okolje in prostor, 2019).

Hkrati s specifičnimi razvojnimi potenciali se mesta srečujejo tudi z razvojnimi problemi. Izstopajo zlasti problemi onesnaženja zraka, slabe dostopnosti z javnim prometom in problematika ozkih grl, slabo izrabljenih notranjih urbanih površin za razvoj mesta ob hkratnih potrebah po zagotavljanju novih površin za gospodarski razvoj, ponekod pa tudi socialne izključenosti (Ministrstvo za okolje in prostor, 2019).

Upošteva dejstvo, da v vseh dosedanjih poskusih ustanavljanja pokrajin predlagana teritorialna členitev na 8 pokrajin ni bila sprejeta, je bila v postopku priprave pokrajinske zakonodaje, ob analizi predhodno izbranih središč okoli mestnih občin v Sloveniji, predlagana povezava 18 funkcionalnih regij v enovite teritorije 11 pokrajin (Drobne, 2019) z glavnim mestom Ljubljana kot samostojno funkcionalno regijo.

Tekom razprave in predstavitev predlagane teritorialne členitve na 11 pokrajin so bili podani naslednji predlogi, in sicer:

- predlog za oblikovanje Osrednjeslovenske pokrajine;
- predlog za oblikovanje močnejše in enovite Štajerske pokrajine,
- predlog za oblikovanje samostojne Posavske pokrajine,
- predlog za oblikovanje samostojne Zasavske pokrajine,
- predlog za določitev posebnega statusa Mestni občini Ljubljana in Mestni občini Maribor.

Upošteva strokovno utemeljeno razvojno optimalno teritorialno členitev na 8 pokrajin ter težnjo po ustanovitvi čim bolj homogenih pokrajin in navedene predloge predlagamo, da se Slovenija teritorialno členi na 10 pokrajin s podelitvijo posebnega statusa Mestni občini Ljubljana in Mestni občini Maribor, ki imata izkazano najvišjo stopnjo centralnosti in sta največji urbani središči v Sloveniji z več kot 100.000 prebivalci. V primeru členitve na predlaganih 10 pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljane in Mestne občine Maribor bi bil v vseh pokrajinah in mestnih občinah s posebnim statusom dosežen priporočen demografski prag Sveta Evrope, da naj bi imele ustanovljene pokrajine najmanj 100.000 prebivalcev (Šmidovnik, 2004) in ob tem ne bi presegle 300.000 prebivalcev, kar je ustrezno z vidika upravne, politične in fiskalne decentralizacije. Na tem mestu moramo opomniti, da pri financiranju lokalne samouprave zasledujemo alokacijsko funkcijo javnih financ, drugi dve funkciji, to je redistribucijsko in stabilizacijsko oziroma razvojno pa prvenstveno prepuščamo centralnemu nivoju oblasti. Alokacijska funkcija je po svoji naravi ključna za učinkovito in ekonomično dobavo javnih dobrin in javnih storitev, ki so predmet lokalnih (pokrajinskih) gospodarskih in negospodarskih javnih služb. Za uspešen in optimalno postavljen model fiskalne decentralizacije je potrebno upoštevati temeljna načela (fleksibilnosti, skladnosti in avtonomnosti) Evropske listine lokalne samouprave. V kolikor upoštevamo navedena načela in jih uporabimo na modelu Slovenije, ugotovimo, da bi morale biti decentralizirane enote (bodisi občine, pokrajine) čim bolj homogene, da ne prihaja do prevelikih razlik v fiskalni kapaciteti – posledično pa v avtonomnosti in skladnosti finančnih virov in njihove korelacije s pristojnostmi in nalogami. V tem smislu posledično sledimo načelu finančne izravnave za tiste decentralizirane enote, ki ne uspejo slediti večini oz. povprečni decentralizirani enoti/enotam. Prav v tem okviru je izhodiščna homogenost pokrajin še kako pomembna, pri čemer gre predvsem za homogenost glede na lastnosti decentraliziranih enot (demografske, geografske, ekonomske, socialne, družbene...). Če bomo ustanovljali pokrajine, ki si po svojih lastnostih in fiskalni kapaciteti ne bodo podobne (kolikor je to pač mogoče), bomo kmalu prispeli na polje, kjer ne bomo mogli več pričakovati njihovega učinkovitega delovanja, medsebojnega sodelovanja, pa tudi ne enakomernega in uravnoveženega razvoja Slovenije – kar je pa eden izmed pomembnejših ciljev decentralizacije Slovenije z ustanovitvijo pokrajin. Z vidika fiskalne decentralizacije je optimalen model pokrajin, ki predvideva med 100.000 do 300.000 prebivalci. Slednje, glede na trenutno strukturo možnih virov financiranja tako tudi zagotavlja večjo fiskalno homogenost in optimalno fiskalno kapaciteto vseh enot. Upošteva navedeno tako ni primerno zagovarjati modelov, kjer bi bile katere izmed pokrajin bistveno različne od povprečja npr. nad ali pod okvirom navedenega števila prebivalcev (Oplotnik, 2019).

V primeru, da se zakonodajalec odloči za uvedbo 10 pokrajin (s posebnim statusom Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor), ki dosledno izhajajo iz predloga 8 regij, pa gre za preureditev 12 FR modeliranih po metodi CURDS z naslednjimi izhodiščnimi parametri: $minWP = 20.000$, $tarWP = 25.000$, $minSC = 0,65$, $tarSC = 0,80$), oziroma preureditev 9 FR modeliranih po metodi CURDS z naslednjimi izhodiščnimi parametri: $minWP = 25.000$, $tarWP = 35.000$, $minSC = 0,65$, $tarSC = 0,80$. Ureditev predloga členitve Slovenije na 10 pokrajin je prikazana na sliki spodaj (Drobne, 2019).

Analiza mehkih vrednosti pripadnosti občine k posamezni od 10 pokrajin v primeru, ko izločimo Mestno občino Ljubljana in Mestno občino Maribor pa izkaže bistveno znižanje samozadostnosti Osrednjeslovenske in Štajerske pokrajine. Mehke vrednosti pripadnosti občin iz zaledij obeh mestnih občin padejo celo pod 0,5. V okolici Ljubljane

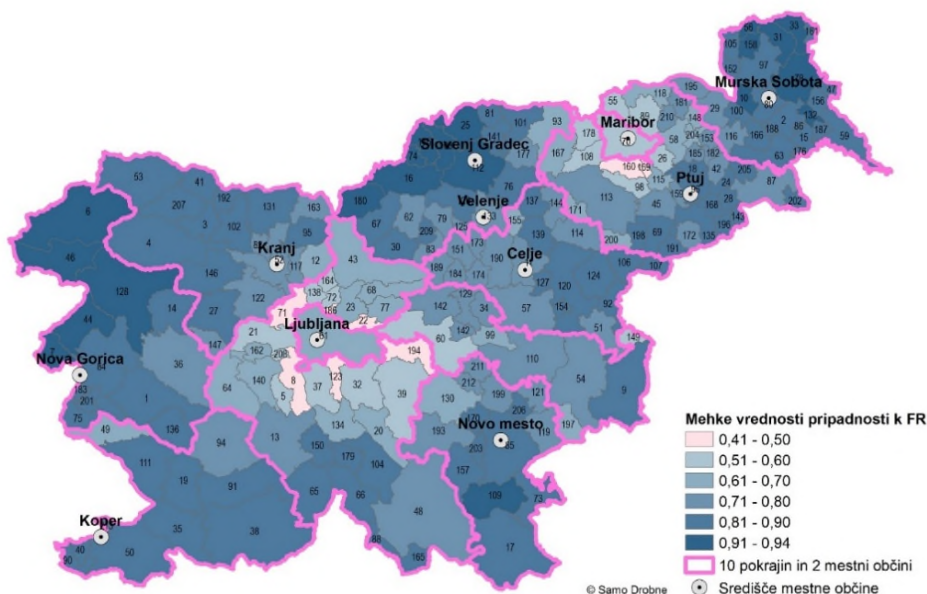
je takšnih občin več, te so (186) Trzin, (71) Medvode, (194) Šmartno pri Litiji, (22) Dol pri Ljubljani, (123) Škofljica in (8) Brezovica, v okolici Maribora pa dve občini, in sicer: (169) Miklavž na Dravskem polju, (160) Hoče-Slivnica. Iz vidika funkcionalnih povezav v prostoru, je torej takšna členitev Slovenije na 10 pokrajin z dvema izločenima enotama, to je Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor, manj sprejemljiva. Vsekakor pa je končen rezultat odvisen predvsem od pristojnosti, ki se bodo izvajale na posamezni ravni. V primeru, da zakonodajalec uredi pristojnosti na tak način, da sta Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor še vedno močno povezani enoti v svoji FR, se mehke vrednosti pripadnosti občin k funkcionalni regiji bistveno spremenijo: pripadnost občine v funkcionalnih regijah Osrednjeslovenske in Štajerske pokrajine se vse dvignejo krepko čez 0,6. Sedaj opazimo bolj jasno problem opredelitve občin Litija (60) in Bistrica ob Sotli (149) v Zasavsko-posavsko pokrajino – saj sta ti dve občini sedaj edini, katerih mehka vrednost pripadnosti k pokrajini je nižja od 0,6. Predlagamo, da zakonodajalec ponovno pretehta uvrstitev omenjenih občin v Zasavsko-posavsko pokrajino (Drobne, 2019).

Slika: Teritorialna členitev Slovenije na 10 pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor

Vir: Drobne, 2019.

Slika: Mehke vrednosti pripadnosti občine k funkcionalni regiji (10+2 funkcionalni regiji modelirani po metodi CURDS)

Vir: Drobne, 2019.

Pregled povprečnih mehkih vrednosti pripadnosti občin posamezni regiji/pokrajini ter za Slovenijo kot celoto v preglednici spodaj izkaže funkcionalno najvišjo samozadostnost sistema 8 pokrajin ($M = 0,869$), sledi sistem 10 pokrajin, v katerih sta Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor sestavna dela pokrajin ($M = 0,845$), medtem ko povprečna mehka vrednost pripadnosti k pokrajini precej pade v primeru 10 pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor ($M = 0,772$). To dejstvo potrди tudi primerjava posameznih povprečnih mehkih vrednosti pripadnosti Štajerski pokrajini z in brez Mestne občine Maribor ter Osrednjeslovenski pokrajini z in brez Mestne občine Ljubljana (Drobne, 2019).

Preglednica: Povprečne mehke vrednosti pripadnosti občin 8 in 10(+2) pokrajinam v Sloveniji (M , metoda CURDS, preurejeno, 2015–2018)

8 pokrajin / Slovenija	M	10+2 pokrajini / Slovenija	M	10 pokrajin / Slovenija	M
Slovenija	0,869	Slovenija	0,772	Slovenija	0,845
Pomurska	0,869	Pomurska	0,869	Pomurska	0,869
Podravska	0,879	Štajerska brez MOM	0,716	Štajerska	0,879
		MOM	0,598		
Savinjska	0,874	Savinjska	0,796	Savinjska	0,796
		Koroško-šaleška	0,843	Koroško-šaleška	0,843
		Zasavsko-posavska	0,692	Zasavsko-posavska	0,692
Dolenjsko-belokranjska	0,841	Dolenjsko-belokranjska	0,811	Dolenjsko-belokranjska	0,811
Osrednjeslovenska	0,904	Osrednjeslovenska brez MOL	0,630	Osrednjeslovenska	0,886
		MOL	0,642		
Gorenjska	0,810	Gorenjska	0,810	Gorenjska	0,810
Goriška	0,878	Goriška	0,878	Goriška	0,878
Primorsko-notranjska	0,830	Primorsko-notranjska	0,830	Primorsko-notranjska	0,830

Vir: Drobne, 2019.

Ob določitvi mej desetih pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor bodo pokrajine v Sloveniji obsegale območja naslednjih občin:

Dolenjsko-belokranjska pokrajina²			
šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
17	Črnomelj	14.325	340 km ²
157	Dolenjske Toplice	3.570	110 km ²
73	Metlika	8.360	109 km ²
212	Mirna	2.630	31 km ²
170	Mirna Peč	3.066	48 km ²
199	Mokronog - Trebelno	3.154	73 km ²
85	Novo mesto	35.580	236 km²
109	Semič	3.938	147 km ²
203	Straža	3.924	28,5 km ²
119	Šentjernej	7.358	96 km ²
211	Šentrupert	2.484	49 km ²
121	Škocjan	3.377	60 km ²
206	Šmarješke Toplice	3.392	34 km ²
130	Trebnje	12.617	163 km ²
193	Žužemberk	4.806	164 km ²
	skupaj:	112.581	1.688,5 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

² Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Novomeška pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Gorenjska pokrajina³

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
3	Bled	7.894	72 km ²
4	Bohinj	5.178	343 km ²
12	Cerklje na Gorenjskem	7.612	78 km ²
27	Gorenja vas - Poljane	7.720	153 km ²
207	Gorje	2.799	116 km ²
41	Jesenice	20.803	76 km ²
163	Jezersko	648	69 km ²
52	Kranj	55.506	151 km²
53	Kranjska Gora	5.202	256 km ²
82	Naklo	5.331	28 km ²
95	Preddvor	3.601	87 km ²
102	Radovljica	18.818	119 km ²
117	Šenčur	8.732	40 km ²
122	Škofja Loka	22.982	146 km ²
131	Tržič	14.987	155 km ²
146	Železniki	6.872	164 km ²
147	Žiri	4.988	49 km ²
192	Žirovnica	4.538	42,6 km ²
skupaj:		204.211	2.144,6 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

³ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Kranjska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Goriška pokrajina⁴

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
1	Ajdovščina	19.511	245 km ²
6	Bovec	3.132	367 km ²
7	Brda	5.687	72 km ²
14	Cerkno	4.773	132 km ²
36	Idrija	11.649	294 km ²
44	Kanal	5.460	147 km ²
46	Kobarid	4.196	193 km ²
75	Miren - Kostanjevica	4.947	63 km ²
84	Nova Gorica	31.252	280 km²
201	Renče - Vogrsko	4.357	30 km ²
183	Šempeter - Vrtojba	6.211	14,9 km ²
128	Tolmin	11.185	382 km ²
136	Vipava	5.652	107 km ²
skupaj:		118.012	2.326,9 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁴ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Novogoriška pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Savinjska pokrajina⁵

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
151	Braslovče		2
11	Celje		2
154	Dobje		2
155	Dobrna		2
51	Kozje		2
57	Laško		m ²
92	Podčetrtek		2
173	Polzela		2
174	Prebold		2
106	Rogaška Slatina		2
107	Rogatec		2
114	Slovenske Konjice		2
120	Šentjur		m ²
124	Šmarje pri Jelšah		m ²
127	Štore		2
184	Tabor		2
137	Vitanje		2
139	Vojnik		2
189	Vransko		2
144	Zreče		2
190	Žalec		m ²
skupaj:		0	km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁵ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Celjska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Koroško-šaleška pokrajina⁶

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
16	Črna na Koroškem	3.161	156 km ²
25	Dravograd	8.717	105 km ²
30	Gornji Grad	2.449	90 km ²
62	Ljubno	2.626	79 km ²
67	Luče	1.516	110 km ²
74	Mežica	3.577	26 km ²
76	Mislinja	4.702	112 km ²
79	Mozirje	4.232	54 km ²
81	Muta	3.496	39 km ²
83	Nazarje	2.676	43 km ²
93	Podvelka	2.409	104 km ²
175	Prevalje	6.682	58 km ²
101	Radlje ob Dravi	6.125	94 km ²
103	Ravne na Koroškem	11.448	63 km ²
209	Rečica ob Savinji	2.319	30 km ²
177	Ribnica na Pohorju	1.159	60 km ²
112	Slovenj Gradec	16.938	174 km ²
180	Solčava	534	103 km ²
125	Šmartno ob Paki	3.308	18 km ²
126	Šoštanj	8.637	96 km ²
133	Velenje	32.836	84 km ²
141	Vuzenica	2.720	50 km ²
skupaj:		132.267	1.748 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁶ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Velenjska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Osrednjeslovenska pokrajina⁷

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
150	Bloke	1.597	75 km ²
5	Borovnica	4.542	42,3 km ²
8	Brezovica	12.379	91 km ²
13	Cerknica	11.455	241 km ²
20	Dobrepolje	3.813	103 km ²
21	Dobrova - Polhov Gradec	7.846	118 km ²
22	Dol pri Ljubljani	6.203	33 km ²
23	Domžale	36.066	72 km²
32	Grosuplje	20.402	134 km ²
162	Horjul	2.919	33 km ²
37	Ig	7.292	99 km ²
39	Ivančna Gorica	16.817	227 km ²
43	Kamnik	29.256	266 km ²
48	Kočevje	15.799	555 km ²
164	Komenda	6.357	24 km ²
165	Kostel	654	56 km ²
208	Log - Dragomer	3.664	11 km ²
64	Logatec	14.067	173 km ²
65	Loška dolina	3.687	167 km ²
66	Loški Potok	1.825	135 km ²
68	Lukovica	5.863	75 km ²
71	Medvode	16.449	78 km ²
72	Mengeš	7.874	22 km ²
77	Moravče	5.492	61 km ²
88	Osilnica	390	36 km ²
104	Ribnica	9.431	154 km ²
179	Sodražica	2.254	50 km ²
123	Škofljica	11.904	43,3 km ²
194	Šmartno pri Litiji	5.553	95 km ²
186	Trzin	3.809	8,6 km ²
134	Velike Lašče	4.443	103 km ²
138	Vodice	4.910	31 km ²
140	Vrhnikija	16.969	116 km ²
	skupaj:	301.981	3.528,2 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁷ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Ljubljanska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Pomurska pokrajina⁸

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
195	Apače	3.601	53,5 km ²
2	Beltinci	8.351	62 km ²
152	Čankova	1.819	31 km ²
15	Črenšovci	4.065	34 km ²
156	Dobrovnik/Dobronak	1.322	31 km ²
29	Gornja Radgona	8.455	75 km ²
31	Gornji Petrovci	2.039	67 km ²
158	Grad	2.131	37 km ²
161	Hodoš/Hodos	305	18 km ²
47	Kobilje	562	20 km ²
166	Križevci	3.435	46 km ²
56	Kuzma	1.573	23 km ²
59	Lendava/Lendva	10.381	123 km ²
63	Ljutomer	11.406	107 km ²
78	Moravske Toplice	6.040	145 km ²
80	Murska Sobota	19.005	64 km ²
86	Odranci	1.662	7 km ²
97	Puconci	6.051	108 km ²
176	Razkrižje	1.288	10 km ²
100	Radenci	5.104	34 km ²
105	Rogašovci	3.181	40 km ²
116	Sveti Jurij ob Ščavnici	2.918	51 km ²
33	Šalovci	1.421	58 km ²
10	Tišina	4.106	39 km ²
132	Turnišče	3.269	24 km ²
187	Velika Polana	1.398	19 km ²
188	Veržej	1.316	12 km ²
skupaj:		116.204	1.338,5 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁸ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Murskosoboška pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Primorsko-notranjska pokrajina⁹

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
213	Ankarani/Ancarano	3.146	8 km ²
19	Divača	4.089	145 km ²
35	Hrpelje – Kozina	4.475	195 km ²
38	Ilirska Bistrica	13.398	480 km ²
40	Izola/Isola	15.934	29 km ²
49	Komen	3.588	103 km ²
50	Koper/Capodistria	50.467	303 km ²
90	Piran/Pirano	17.252	45 km ²
91	Pivka	6.233	223 km ²
94	Postojna	16.044	270 km ²
111	Sežana	12.642	217 km ²
skupaj:		147.268	2.018 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

⁹ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Koprska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

Štajerska pokrajina¹⁰

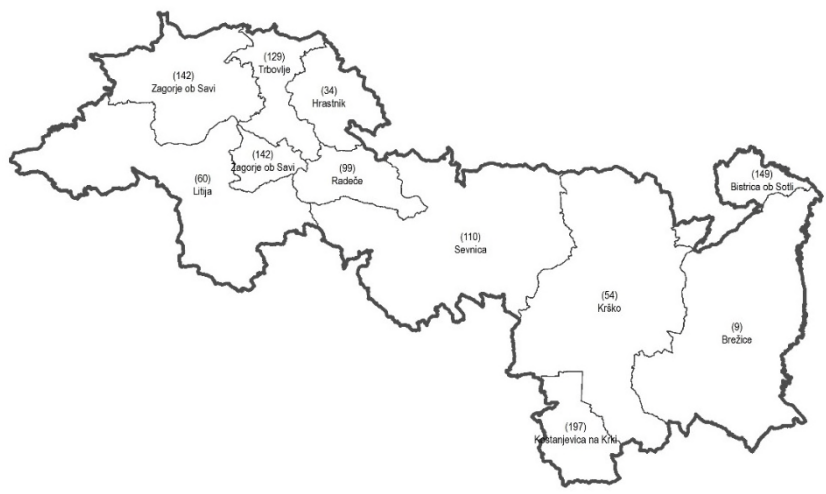

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
148	Benedikt	2.598	24 km ²
153	Cerkvenjak	2.027	25 km ²
196	Cirkulane	2.331	32 km ²
18	Destričnik	2.655	34 km ²
24	Dornava	2.684	28 km ²
26	Duplek	7.046	40 km ²
28	Gorišnica	4.011	29 km ²
159	Hajdina	3.851	22 km ²
160	Hoče - Slivnica	11.464	54 km ²
42	Juršinci	2.397	36 km ²
45	Kidričevo	6.531	72 km ²
55	Kungota	4.825	49 km ²
58	Lenart	7.939	62 km ²
167	Lovrenc na Pohorju	3.048	84 km ²
69	Majšperk	4.062	73 km ²
198	Makole	2.092	37 km ²
168	Markovci	4.094	30 km ²
169	Miklavž na Dravskem polju	6.846	12,5 km ²
171	Oplotnica	4.225	33 km ²
87	Ormož	12.182	142 km ²
89	Pesnica	7.331	76 km ²
172	Podlehnik	1.849	46 km ²
200	Poljčane	4.284	38 km ²
96	Ptuj	22.834	67 km²
98	Rače - Fram	7.667	51 km ²
108	Ruše	7.206	61 km ²
178	Selnica ob Dravi	4.602	65 km ²
113	Slovenska Bistrica	25.796	260 km ²
202	Središče ob Dravi	2.021	33 km ²
115	Starše	4.088	34 km ²
181	Sveta Ana	2.271	37 km ²
163	Sveti Andraž v Slov. goricah	1.203	18 km ²
204	Sveta Trojica v Slov. goricah	2.140	26 km ²
210	Sveti Jurij v Slov. goricah	2.138	31 km ²
205	Sveti Tomaž	2.089	38 km ²
118	Šentilj	8.387	65 km ²

¹⁰ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Mariborska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

185	Trnovska vas	1.381	23 km ²
135	Videm	5.555	80 km ²
143	Zavrč	1.405	19 km ²
191	Žetale	1.307	38 km ²
skupaj:		212.462	2075,5 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

Zasavsko-posavska pokrajina ¹¹			
			
šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
149	Bistrica ob Sotli	1.410	31 km ²
9	Brežice	24.193	268 km ²
34	Hrastnik	9.202	95 km ²
197	Kostanjevica na Krki	2.514	58 km ²
54	Krško	26.318	287 km ²
60	Litija	15.487	221 km ²
99	Radeče	4.345	52 km ²
110	Sevnica	17.388	272 km ²
129	Trbovlje	16.328	58 km ²
142	Zagorje ob Savi	16.667	147 km ²
skupaj:		133.852	1.489 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2020. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1.7.2020.

¹¹ Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen predlaga ime pokrajine 'Trboveljska pokrajina' (dopis št. 35381-1/2020-2552-18 z dne 8.7.2020).

3 Ocena finančnih posledic ustanovitve pokrajin za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Na podlagi predloga Zakona o financiranju pokrajin /ZFPok/ bo izvedena postopna prerazporeditev javnofinančnih sredstev med državo v sorazmerju s prenesenimi decentraliziranimi pristojnostmi. Področja nalog, ki bodo postopoma, v časovnem obdobju od ustanovitve pokrajin do leta 2030, s področnimi zakoni prenesena v pristojnost pokrajin, ureja predlog tega zakona. Pregled nalog s predlogi sprememb in dopolnitev 157 področnih zakonov je podan v katalogu 'Pristojnosti in naloge pokrajin', ki je priloga k temu zakonu.

Okvirna ocena finančnih sredstev za financiranje nalog, ki se bodo prenesle na pokrajine do začetka delovanja pokrajin s 1.1.2023 je bila pripravljena izhajajoč iz ocene stroškov neposrednih uporabnikov državnega proračuna in na podlagi predhodne analize področnih zakonov v zvezi s prenosom pristojnosti iz 9., 10. in 11. člena tega zakona, ocenjenih stroškov dela, materialnih stroškov, sredstev za razvojne programe, ter investicij.

Z ustanovitvijo pokrajin in začetkom njigovega delovanja s 1.1.2023 se bo odpravil dvotirni upravni sistem s prezaopslitvijo javnih uslužbencev¹² iz (58) upravnih enot na pokrajinske uprave in prenosom nalog, ki jih na lokalni ravni izvajajo upravne enote, v pristojnost pokrajin.

Ocena finančnih posledic prenosa nalog upravnih enot na pokrajine izhaja iz predpostavke celotnega prenosa nalog upravnih enot na pokrajine. Za oceno finančnih posledic je bila uporabljena dejanska realizacija proračuna upravnih enot za leto 2019, ki je znašala 78.616.820 EUR (Ministrstvo za javno upravo, 2020), od tega za:

- plače zaposlenih javnih uslužbencev 61.440.172 EUR (78,15%),
- materialne stroške 8.021828 EUR (10,20%),
- male investicije 389.155 (0,50%),
- povračila škode (denarne odškodnine) izbranim iz registra stalnega prebivalstva 1.752.844 EUR (2,23%),
- vplačane tiskovine 6.999.572 (8,90%),
- drugo (odprodaja premoženja, sredstev odškodnin, sredstev najemnin) 13.249 EUR (0,02%).

Za vzdrževanje nepremičnin potrebnih za delo upravnih enot in inšpekcijskih služb za so za leto 2019 znašali:

Odhodki v letu 2019	Tekoče vzdrževanje	Investicijsko vzdrževanje
Inšpekcijske službe	111.904,35 €	10.839,65 €
Upravne enote	389.155,00 €	3.162.601,57 €
Skupaj	501.059,35 €	3.173.441,22 €

Vir: Ministrstvo za javno upravo, 2020.³⁷

Ob odpravi dvotirnega upravnega sistema s prenosom nalog upravnih enot na pokrajine se bodo s 1.1.2023 na pokrajine prenesle naloge neposredno povezane z izvajanjem zaščite, reševanja in pomoči v Izpostavah Uprave RS za zaščito in reševanje s prezaopslitvijo 62 javnih uslužbencev v pokrajinske uprave. Pri tem podatki zajemajo izvajanje strokovnih nalog izpostav, ki so lahko predmet prenosa na pokrajine in ne vključujejo centrov za obveščanje. Zneski tako zajemajo vse finančne vire, ki so neposredno povezani z izvajanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči na trinajstih (13) izpostavah Uprave RS za zaščito in reševanje, in sicer:

Zap. št.	Naziv podprograma in proračunske postavke	FN 2020	Fn 2021
Pripravljenost za zaščito, reševanje in pomoč			
1	Plače	1.260.000 €	1.340.000 €
2	Izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje	70.000 €	80.000 €
3	Državne rezerve in oprema enot CZ	390.000 €	400.000 €
4	Gradnje in adaptacije	20.000 €	15.000 €
5	Usposabljanje in izobraževanje	50.000 €	50.000 €
6	Sredstva za operativno delovanje	17.000 €	19.000 €
Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč			
7	Komisije, enote in štabi civilne zaščite	750.000 €	800.000 €
Skupaj:		2.557.000 €	2.704.000 €

Vir: Ministrstvo za obrambo, 2020.

Ob navedenem se bodo s 1.1.2023 na pokrajine prenesle pristojnosti naloge, in sicer:

- v pristojnosti Direktorata za regionalni razvoj (ocenjena vrednost prenosa nalog s prezaopslitvijo zaposlenih znaša 1.800.000 €)
- letni izdatki za delovanje regionalnih razvojnih agencij (ocenjena vrednost prenosa nalog znaša 1.200.000 €),
- v pristojnosti Direktorata za internacionalizacijo podjetništva in tehnologije oz. javne agencije SPIRIT:
 - SPOT točke: splošno podjetniško svetovanje, ki ga izvaja okrog 60 svetovalcev (ocenjena vrednost prenosa

¹² Na dan 31.12.2018 je bilo v 58 upravnih enotah zaposlenih 1.783 javnih uslužbencev (Ministrstvo za javno upravo, 2019).

- o nalog znaša 2.000.000 €),
- o SIO – subjekti inovativnega okolja, ki jih je trenutno 20 (ocenjena vrednost prenosa nalog znaša 2.000.000 €) (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

Ocena finančnih posledic ustanovitve pokrajin z odpravo dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitvijo pokrajinskih uprav na dan 31.1.2023 znaša 91.878.320,57 €.

Ob navedenem se bodo s 1.1.2023 v pristojnost pokrajin prenesle naloge:

- iz delovnega področja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, določene z:
 - o Zakonom o tržni inšpekciji /ZTI/,
 - o Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/,
 - o Zakonom o kontroli cen /ZKC/,
 - o Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence /ZpomK-1/,
 - o Zakonom o Poslovnem registru Slovenije /ZPRS-1/,
 - o Zakonom o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ in
 - o Zakonom o podpornem okolju podjetništva.

Ocena finančnih posledic prenosa navedenih nalog v pristojnost pokrajin znaša 70.000.000 € (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

- iz delovnega področja Ministrstva za okolje in prostor, določene z:
 - o Zakonom o vodah /ZV-1/ (naloge, ki se navezujejo na izvajanje nalog obveznih državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda).

Ocenjena vrednost 14.100.000 €. S prenosom nalog se bo izvedla prezaposlitev zaposlenih, katerih stroški plač in materialni stroški znašajo 350.000 €.

Skupna ocena finančnih posledic ustanovitve pokrajin z odpravo dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitvijo pokrajinskih uprav ter prenosom nalog v pristojnost pokrajin na dan 1.1.2023 znaša 176.328.320,57 €.

4 Poročilo o sodelovanju javnosti pri pripravi osnutka sklepa

Zaradi večje legitimnosti sprejetih splošnih aktov občine in vključitve občanov, njihovih organizacij, strokovne in druge javnosti v pripravo predlogov splošnih aktov občine bo osnutek sklepa v skladu z določili Dodatnega protokola k evropski listini lokalne samouprave o pravici do sodelovanja pri vprašanih lokalne oblasti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št 2/11), Smernic za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi, ki so sestavni del Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, 95/09), 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/05– uradno prečiščeno besedilo, 117/06– ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15– odl. US, 102/15, 17/18) in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16), objavljen na spletnih straneh občine, v katalogih informacij javnega značaja najpozneje sedem (7) dni pred sejo občinskega sveta, na kateri bo izvedena splošna razprava, s pozivom javnosti, da v roku trideset (30) dni na način, določen z objavo sporoči morebitne pripombe in predloge.

5 Predlog

Občinskemu svetu Občine ... predlagam v sprejem predlog Sklepa o mnenju Občine ... k osnutkom pokrajinske zakonodaje.

Občina ...
..., župan/ja

* * *

Predlog Sklepa Občine ... k osnutkom pokrajinske zakonodaje

Na podlagi drugega odstavka 143. člena Ustave Republike Slovenije (33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE), ... člena Statuta Občine ... (navesti uradno glasilo občine, npr.: Uradno glasilo slovenskih občin, št. ...), ... člena Poslovnika Občinskega sveta Občine ... (navesti uradno glasilo občine, npr.: Uradno glasilo slovenskih občin, št. ...) je Občinski svet Občine ... na svoji ... seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

Pravna podlaga za sprejem sklepa je določilo drugega odstavka 143. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da se pokrajine ustanovijo z zakonom, s katerim se določi tudi njihovo območje, sedež in ime. Zakon sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. V postopku za sprejem zakona mora biti zagotovljeno sodelovanje občin.

SKLEP O MNENJU OBČINE K OSNUTKOM POKRAJINSKE ZAKONODAJE

1. člen (vsebina sklepa)

S tem sklepom podaja Občina ... (v nadaljnjem besedilu: občina) v postopku sprejema Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/, Zakona o pokrajinah /ZPok/ in Zakona o financiranju pokrajin /ZFPok/ mnenje o vsebini osnutkov pokrajinske zakonodaje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil drugega odstavka 143. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da mora biti v postopku sprejema zakona o ustanovitvi pokrajin zagotovljeno sodelovanje občin.

2. člen (ustanovitev pokrajin)

Občina soglaša z ustanovitvijo pokrajin in teritorialno umestitvijo občin v ... (navesti ime pokrajine).

(alt.) Občina ne soglaša z ustanovitvijo pokrajin.

(alt.) Občina soglaša z ustanovitvijo pokrajin in predlaga, da se občina teritorialno umesti v ... (navesti ime pokrajine).

(alt.) Mestna občina ... (navesti mestno občino: Mestna občina Ljubljana, Mestna občina Maribor) soglaša z dodelitvijo posebnega statusa mestni občini pri izvrševanju pristojnosti in nalog pokrajine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/.

3. člen (ime pokrajine)

Občina soglaša s predlaganim imenom ... (navesti ime pokrajine).

(alt.) Občina ne soglaša s predlaganim imenom ... (navesti ime pokrajine) in predlaga, da se pokrajina imenuje ...

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajina /ZUPok/, s katerimi so določena imena pokrajin.

4. člen (sedež pokrajine)

Občina soglaša s predlaganim sedežem pokrajine v ... (navesti sedež pokrajine).

(alt.) Občina ne soglaša s predlaganim sedežem pokrajine in predlaga, da se sedež pokrajine določi v ... (navesti kraj).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. člena osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajina /ZUPok/, s katerimi so določeni sedeži pokrajin.

5. člen (predlogi sprememb in dopolnitev)

Občina predlaga naslednje spremembe in dopolnitve pokrajinske zakonodaje, in sicer:

1. v osnutku Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/:
 - ...
2. v osnutku Zakona o pokrajinah /ZPok/:
 - ...
3. v osnutku Zakona o financiranju pokrajin /ZFPok/:

• ...
Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil drugega odstavka 143. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da mora biti v postopku sprejema zakona o ustanovitvi pokrajin zagotovljeno sodelovanje občin.

6. člen
(objava in začetek veljavnosti)

Ta sklep začne veljati 15. dan po objavi v ... (navesti uradno glasilo občine).

Številka:

Datum:

Občina ...
..., župan/ja

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu (npr. Uradnem glasilu slovenskih občin).